

TÜHİS
TÜRK AĞIR SANAYİİ VE HİZMET SEKTÖRÜ
KAMU İŞVERENLERİ SENDİKASI

**SOSYAL SİGORTALAR
VE GENEL SAĞLIK
SİGORTASI UYGULAMA
SEMİNERİ**

19 ARALIK 2008 - ANKARA

TÜHİS
TÜRK AĞIR SANAYİ VE HİZMET SEKTÖRÜ KAMU İŞVERENLERİ SENDİKASI

SOSYAL SİGORTALAR
VE GENEL SAĞLIK
SİGORTASI
UYGULAMA SEMİNERİ

19 Aralık 2008 – ANKARA

TÜHİS
Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası
Eğitim Yayıdır. Parasızdır.
Yayın No: 60 / Şubat – 2009

Yayına Hazırlayan
Ali Rıza ARSLAN

Haberleşme Adresi :
Ali Suavi Sokak No: 1 Kat: 3- 4 Daire: 8-11
06570-Tandoğan/ANKARA

Tel : (312) 232 05 65 – Pbx
Faks : (312) 232 05 70

E-Posta : tuhis@tuhis.org.tr
Web Sitesi : <http://www.tuhis.org.tr>

SUNUŞ

Sosyal güvenlik hakkı Anayasa ile güvence altına alınmış temel haklardandır. Türk Sosyal Güvenlik Sistemi yakın tarihe kadar üç ayrı kurum tarafından her biri kendine özgü şartlarla hizmet vermiştir. Bu çok başlılık ve artan sosyal güvenlik açıkları bu alanda acil reform yapılmasını zorunlu hale getirmiştir. Uzun bir çalışma döneminden sonra sosyal güvenlik reformunun ilk ayağı olan 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu 16.05.2006 tarihinde kabul edilmiş ve 20.05.2006 tarihinde resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yasayla işçiler için 1946 yılında kurulan SSK, kamu görevlileri için 1949 yılında kurulan T.C. Emekli Sandığı ve kendi nam ve hesabına çalışanlar için 1971 yılında kurulan Bağ-Kur teşkilatları tek çatı altında Sosyal Güvenlik Kurumu olarak birleştirilmiştir. Bu birleşme ile çalışma statülerine dayalı olarak kurulan ve çalışanlar arasında farklılığa yol açan sosyal güvenlik sisteminin dağınıklığına son verilmiştir.

Reformun ikinci ayağı olan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ise 31.05.2006 tarihinde kabul edilerek 16.06.2006 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Ancak kanunun yürürlüğe girmesi Anayasa Mahkemesinde açılan davadan dolayı birkaç defa ertelenmiş; nihayet 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 1 Ekim 2008 tarihinden itibaren çalışmaya başlayan herkes için 5510 sayılı Kanun geçerli olacaktır. Yeni dönem ile birlikte memur, işçi ve esnaf ayrımı kaldırılarak herkes için tek bir Kanun ve “sigortalı” deyimini geçerli olacaktır. Ancak bu kadar kapsamlı bir Kanunun uygulanmasında çeşitli sorunlarla karşılaşılacağı aşikardır. Bu itibarla üye işyerlerimizde bu konunun uygulayıcısı durumunda bulunanları bilgilendirmek, uygulamada yaşanabilecek muhtemel sorunların nasıl aşılacağı konusunda aydınlatmak ve uygulama birliğini sağlamak amacıyla 19.12.2008 tarihinde sendikamız tarafından Ankara’da “Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Uygulama Semineri” düzenlenmiştir. Yoğun bir katılımın olduğu seminerde Sosyal Güvenlik Kurumundan gelen uzmanlarca yeni Kanuna ilişkin olarak teknik, hukuki ve pratik bilgiler verilmiş ve katılımcıların soruları cevaplandırılmıştır.

Özellikle yoğun iş ortamına rağmen seminere gösterilen ilgi de göstermiştir ki bu alanda daha çok eğitim çalışmalarının yapılması gerekmektedir. Söz konusu seminerde 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nda işverenler yönünden yapılan düzenlemeler ile getirilen yükümlülüklerle ilişkin konularda uzmanlarca sunulan tebliğler, yorumlar, soru ve cevaplar kitap haline getirilmiştir. Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası olarak; seminerimizde tebliğ sunan, yorum ve katkıları ile bu semineri zenginleştiren Sosyal Güvenlik Kurumu uzmanlarına ve katılımcılara teşekkür ediyorum.

Kitabın hazırlanmasındaki katkılarından dolayı sendikamız personeline de teşekkürlerimi sunarken, bu kitabın okuyucularımıza yararlı olmasından mutluluk duyacağımı ifade etmek istiyorum.

Adnan ÇİÇEK
Genel Sekreter

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	I
AÇIŞ KONUŞMASI	1
BİRİNCİ OTURUM	
NECDET AFŞİN : Sosyal Güvenlik Kurumu Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Prim Tahsilat Daire Başkanı	
5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU İLE İŞVERENLER YÖNÜNDEN YAPILAN DÜZENLEMELER	3
İŞYERİ, İŞVEREN, İŞVEREN VEKİLİ, ALT İŞVEREN VE İŞYERİ SAHİBİ KAVRAMLARI.....	4
4/a SİGORTALILARININ İSTİHDAM EDİLDİĞİ İŞYERİNİN TESCİLİ.....	4
4/c SİGORTALILARININ İSTİHDAM EDİLDİĞİ İŞYERİNİN TESCİLİ.....	5
İŞYERİNİN NAKLİ HALİNDE İŞYERİ BİLDİRGESİ	5
4/a SİGORTALILARININ İSTİHDAM EDİLDİĞİ İŞYERİNE VERİLEN SİCİL NUMARASI.....	6
4/c SİGORTALILARININ İSTİHDAM EDİLDİĞİ İŞYERİNE VERİLEN SİCİL NUMARASI.....	6
4/a SİGORTALILARININ PRİME ESAS KAZANÇLARI	7
4/a SİGORTALILARININ PRİME TABİ OLMAYAN KAZANÇLARI.....	7
4/a SİGORTALILARININ PRİME ESAS KAZANÇLARI	8
5510 SAYILI KANUNUN 4/c KAPSAMINDA SİGORTALI OLANLARIN PRİME ESAS KAZANÇLARI	9
4/a SİGORTALILARININ PRİM ORANLARI.....	10
5510 SAYILI KANUNUN 4/c KAPSAMINDA SİGORTALI OLANLARIN PRİM ORANLARI.....	10
FİİLÎ HİZMET ZAMMI UYGULANAN İŞLERDE PRİM ORANLARI.....	11
GÜNLÜK KAZANÇ SINIRLARI.....	12
KISA VADELİ SİGORTA KOLLARI PRİM TARİFESİ	12
TEHLİKE SINIF VE DERECELERİNİ ETKİLEYEBİLECEK DEĞİŞİKLİKLERİN BİLDİRİLMESİ	13
4/a KAPSAMINDAKİ SİGORTALILAR İÇİN PRİM BELGELERİ	13
4/c KAPSAMINDAKİ SİGORTALILAR İÇİN PRİM BELGELERİ	14
EK: 9 – 4/a SİGORTALILAR.....	15

EK: 9/A-1 - EMEKLİ KESENEK VE KURUM KARŞILIKLARI 5434 SAYILI KANUN HÜKÜMLERİNE GÖRE TESPİT OLUNANLAR	24
EK: 9-A - 5510 4/c KAPSAMINDA İLK DEFA SİGORTALI OLACAKLAR	34
EK: 9-B1- FİİLİ HİZMET ZAMMI BİLDİRİMİ (5434 KAPSAMINDA OLANLAR)..	42
EK: 9-B- FİİLİ HİZMET ZAMMI BİLDİRİMİ (4/c KAPSAMINDA OLANLAR)....	44
AYLIK PRİM VE HİZMET BELGESİNİN YASAL SÜRESİ DIŞINDA VERİLMESİ	45
AYLIK PRİM VE HİZMET BELGESİNİN İŞYERİNDE SİGORTALILARIN GÖREBİLECEĞİ YERE ASILMASI	46
PRİM ÖDEME YÜKÜMLÜSÜ.....	46
PRİMLERİN ÖDENMESİ.....	47
AFET DURUMUNDA PRİM BELGELERİNİN VERİLME VE PRİMLERİN ÖDENME SÜRELERİNİN ERTELENMESİ.....	48
PRİMLERE İLİŞKİN DİĞER HUSUSLAR	48
SOSYAL GÜVENLİK DESTEK PRİMİ.....	49
PRİM BORÇLARINA HALEF OLMA, GECİKME CEZASI VE ZAMMI	50
PRİM VE İDARİ PARA CEZASI BORÇLARININ HAKEDİŞLERDEN MAHSUBU, ÖDENMESİ VE İLİŞİKSİZLİK BELGESİNİN ARANMASI	51
DEVLET YARDIMI, TEŞVİK VE DESTEKLERDEN YARARLANMA ŞARTLARI	51
KURUM ALACAKLARINDA ZAMANAŞIMI	52
BORCU YOKTUR YAZISI VE İLİŞİKSİZLİK BELGESİ DÜZENLENECEK HALLER, SORGULAMA KAPSAMINA GİREN BORÇ TÜRLERİ VE SORGULAMA ALANI.....	53
TEBLİĞ ÜZERİNDE TARTIŞMALAR	54

İKİNCİ OTURUM

HARUN ORDU : Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişi

5510 SAYILI KANUN UYGULAMASINDA İŞVEREN YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	67
SİGORTALI SAYILANLAR	67
SİGORTALI SAYILMAYANLAR	67
BAZI SİGORTA KOLLARININ UYGULANACAĞI SİGORTALILAR	69
SİGORTALILIĞIN BİLDİRİLMESİ.....	70

SÜRESİNDE BİLDİRİLMİYEN SİGORTALILIKTAN DOĞAN SORUMLULUK	72
SİGORTALILIĞIN SONA ERME HALİNİN KURUMA BİLDİRİLMESİ	72
İŞYERİNİN BİLDİRİLMESİ.....	73
İŞVEREN	74
ALT İŞVEREN	75
SENDİKA VE KONFEDERASYONLARIN BAŞKANLIĞINA VE YÖNETİM KURULLARINA SEÇİLENLERİN SİGORTALILIĞI	75
İŞ KAZASI.....	76
MEMURLAR İÇİN UYGULANACAK VAZİFE MALULLÜĞÜ	77
İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞININ BİLDİRİLMESİ	77
SİGORTALININ KENDİSİNDEN KAYNAKLANAN SEBEPLERLE TEDAVİ SÜRESİNİN UZAMASI, İŞ GÖREMEZLİĞİNİN ARTMASI	78
İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI İLE HASTALIK BAKIMINDAN İŞVERENİN VE ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN SORUMLULUĞU ..	79
FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMINDAN YARARLANMA ŞARTLARI	80
FİİLİ HİZMET ZAMMI UYGULAMASI KAPSAMINDA BULUNANLAR.....	80
FİİLİ HİZMET ZAMMI UYGULAMASI	83
İDARİ PARA CEZALARI.....	86
İŞE GİRİŞ VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI GİRİŞ BİLDİRGESİNİN VERİLMEMESİ.....	86
İŞYERİ BİLDİRGESİNİN VERİLMEMESİ.....	87
AYLIK PRİM VE HİZMET BELGESİNİN VERİLMEMESİ	87
ASGARİ İŞÇİLİK İNCELEMESİ SONUCUNDA BİLDİRİLMEDİĞİ SAPTANAN ÇALIŞMALARA İLİŞKİN TAHAKKUKLAR	88
İŞYERİ KAYITLARININ İNCELEMeye SUNULMAMASI.....	88
GEÇERSİZLİK CEZALARI	89
ÜCRET TEDİYE BORDROLARINDA BULUNMASI GEREKLİ UNSURLAR VE GEÇERSİZLİK NEDENLERİ	90
AYLIK PRİM VE HİZMET BELGESİNİN İŞYERİNE ASILMAMASI	91
KURUMUN DENETİM VE KONTROLLE GÖREVLENDİRİLMİŞ MEMURLARININ GÖREVLERİNİ YAPMALARININ ENGELLENMESİ CEBİR VE TEHDİT KULLANILMASI.....	91
İŞYERİ VE İŞE GİRİŞ BİLDİRGELERİNİN YASAL SÜRESİ GEÇTİKTEN SONRA İLGİLİLERCE KENDİLİKLERİNDEN VERİLMESİ	92

İDARİ PARA CEZALARINA İLİŞKİN DİĞER DURUMLAR.....	92
İŞYERLERİ TEHLİKE SINIF VE DERECEİNİN (İŞKOLU KODU) SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNCA BELİRLENMESİ	93
GEREK İLK DEFA TAYİN EDİLEN, GEREKSE SONRADAN DEĞİŞTİRİLEN İŞ KOLU KODUNUN KURUMCA, RESEN VEYA İTİRAZ ÜZERİNE DEĞİŞTİRİLMESİ.....	93
İŞYERİNDE YAPILAN İŞİN NİTELİĞİNDE SONRADAN DEĞİŞİKLİK MEYDANA GELMESİ	95
SOSYAL GÜVENLİK DESTEK PRİMİ UYGULAMASI	95
İSTEĞE BAĞLI SİGORTA.....	96
İSTEĞE BAĞLI SİGORTA BAŞLANGICI VE SONA ERMESİ	97
İSTEĞE BAĞLI SİGORTA PRİMLERİ VE ÖDENMESİ.....	98

ÜÇÜNCÜ OTURUM

**NECDET AFSİN : Sosyal Güvenlik Kurumu Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü
Prim Tahsilat Daire Başkanı**
VEDAT YAĞMUR : Sosyal Güvenlik Kurumu Prim Kesenek Şube Müdürü
HARUN ORDU : Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişi

SORU – CEVAP	99
KAPANIŞ KONUŞMASI	125
SEMİNERDEN GÖRÜNÜMLER	126

AÇIŞ KONUŞMASI

YAŞAR ÖZGÜRİSOY (TÜHİS Genel Sekreter Yardımcısı) - Üye kuruluşlarımızın değerli temsilcileri; Sosyal Güvenlik Kurumunun değerli yöneticileri, Sendikamızca düzenlenen “5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Uygulama Semineri”ne hoş geldiniz. Şimdi sizleri Aziz Atatürk ve tüm şehitlerimiz için bir dakikalık saygı duruşu ve ardından İstiklal Marşını okumaya davet ediyorum. (Saygı duruşu yapıldı, İstiklal Marşı okundu)

Seminerimizin açılış konuşmasını yapmak üzere Sendikamız Genel Sekreteri Sayın Adnan ÇİÇEK’i kürsüye davet ediyorum.

ADNAN ÇİÇEK (TÜHİS Genel Sekreteri) - Üye kuruluşlarımızın çok değerli yöneticileri, çok değerli müdürleri, sosyal güvenlik kuruluşumuzun değerli başkan ve yöneticileri, bugün burada yeni sosyal güvenlik mevzuatımızla ilgili olarak uygulamada ortaya çıkan sorunlara çözüm üretecek bu semineri tertip etmiş bulunuyoruz. Bu seminerin ana fikri siz değerli üyelerimizden bize intikal eden sorunlar ve bunlara cevap aramak düşüncesinden ortaya çıkmış bulunmaktadır. Dolayısıyla hem yeni yürürlüğe girmiş ve önemli yenilikler içeren sosyal güvenlik mevzuatını masaya yatırmak, uygulamada işverene düşen yükümlülükleri tartışmak, bunlara çözüm yolları bulmak, hem de sorularınıza cevap aramak amacıyla bugün burada bu semineri tertip etmiş bulunuyoruz.

Değerli katılımcılar, vaktinizi fazla almak istemiyorum, zaman çok önemli, bir günlük bir sürece sıkıştırdık bu semineri.

Birkaç önemli noktayı sizlerin görüşlerine sunmak istiyorum.

Sendikamız çalışma hayatında 40 yıldır faaliyet gösteren Türkiye’nin en büyük işveren sendikasıdır. Türkiye’de işveren sendikaları ve işçi sendikaları iş kolu esasına göre teşkilatlarını sürdürmektedirler. Ama Kamu İşveren Sendikaları sadece bir iş kolunda değil 28 iş kolunun hepsinde örgütlenebilme hakkına 2822 sayılı yasa gereği sahiptirler, dolayısıyla Kamu İşveren Sendikası TÜHİS olarak biz 16 iş kolunda faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz. Bu yıl kamuda iki kamu işveren sendikası olarak yaklaşık 240 bin işçiyi kapsayan yeni dönem toplu iş sözleşmesi müzakerelerine TÜRK-İŞ Konfederasyonuna, HAK-İŞ Konfederasyonuna, DİSK Konfederasyonuna üye işçi sendikalarıyla yürüteceğiz. Bu yıl yetki tespit işlemleri başladı. Yetkisi gelen toplu iş sözleşmelerini kuruluşlarımıza anında iletmekteyiz. Ocak ayı içerisinde toplu sözleşme maratonu başlayacak, Türkiye’nin çalışma

hayatına sorunlar getirmeden, sorunları çözecek bir anlayış içerisinde toplu iş sözleşme müzakerelerini bitirmeyi ümit ediyoruz. Amacımız, gayretimiz bu yönde olacaktır.

Bu kısa bilgidен sonra ben sözü fazla uzatmadan hemen seminerimize geçmek istiyorum.

Sabahki programımız şimdi başlayacak, 11.30'da sabahki programımızı bitireceğiz, bir ara vereceğiz, 13:30'da tekrar başlayacağız ve seminerimizin sonu açık, ne zaman konuları bitirebilirsek o zaman son vereceğiz seminerimize.

Bir şeyi daha sizlere sunayım, burada bizim programımızda gözüküyor; Sosyal Güvenlik Kurumunda SSK'ya bakan, eski adıyla SSK Genel Müdürü bugün bu seminerimizde sizlere sunum yapacaktı, ancak son dakikada Sayın Çalışma Bakanımızla beraber bir Ankara dışı programına katılma durumuyla karşı karşıya kaldı, o da selamını size iletmemi söyledi. O selamı ben sizlere Sayın Genel Müdürüm adına iletiyorum.

Şimdi ben sözü değerli seminerimizi sunacak olan arkadaşlarımıza vermek istiyorum. Önce kendilerini tanıtmak istiyorum.

Sabahki programda Sosyal Sigortalarla ilgili olarak bu kurumun Prim Dairesi Başkanı arkadaşımız Necdet AFŞİN bey, ilk sunumu sizlere yapacaklardır. Daha sonra da SGK Prim Kesenek Şube Müdürü Vedat YAĞMUR bey ve SGK Müfettişi Harun ORDU bey kendi konularıyla ilgili konularda bilgi verecekler ve sorularınıza cevap vereceklerdir. Amacımız, uygulamacıların önünü açacak, uygulamada karşılaşılabilecek sorunlara çözüm yolları üretecek bir semineri burada gerçekleştirmektir. Bu seminere katıldığınız için hepinize sendikamız adına tekrar teşekkürlerimi sunuyorum.

Seminerimizde tebliğ sunacak değerli arkadaşlarımıza da bu seminere katkılarından dolayı şimdiden teşekkür ediyorum. Seminerin hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum.

Buyurun Sayın Başkan.

BİRİNCİ OTURUM

5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU İLE İŞVERENLER YÖNÜNDE YAPILAN DÜZENLEMELER

**NECDET AFŞİN (SGK Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Prim
Tahsilat Daire Başkanı)**

Çok değerli katılımcılar, sizlerle böyle bir eğitim programında bir arada olmaktan son derece mutlu olduğumu ifade etmek istiyorum.

Biliyorsunuz Sosyal Güvenlik Kurumu olarak çok önemli bir reformun arifesindeyiz. Burada sizlerin böyle bir eğitim programında bizlerle bir arada bulunması her iki taraf yönünden de mevzuatın aksayan yönlerinin giderilmesi noktasında çok faydalı olacaktır. Bu hususu gözeterek sizlerle Genel Müdürümüz, Prim Tahsilat Dairemiz, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığımız ve bu çerçevede bünyemizde bulunan prim kesenek Şube Müdürümüz Vedat YAĞMUR Beyle birlikte sizlere tereddüt ettiğiniz hususları ve bizlerin doğrudan aktarmayı uygun gördüğü hususları bir arada bulunarak paylaşmayı ve sizlerle değerlendirmeyi uygun gördük.

Burada az önce Adnan Beyin de ifade ettiği gibi, Sayın Sosyal Sigortalar Genel Müdürümüz İbrahim ULAŞ Bey, Bakanımız Sayın Faruk ÇELİK Beyle birlikte İzmir’de bulduklarından dolayı reformun genel bir değerlendirmesini sizlere takdim edeceklerdi. Reform neden gerekliydi ve hangi parametrelerde değişiklikler yapıldı ve böyle bir giriş çerçevesinde de bizler işveren yükümlülükleri, iş yerlerinin tescili, prim belgelerinin verilmesi, primlerin ödenme süreleri, bu yükümlülüklerin uyulmaması durumunda uygulanacak olan yaptırımlar ve benzeri konularda sizlere bilgi takdim edecektik. Ancak reformun temel parametreleriyle ilgili hususu uygun görürseniz biz şu an daha teknik konulara geçmek hasabıyla aktarmayalım ve sizlere doğrudan 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile işverenler yönünden yapılan düzenlemeleri aktarmakla başlayalım.

İŞYERİ, İŞVEREN, İŞVEREN VEKİLİ, ALT İŞVEREN VE İŞYERİ SAHİBİ KAVRAMLARI :

İşyeri: Sigortalı sayılanların maddî olan ve olmayan unsurlar ile birlikte işlerini yaptıkları yerler işyeridir. İşyerine bağlı yerler ile araçlar da işyerinden sayılır.

İşveren: 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre sigortalı sayılan kişileri çalıştıran gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlar işverendir.

İşveren vekili: İşveren adına ve hesabına, işin veya görülen hizmetin bütününe yönetim görevini yapan kimse, işveren vekilidir.

Alt İşveren: Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin bir işte veya bir işin bölüm veya eklentilerinde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği sigortalıları çalıştıran üçüncü kişiye alt işveren denir.

İşyeri Sahibi: Sigortalı olanların işlerini yaptıkları işyerlerinin sahibi veya kullanıcısı olan gerçek ya da tüzel kişilikler ile tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlardır.

4/a SİGORTALILARININ İSTİHDAM EDİLDİĞİ İŞYERİNİN TESCİLİ :

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işverenler, Kural olarak en geç sigortalı çalıştırılmaya başlandığı tarihte işyeri bildirdesini, Kuruma e-sigorta ile vermekle yükümlüdür.

Aynı işverenin birden fazla işyeri kurması veya devir alması hâlinde, her bir işyeri için ayrı işyeri bildirgesi düzenlenecektir.

İşyerinin devredilmesi halinde, yeni işverenler devir tarihinden itibaren 10 gün içinde durumu işyeri bildirgesi ile,

Şirket kuruluş aşamasında, sigortalı sayısı ve bunların işe başlama tarihlerinin ticaret sicil memurluklarına bildirilmesi halinde, bildirim Kuruma yapılmış sayılmakta ve Ticaret sicil memurlukları bunları 10 gün içinde,

Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

Bir işyerinde, ücretlerini ayın 1'i ile 30'u arasında ve ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmaları karşılığı alan sigortalıların bulunması halinde, her iki çalışma döneminden dolayı ayrı ayrı işyeri dosya numarası alınacaktır.

4/c SİGORTALILARININ İSTİHDAM EDİLDİĞİ İŞYERİNİN TESCİLİ :

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işverenler, Kural olarak en geç sigortalı çalıştırılmaya başlandığı tarihte işyeri bildirgesini, Kuruma e-sigorta ile vermekle yükümlüdür.

Kanunun yürürlük tarihinden önce mevcut olan ve Kanunun yürürlük tarihinden sonra da 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran Kamu Kurumları, işyerleri için en geç 24.10.2008 tarihine kadar İşyeri Bildirgesi vermekle yükümlü tutulmuşlardır.

Maaş ödemeleri Saymanlıklarca yapılan Kamu kurum ve kuruluşlarının tahakkuk dairelerinin her biri ayrı işyeri olarak tescil edilebileceği gibi, istenilmesi halinde tahakkuk dairelerinin birleştirilmesi suretiyle bir veya birkaç işyeri olarak da tescil edilebilecektir.

İŞYERİNİN NAKLİ HALİNDE İŞYERİ BİLDİRGESİ :

İşyerinin faaliyette bulunduğu ilden başka bir ile nakledilmesi halinde, işyeri bildirgesi, işyerinin nakledildiği adresin bağlı bulunduğu üniteye, en geç işyerinin nakledildiği tarihi takip eden on gün içinde verilecektir.

İşyerinin, aynı il içinde olmakla birlikte, başka bir ünitenin görev alanına giren bir adrese nakledilmesi halinde işyeri bildirgesi verilmez, ancak nakil tarihini takip eden tarihten itibaren on gün içinde nakledilen işyerinin sicil numarasını

içerir yazı ile durum eski ve yeni üniteye bildirilecektir. Yeni ünite, nakil bilgilerine dayanarak yeni bir işyeri sicil numarası verir.

Aynı ünite sınırları içerisinde yapılan nakiller adres değişikliği olarak değerlendirilecek ve yine 10 gün içinde Kuruma bildirilecektir. Bu durumda işyerine yeni bir işyeri numarası verilmeyecektir.

4/a SİGORTALILARININ İSTİHDAM EDİLDİĞİ İŞYERİNE VERİLEN SİCİL NUMARASI :

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştırılan işyerine Kurumca,

- Mahiyet Kodu,
- İşkolu Kodu,
- Ünite Kodu (Yeni/Eski),
- Sıra Numarası,
- İl kodu,
- İlçe Kodu,
- Kontrol Numarası,
- Varsa "Geçici İş İlişkisi Kurulan İşveren Numarası" ile "Alt İşveren Numarası",

ihativa eden bir sicil numarası verilir.

Örneğin: 4.4003.01.01.1234567.006.01.75.001

4/c SİGORTALILARININ İSTİHDAM EDİLDİĞİ İŞYERİNE VERİLEN SİCİL NUMARASI :

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı çalıştırılan işyerine Kurumca,

- Ünite Kodu,
- Saymanlık Numarası (altı haneli olup ilk 2 hanesi saymanlığı, takip eden iki hanesi işyerinin bulunduğu il kodunu, son iki hane ilçe kodunu ifade eder),
- Kurum Numarası (altı haneli olup sigortalı çalıştırılan kamu kurumunu ifade eder),

- İl Kodu,
- İlçe Kodu

ihativa eden bir sicil numarası verilir.

Örneğin: 007.123456.789123.01.01

4/a SİGORTALILARININ PRİME ESAS KAZANÇLARI :

4/a sigortalılarının prime esas kazançlarının hesabında;

Hak edilen ücretler,

Prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan o ay içinde yapılan ödemeler, işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen tutarlar,

İdare veya yargı mercilerince verilen karar gereğince yukarıda belirtilen kazançlar niteliğinde olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin,

Brüt toplamı esas alınır.

Diğer kanunlardaki prime tabi tutulmaması gerektiğine dair muafiyet ve istisnalar 5510 sayılı Kanun uygulamasında dikkate alınmaz.

Örneğin: 6772 sayılı Kanuna göre ödenen ilk iki ikramiyenin prime tabi tutulmaması gerektiği yönündeki hüküm dikkate alınmayacak ve bu ikramiyelerden de prim kesilecektir.

4/a SİGORTALILARININ PRİME TABİ OLMAYAN KAZANÇLARI :

Aynı yardımlar, (Aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemeler prime tabi tutulur.)

Ölüm, doğum ve evlenme yardımları,
Görev yollukları,
Seyyar görev tazminatı,

Kıdem tazminatı,
İş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme,
Keşif ücreti,
İhbar ve kasa tazminatları,

Kurumca tutarları belirlenecek yemek (% 6 günlük asg.ücr.), çocuk (%2 aylık asg.ücr.) ve aile zamları (%10 aylık asgari ücret),

İşverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgarî ücretin % 30'unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payı tutarları,

prime esas kazanca dahil edilmez.

4/a SİGORTALILARININ PRİME ESAS KAZANÇLARI :

5510 sayılı Kanuna göre, ücretler hak edildikleri aya mal edilmek suretiyle prime tâbi tutulur.

Diğer ödemeler ise, öncelikle ödendiği ayın kazancına dahil edilir. Ücret dışındaki bu ödemelerin üst sınırı aşan kısım, ödemenin yapıldığı ayı takip eden aydan başlanarak iki ayı geçmemek üzere, üst sınırın altında kalan, sonraki ayların prime esas kazançlarına dahil edilir.

Bu konuda gelecek aylarda takip edilecek ödeme, ikramiye ve bu nitelikteki ödemelerdir.

Dolayısıyla ücretler, ancak hakedildikleri ayda prime esas kazanca dahil edilecektir. İlgili ayda üst sınırı aşan kısım, gelecek aylarda takip edilmeyerek primlendirilmeyecektir.

5510 SAYILI KANUNUN 4/c KAPSAMINDA SİGORTALI OLANLARIN PRİME ESAS KAZANÇLARI :

Eski Sigortalı :

Aylıklarını Personel Kanunları hükümlerine göre alan iştirakçilerin, emekli keseneğine esas aylık derece ve kademelerinin gösterge rakamının her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpımı sonunda bulunacak tutarı,

Almakta oldukları ek gösterge rakamının her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpımı sonunda bulunacak tutarı,

Memuriyet taban aylığı,

Kıdem aylığı tutarı,

Zam, tazminat ve ödenekler ile benzeri ödemeler toplamına karşılık gelmek üzere 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarına tekabül eden miktarı, emeklilik keseneğine ve kurum karşılığına tabi tutulur.

5510 s. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup, Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 4/c kapsamına alınanlar için yukarıdaki uygulama devam etmektedir.

Yeni Sigortalı :

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa 4/c bendi kapsamında sigortalı sayılan ve personel kanununa göre aylık alanların,

aylık gösterge ve ek gösterge aylığı,
kıdem aylığı ve taban aylığı,

makam, temsil ve görev tazminatları, 657 sayılı Kanunun 152. maddesinde gösterilen personelin hizmet sınıfına, unvanına ve derece kademesine göre belirlenen tazminatlar, 926 sayılı TSK Kanunun ek 17. maddesinin (a) bendine göre ödenen hizmet tazminatları, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel

Kanunun 12. maddesi uyarınca ödenen üniversite ödeneği ile 2802 sayılı Hakim ve Savcılar Kanununun 106. maddesinin 3. fıkrası uyarınca ödenen ek ödemeler,

prime esas kazançta dahil edilmiştir.

4/a SİGORTALILARININ PRİM ORANLARI :

Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı % 1 ila % 6,5 arasında olup tamamı işverence,

Genel Sağlık Sigortası prim oranı % 12,5 olup % 5'i sigortalı, % 7,5'i işverence,

Malullük, Yaşlılık ve Ölüm sigortası prim oranı % 20 olup, % 9'u sigortalı % 11'i işverence,

Ödenmektedir.

Sosyal Güvenlik Destek Primi oranı %31 ila %36,5 olarak uygulanacaktır. 5510 sayılı Kanuna göre ilk defa sigortalı olanların emekli olduktan sonra 4/a'ya tabi çalışmaları durumunda emekli aylıkları kesilecektir.

5510 SAYILI KANUNUN 4/c KAPSAMINDA SİGORTALI OLANLARIN PRİM ORANLARI :

Eski Sigortalı :

Emeklilik keseneğine esas aylık tutarları üzerinden her ay
%16 emeklilik keseneği,
%20 kurum karşılığı
olmak üzere %36 prim ödenmektedir.

Yeni Sigortalı :

Kanun yürürlüğe girdikten sonra ilk defa çalışmaya başlayan kişilerden;
Malullük, Yaşlılık ve Ölüm sigortası prim oranı %20 olup, %9'u sigortalı
%11'i işverence,
Genel Sağlık Sigortası prim oranı %12,5 olup %5'i sigortalı, %7,5'i
işverence,
olmak üzere toplam %32,5 prim ödenmektedir.

PRİM ORANLARI TABLOSU:

	506		5510 – 4/a		5434		5510 – 4/c	
	SİGORTALI	İŞVEREN	SİGORTALI	İŞVEREN	MEMUR	İŞVEREN	SİGORTALI	İŞVEREN
Malullük, Yaşlılık ve Ölüm	9	11	9	11	--	--	9	11
Kısa Vadeli Sigorta Kolları	--	1,5 - 7	--	1 – 6,5	--	--	--	--
Analık	--	1	--	--	--	--	--	--
Genel Sağlık Sigortası/Hastalık	5	6	5	7,5	--	--	5	7,5
Sadece GSS	--	--	12	--	--	--	--	--
İsteğe Bağlı Sigorta	25	--	32	--	--	--	--	--
Çıraklar ve Öğrenciler	2	2	--	1	--	--	--	--
Emekli Sandığı Mensupları(4/c)	--	--	--	--	16	20	--	--

FİİLÎ HİZMET ZAMMI UYGULANAN İŞLERDE PRİM ORANLARI :

4-a kapsamında çalışan sigortalılar için uygulanacak malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı, 81 inci maddenin (a) bendinde belirtilen % 20 oranına; 40 ıncı maddeye göre 60 fiilî hizmet gün sayısı eklenecek işlerde 1 puan, 90 fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde 1,5 puan, 180 fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde 3 puan,

4/c kapsamında çalışan sigortalılar için ise uygulanacak malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı, 81 inci maddenin (a) bendinde belirtilen %

20 oranına; 40 ıncı maddeye göre 60 fiilî hizmet gün sayısı eklenecek işlerde 3,33 puan, 90 fiilî hizmet gün sayısı eklenecek işlerde 5 puan, 180 fiilî hizmet gün sayısı eklenecek işlerde 10 puan,

eklenmesi suretiyle belirlenir ve bu şekilde bulunan oran ile 81 inci maddenin (a) bendinde belirtilen % 20 oranı arasındaki farka ait primin tamamı işveren tarafından ödenir.

GÜNLÜK KAZANÇ SINIRLARI :

4/a Sigortalıları Yönünden;

Prime esas kazancın günlük;

- Alt sınırı, günlük asgari ücret,
- Üst sınırı ise, günlük asgari ücretin 6,5 katıdır.

4/c Sigortalıları Yönünden;

Prime esas kazançlarının tespitinde, Kanununun 82 nci maddesinde belirtilen üst sınır aranmaz.

KISA VADELİ SİGORTA KOLLARI PRİM TARİFESİ :

4/a Sigortalıları Yönünden;

Kısa Vadeli Sigorta Kolları Prim Tarifesi; İşyerinde yapılan işin iş kazası ve meslek hastalığı bakımından gösterdiği tehlikenin ağırlığına göre uygulanan ve Kurumca tespit edilen kısa vadeli sigorta kolları prim oranına itirazı veya Kurumun yapacağı incelemeler neticesinde değiştirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

4/c Sigortalılar Yönünden;

Kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin hükümler uygulanmamaktadır.

TEHLİKE SINIF VE DERECELERİNİ ETKİLEYEBİLECEK DEĞİŞİKLİKLERİN BİLDİRİLMESİ :

4/a kapsamında sigortalıları çalıştıran işverenler, tehlike sınıf ve derecesini etkileyebilecek yapılan işteki her türlü değişiklikleri, bir ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür. Bu bildirimler üzerine Kurum, yapacağı incelemeler sonucunda tehlike sınıf ve derecesini değiştirebilir.

Değişikliğin bir ay içinde bildirilmesi halinde, alınan karar, değişikliğin meydana geldiği tarihten sonraki aybaşından başlanarak uygulanır.

Değişiklik bir ay içinde bildirilmez ise;

Tehlike sınıfı yükseliyorsa, değişikliğin meydana geldiği,

Tehlike sınıfı düşüyorsa, değişikliğin Kurumca öğrenildiği,

tarihler esas alınarak, bu tarihlerden sonraki ay başından itibaren uygulanır.

4/a KAPSAMINDAKİ SİGORTALILAR İÇİN PRİM BELGELERİ:

Özel nitelikteki işyeri işverenleri, cari aya ilişkin olarak düzenleyecekleri asıl, ek veya iptal nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerini, en geç belgenin ilişkin olduğu ayı izleyen ayın 23'ünde,

Resmi nitelikteki işyeri işverenleri ise, cari aya ilişkin olarak düzenleyecekleri asıl, ek veya iptal nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerini, en geç belgenin ilişkin olduğu dönemi izleyen takvim ayının 7'sinde,

saat 23.59'a kadar e-Sigorta kanalıyla Kuruma göndermek zorundadırlar.

4/c KAPSAMINDAKİ SİGORTALILAR İÇİN PRİM BELGELERİ:

a) Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını ayın 15'inde peşin alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken takvim ayının son gününe kadar,

b) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını ayın 1'inde peşin alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın 15'inci günü sonuna kadar,

c) Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını müteakip ayın 15'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken takvim ayının son gününe kadar,

d) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını müteakip ayın 1'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın 15'inci günü sonuna kadar,

olmak üzere her bir maaş ödeme dönemi için ayrı ayrı Kuruma vermekle yükümlüdür.

4/a SİGORTALILARI İÇİN (EK: 9)

Aylık prim ve hizmet belgelerinin e-Sigorta kanalıyla Kuruma gönderilmesi sırasında, belgeyi gönderecek olan işveren/aracı/sigortalıyı geçici olarak devralanlara ilişkin ad soyad/unvan, işyeri adresi, telefon numarası, e-posta adresi ve vergi kimlik numarası bilgileri, Kurum işyeri tescil kütüklerindeki kayıtlarından sistem tarafından otomatik kaydedilmektedir.

Aylık prim ve hizmet belgelerinin kağıt ortamında düzenlenerek Kuruma elden verilecek veya posta kanalıyla gönderilecek olması halinde ise işyerine ilişkin bilgiler, ilgililerce yazılacaktır.

- Belgenin ilişkin olduğu yıl ve ay yazılacaktır.
- Belgenin asıl, ek veya iptal mahiyetinden uygun olanı seçilir. Teşvik kanunlarından faydalanılması halinde ilgili kanun numarası yazılır.
- Belgenin toplam sayfa sayısı yazılır.
- Belgenin sayfa numarası belirtilir.

↓ **Belge türü**, sigortalıların çalışmalarının niteliğine uygun olan iki haneli kodlardan biri yazılır. Aynı işyerinde çalışan sigortalıların farklı sigortalılık niteliği bulunuyor ise, her bir sigortalılık niteliği için belge türü belirtilmek suretiyle ayrı ayrı aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenecektir.

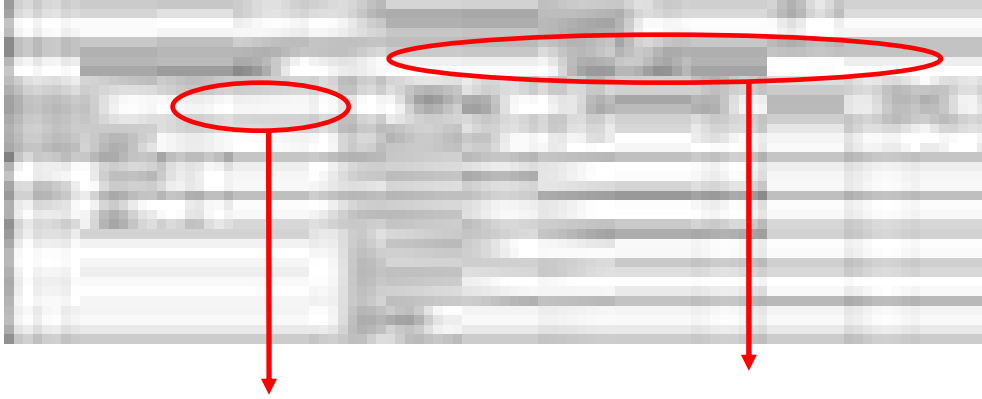
Belge türleri aşağıda belirtilmiştir.

BELGE TÜRLERİ:

Belge Türü	Sigortalılar
01	Hizmet Akdi İle Tüm Sigorta Kollarına Tabi Çalışanlar
02	Sosyal Güvenlik Destek Primine Tabi Çalışanlar
07	3308 Sayılı Kanunda Belirtilen Aday Çıracak, Çıracak ve Mesleki İşletmelerde Eğitim Gören Öğrenciler
12	Geçici 20 nci Maddeye Tabi Olanlar
13	Tüm Sigorta Kollarına Tabi Olup İşsizlik Sigortası Primi Kesilmeyenler
14	Libya'da Çalışanlar
19	Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukvevleri Bünyesinde Oluşturulan Tesis Atölye ve Benzeri Ünitelerde Çalıştırılan Hükümlü ve Tutuklular
20	İstisna Akdine İstinaden Almanya'ya Götüürülen Türk İşçiler
21	Türk İşverenler Tarafından Sosyal Güvenlik Sözleşmesi İmzalanmamış Ülkelere Götüürülerek Çalıştırılan Türk İşçileri
22	Meslek Liselerinde Okumakta İken veya Yüksek Öğrenimleri Sırasında Zorunlu Staja Tabi Tutulan Öğrenciler
23	Harp Malulleri İle 3713 ve 2330 Sayılı Kanunlara Göre Vazife Malullüğü Aylığı Alanlardan Kısa Vadeli Sigorta Kollarına Tabi Olanlar
24	Harp Malulleri İle 3713 ve 2330 Sayılı Kanunlara Göre Vazife Malullüğü Aylığı Alanlardan Kısa ve Uzun Vadeli Sigorta Kollarına Tabi Olanlar
25	Türkiye İş Kurumu Tarafından Düzenlenen Eğitime Katılan Kursiyerler
28	4046 Sayılı Kanununun 21 İnci Maddesi Kapsamında İş Kaybı Tazminatı Alanlar
29	Tüm Sigorta Kollarına Tabi Çalışıp 60 Gün Fiili Hizmet Süresi Zammına Tabi Çalışanlar
30	İşsizlik Sigortası Hariç 60 Gün Fiili Hizmet Süresi Zammına Tabi Çalışanlar
31	Harp Malulleri İle 3713 Ve 2330 Sayılı Kanunlara Göre Vazife Malullüğü Aylığı Alanlardan Kısa Ve Uzun Vadeli Sigorta Kollarına Tabi Olup 60 Gün Fiili Hizmet Süresi Zammına Tabi Çalışanlar
32	Tüm Sigorta Kollarına Tabi Çalışıp 90 Gün Fiili Hizmet Süresi Zammına Tabi Çalışanlar
33	İşsizlik Sigortası Hariç 90 Gün Fiili Hizmet Süresi Zammına Tabi Çalışanlar

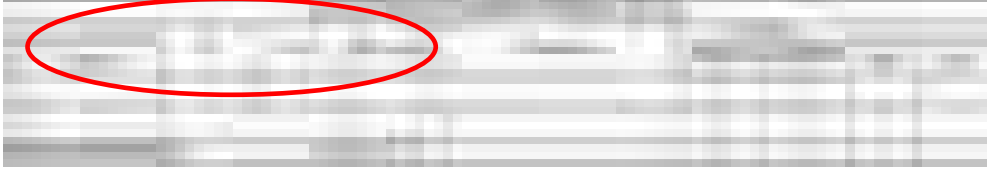
Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Uygulama Semineri

34	Harp Malulleri İle 3713 ve 2330 Sayılı Kanunlara Göre Vazife Malullüğü Aylığı Alanlardan Kısa ve Uzun Vadeli Sigorta Kollarına Tabi Olup 90 Gün Fiili Hizmet Süresi Zammına Tabi Çalışanlar
35	Tüm Sigorta Kollarına Tabi Çalışıp 180 Gün Fiili Hizmet Süresi Zammına Tabi Çalışanlar
36	İşsizlik Sigortası Hariç 180 Gün Fiili Hizmet Süresi Zammına Tabi Çalışanlar
37	Harp Malulleri İle 3713 ve 2330 Sayılı Kanunlara Göre Vazife Malullüğü Aylığı Alanlardan Kısa ve Uzun Vadeli Sigorta Kollarına Tabi Olup 180 Gün Fiili Hizmet Süresi Zammına Tabi Çalışanlar
38	Sosyal Güvenlik Sözleşmesi İmzalanmış Ülke Vatandaşı Olup Türkiye’de Çalışanlar, Birleşik Krallıkta İkamet Edenler ve İsviçre Vatandaşı Olanlardan Uzun Vadeli Sigorta Kolunu Tercih Edenler
39	Birleşik Krallıkta İkamet Edenler ve İsviçre Vatandaşı Olanlardan Uzun Vadeli Sigorta Kolunun Uygulanmasını Talep Etmeyenler
41	Kamu İdarelerinde İş Akdi Askıda Olanlar

Belgede kayıtlı sigortalı sayısı, prim ödeme gün sayısı, ay içinde işe giren ve işten ayrılanların sayısına ilişkin bilgiler yer alır.

Belgeye ilişkin tahakkuk bilgileri yer alır. Belgede yer alan prime esas kazançlar dikkate alınarak, sigorta kolları itibarıyla uygulanan prim oranları sonucunda prim tutarı hesaplanır.

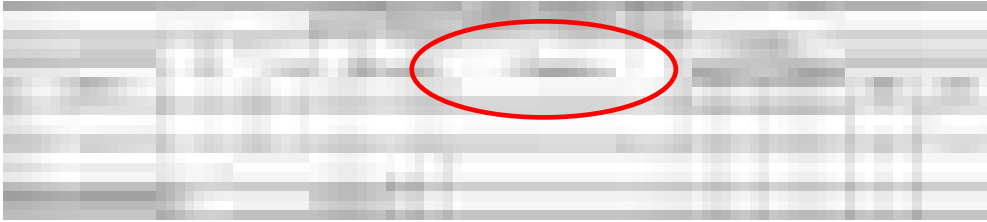

1/10/2008 tarihinden itibaren sosyal güvenlik numarası olarak sigortalıların Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaraları kullanılacaktır.

“**Sosyal Güvenlik Sicil Numarası**” bölümüne, sigortalıların 11 haneli TC kimlik numaraları kaydedilecektir. Sigortalının yabancı uyruklu olması halinde ise, bu kişiler için İçişleri Bakanlığınca verilecek olan kimlik numarası sisteme girilecektir.

Yabancı uyruklu sigortalıların kimlik numaralarının Kurum veri tabanında kayıtlı bulunmaması halinde, sigortalı tescil kütüklerine kaydedilmesi amacıyla işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğüne müracaat edilmesi gerekmektedir.

Aylık prim ve hizmet belgelerinin e-Sigorta kanalıyla gönderilmesinde, sosyal güvenlik sicil numarasının kullanıcı tarafından sisteme girilmesinin ardından, sigortalının ad/soyad ve varsa ilk soyad bilgisi sigortalı tescil kütüklerine bakılarak sistem tarafından ekrana getirilecektir.

Sigortalıların; ay/dönem içinde ücret almaya hak kazandıkları süreler “**Prim Ödeme Günü**” bölümüne, hak ettikleri ücretleri ise “**Prime Esas Kazanç**” bölümüne kaydedilecektir.

Prim ödeme gün sayıları;

Ay içindeki çalışmaları tam olanların prim ödeme gün sayısı 30 gündür.

Ay içinde işe girenlerin (ayın ilk gününde işe başlayanlar hariç) prim ödeme gün sayısı, işe giriş tarihi dikkate alınarak ayın geri kalan günleri parmak hesabı yapılmak suretiyle hesaplanan gün sayısıdır.

Ay içinde işten ayrılanların (ayın son günü çalıştıktan sonra ayrılanlar hariç) prim ödeme gün sayısı, işten çıkış tarihi dikkate alınmak suretiyle parmak hesabı yapılmak suretiyle hesaplanan gün sayısıdır.

İşe başladığı ay içinde işten ayrılanların prim ödeme gün sayıları, işe giriş tarihi ile işten çıkış tarihleri dahil kaç gün olduğu parmak hesabı yapılmak suretiyle hesaplanan gün sayısıdır.

Ay içinde bazı günlerde çalışmamış ve çalışmadığı günler için ücret almamış sigortalıların prim ödeme gün sayısı, ilgili aydaki gün sayısından ücret almaya hak kazanılmamış gün sayısı çıkartılmak suretiyle hesaplanan gün sayısıdır.

Geçici iş göremezlik ödeneği alan sigortalılara, istirahatlı oldukları süreler için ücret ödenmesi halinde prim ödeme gün sayısı, ödenen geçici iş göremezlik ödeneği ile normal günlük kazançları arasındaki fark ücretleri veya ödenen geçici iş göremezlik ödeneği dikkate alınmaksızın normal günlük ücretin ödendiği süreler de prim ödeme süresine dahil edilerek hesaplanan gün sayısıdır.

Hafta tatili ücretine hak kazanılması veya hak kazanılmadığı halde kullanılmış olan hafta tatili için ücret ödenmesi hallerinde, hak kazanılan veya hak kazanılmadan kullanılan ve ücret ödenen hafta tatili prim ödeme gün sayısına dahil edilecektir. Ancak, hafta tatiline hak kazanmadıkları halde hafta tatili yapan sigortalılara ücret ödemesinde bulunulmaması halinde bu süre prim ödeme gün sayısına dahil edilmez ve puantaj kaydı ile Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

Eksik Gün Nedeni:

Ay içinde bazı işgünlerinde çalıştırılmadığı ve ücret ödenmediği beyan edilen sigortalıların, 30 günden az çalıştıklarını ispatlayan belgelerin işverence (Kamu idareleri ve toplu iş sözleşmesi imzalanan işyerleri hariç) ilgili aya ait aylık prim ve hizmet belgesine eklenmesi şarttır.

- 01-İstirahat
 - 02-Ücretsiz/aylıksız izin
 - 03-Disiplin cezası
 - 04-Gözaltına alınma
 - 05-Tutukluluk
 - 06-Kısmi istihdam
 - 07-Puantaj kayıtları
 - 08-Grev
 - 09-Lokavt
 - 10-Genel hayatı etkileyen olaylar
 - 11-Doğal afet
 - 12-Birden fazla
 - 13-Görevden uzaklaştırma
 - 14-Diğer
- eksik gün nedenleri olarak sayılmıştır.

Dolayısıyla, ay içinde bazı iş günlerinde çalıştırılmayan ve çalıştırılmadığı günler için de ücret ödenmediği beyan edilen sigortalılara ilişkin olarak, prim belgesinde kayıtlı eksik gün nedeni hanesine, yukarıda belirtilen nedenlerden sigortalının durumunu açıklayan kod numarası kaydedilecektir

Eksik Gün Nedenini İspatlayıcı Belgeler:

Eksik gün bildirimine ilişkin bilgi formu ekinde Kuruma verilecek belgeler;

- a) Kurumca yetkilendirilmiş sağlık hizmeti sunucularından veya işyeri hekimlerinden alınmış istirahatlı olduğunu gösteren raporu,
- b) Ücretsiz veya aylıksız izinli olduğunu kanıtlayan izin belgesi,
- c) Disiplin cezası uygulaması, gözaltına alınma ile tutukluluk hâline ilişkin belgeleri,
- ç) Kısmi süreli çalışmalara ait yazılı iş sözleşmesi,
- d) İşverenin imzasını da taşıyan puantaj kayıtları,
- e) Grev, lokavt, genel hayati etkileyen olaylar, doğal afetler nedeniyle işyerinde faaliyetin durdurulduğunu veya işe ara verildiğini gösteren ilgili resmî makamlardan alınan yazı örneği.

Eksik gün bildirimine ilişkin belgelerin Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 10 nolu ekinde yer alan belge ile aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi gereken süre içinde işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğüne elden verilmesi veya aynı süre içinde posta ile gönderilmesi gerekmektedir.

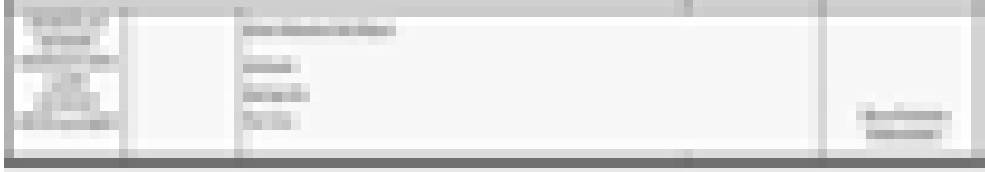
İşten Çıkış Nedeni:

Sigortalının ay içinde işten ayrılması halinde, işten çıkış tarihi sisteme girildikten sonra, işten ayrılma nedeninin aylık prim ve hizmet belgesine kaydedilmesi gerekmektedir.

İşten ayrılma nedenleri:

- 01- Deneme süreli iş sözleşmesinin işverence feshi
- 02- Deneme süreli iş sözleşmesinin işçi tarafından feshi
- 03- Belirsiz süreli iş sözleşmesinin işçi tarafından feshi

- 04- Belirsiz süreli iş sözleşmesinin işveren tarafından feshi
- 05- Belirli iş süresinin sona ermesi
- 06- İş sözleşmesinin haklı nedenlerle işçi tarafından feshi
- 07- İş sözleşmesinin haklı nedenlerle işveren tarafından feshi
- 08- Emeklilik (yaşlılık) veya toptan ödeme nedeniyle
- 09- Malulen emeklilik nedeniyle
- 10- Ölüm
- 11- İş Kazası sonucu ölüm
- 12- Askerlik
- 13- Kadın işçinin evlenmesi
- 14- Emeklilik için yaş dışında diğer şartların tamamlanması
- 15- Toplu işçi çıkarma
- 16- Nakil
- 17- Çalıştığı işyerinin kapanması
- 18- İşin sona ermesi
- 19- Mevsim bitimi
- 20- Kampanya bitimi
- 21- Statü değişikliği
- 22- Diğer nedenler

Aylık prim ve hizmet belgeleri, e-Sigorta kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi verilmiş olan kişilerce Kuruma gönderilebilecek olup, bu kişiler sistemde kayıtlı tutulmaktadır.

Ancak, kağıt ortamında Kuruma verildiği durumlarda, gerekli bilgilerin belgeye kaydedilmesi gerekmektedir.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Uygulama Semineri
**EMEKLİ KESENEK VE KURUM KARŞILIKLARI 5434 SAYILI
KANUN HÜKÜMLERİNE GÖRE TESPİT OLUNANLAR İÇİN (EK:9/A-1)**

İşyeri sicil numarası, işyeri tescil işlemini müteakip Kurumca işverene bildirilen İşyeri Sicil Numarası, bu bölüme eksiksiz olarak yazılacaktır.

İşyeri bilgileri, işyerinin adı, işyerinin adresi ve bağlı olduğu saymanlık bilgileri eksiksiz olarak bu bölümde yer alacaktır. Tahakkuk ve tediye işlemleri kendi işyerlerince gerçekleştirilen (Döner sermaye işletmeleri, belediye, özel idare, K.İ.T'ler vb.) kamu idareleri bağlı olduğu saymanlık bölümüne kendi işyeri ismini yazacaklardır

Emekli kesenek ve karşılıkların ait olduğu ay, belgenin ilişkin olduğu yıl ve ay yazılacaktır.

Belgenin asıl veya ek mahiyetinden uygun olanı seçilir.

Cari ayda çalışan sigortalılara ilişkin bilgilerin, emekli kesenek ve kurum karşılıklarının asıl mahiyette aylık prim ve hizmet belgesi ile gönderilecektir.

Ek mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgesi :

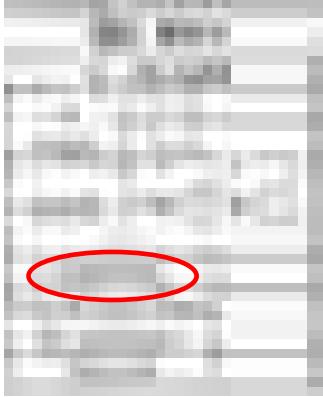
Açığa alınarak emekli keseneğine esas aylıklarının yarısı üzerinden kesenek alınanların görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazanmaları halinde emekli keseneğine esas aylıklarının kalan yarısı üzerinden tahakkuk ettirilecek emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları,

Görevine son verilenlerin sonradan görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazanıp geriye yönelik aylıklarının ödenmesi halinde, ödenen aylıklarından kesilecek emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları,

Kamu idaresinin/işyerinin tüm personelinin cari aya ait aylık prim ve hizmet belgesi süresi içinde gönderildikten sonra, nakil, açıktan atama, ücretsiz izin veya askerlik sonrası göreve başlama vb. durumlarda atama onayının sonradan gelmesi, sigortalının göreve geç başlaması gibi nedenlerle o aya ait sonradan yapılan maaş tahakkuklarından kesilecek emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları,

İştirakçilerin sehven eksik hesaplanan emekli kesenek ve kurum karşılıkları, kanunla emekli keseneğine esas aylık unsurlarında yapılacak düzenleme sonucu geriye yönelik tahakkuk ettirilecek emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları,

ek aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenerek gönderilecektir.

Belge Türü :

Aynı Kamu İdaresinde farklı dönemlerde maaş ödemesi yapılan personelin olması halinde belge türüne aşağıdaki gruplandırılan iki haneli kodlardan uygun olan kod yazılarak her bir grup için ayrı belge düzenlenir.

Maaş ödemeleri ayın 15.günü peşin yapılanlar	01
Maaş ödemeleri ayın 1.günü peşin olarak yapılanlar	02
Maaş ödemeleri çalıştıktan sonra ayın 15’de yapılanlar	03
Maaş ödemeleri çalıştıktan sonra ayın 1’de yapılanlar	04

Belgede kayıtlı iştirakçi sayısı, ay içinde işe giren ve işten ayrılanların sayısına ilişkin bilgiler yer alır.

Belgeye ilişkin tahakkuk bilgileri yer alır. Belgede yer alan prime esas kazançlar dikkate alınarak, sigorta kolları itibariyle uygulanan prim oranları sonucunda prim tutarı hesaplanır.

İştirakçinin adı soyadı, kısaltma yapmaksızın yazılacak ve çift isimler birinci isimle ikinci isim arasında bir boşluk bırakılarak doldurulacaktır. Türk Medeni Kanununun 187 inci maddesinden yararlanarak kocasının soyadının önünde önceki soyadını da kullanan kadınların soyadları yazılırken birinci soyadı ile ikinci soyadı arasında bir boşluk bırakılarak dolduracaktır.

Sosyal güvenlik sicil numarası, 11 sayısal karakterden oluşan T.C kimlik numarası yazılacaktır. Yabancı uyruklu kişiler için İçişleri Bakanlığınca verilen kimlik numarası yazılacaktır.

Emeklilik sicil numarası, iştirakçinin ilk defa göreve başladığı tarihte Kurumca verilen 8 sayısal (örnek: 50151899) karakterli sicil numarası yazılacaktır.

Emekli Keseneğine Esas Aylık;

Sigortalının emekli keseneği ve kurum karşılığına esas tutulan derece, kademe ve ek gösterge rakamı, ödemeye esas aylık bilgileri bölümüne ise sigortalıya fiilen aylık ödenen derece, kademe ve ek gösterge rakamı yazılacaktır.

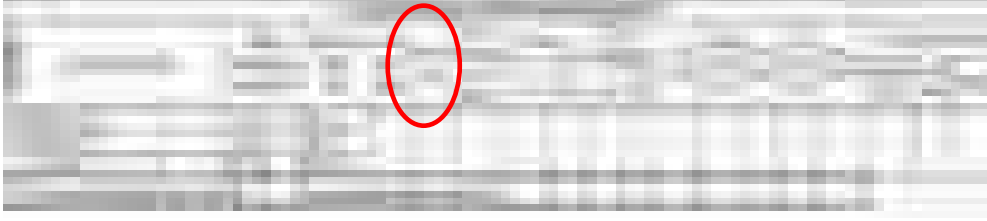
Emekli Keseneğine esas aylığa ait ek göstergenin tespitinde ödemeye veya kazanılmış hak aylığına ait dereceye tanınan ek gösterge veya sigortalı daha önce yüksek ek göstergeli bir görevde bulunmuş ise 5434 sayılı Kanunun Ek 67 nci maddesi gereğince yüksek olan ek gösterge dikkate alınarak yazılacaktır.

5434 sayılı Kanunun Ek 67 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca daha önce atanmış ya da seçilmiş oldukları kadro, görev veya aylık almış oldukları dereceler için belirlenmiş olan ek göstergelerden daha düşük ek gösterge ödenmesi gereken veya ek göstergesi olmayan bir kadro, görev veya dereceye atanan ya da seçilenler; daha önceden yararlanmış oldukları ek gösterge rakamı ile halen buldukları kadro, görev veya dereceye ilişkin ek gösterge rakamı arasındaki farktan kaynaklanan kesenek ve karşılık tutarının tamamının aylıklarından kesilmesi suretiyle emeklilik açısından yüksek olan ek göstergeden yararlanmaya devam ederler.

Kıdem Hizmet Süresi:

İştirakçinin kazanılmış hak aylığında değerlendirilen (borçlanılsın veya borçlanılmasın askerlik süresi dahil) kıdem aylığının ödenmesine esas hizmet süresi yıl-ay-gün olarak yazılacaktır.

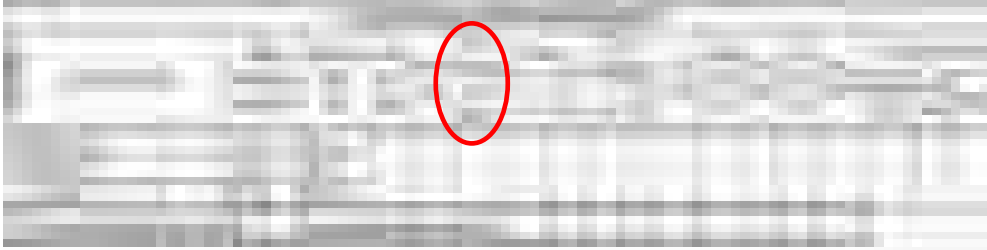

Durum Kodu:

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesine göre açıktan vekil olarak atanan (vekil öğretmen, vekil imam, vekil memur vb.) iştirakçi için “V” kodu yazılacaktır,

Görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan kanunları gereğince eksik aylığa müstahak bulunan sigortalı için “A” kodu

Kanunun ilgili maddeleri gereğince, genel sigortası primi kesilmeden sadece emekli keseneği ve kurum karşılığı kesilecek iştirakçiler için durum koduna “M” kodu yazılacaktır.

Emekli keseneğine esas aylık toplamı :

Aylıklarını personel kanunları hükümlerine göre alan sigortalıların emeklilik keseneklerine, emekli keseneğine esas aylık derece ve kademelerinin gösterge rakamının her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarı,

Emekli keseneğine esas alınacak ek gösterge rakamının her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpımı sonunda bulunacak tutarı,

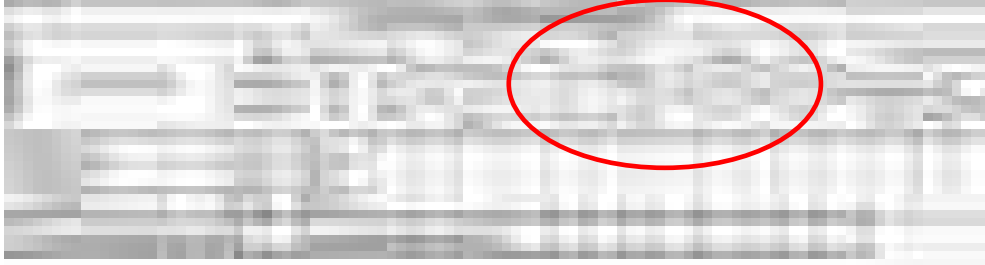
Memuriyet taban aylığı,

Kıdem aylığı tutarı,

Zam, tazminat ve ödenekler ile benzeri ödemeler toplamına karşılık gelmek üzere 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının,

ek göstergesi 8400 ve daha yüksek olanlarda % 240'ına,
ek göstergesi 7600 (dahil) - 8400 (hariç) arasında olanlarda % 200'ine,
ek göstergesi 6400 (dahil) - 7600 (hariç) arasında olanlarda % 180'ine,
ek göstergesi 4800 (dahil) - 6400 (hariç) arasında olanlarda % 150'sine,
ek göstergesi 3600 (dahil) - 4800 (hariç) arasında olanlarda % 130'una,
ek göstergesi 2200 (dahil) - 3600 (hariç) arasında olanlarda % 70'ine,
diğerlerinde % 40'ına,

tekabül eden miktarın toplanması sonucunda bulunacak tutar yazılır.

Tahakkuk ettirilen kesenek, karşılık, genel sağlık sigortası primi ve diğer kesintiler :

İştirakçinin 5434 sayılı Kanuna göre tespit edilecek emekli keseneğine esas aylık tutarları üzerinden tahakkuk ettirilecek ve aynı Kanunda belirtilen oranlarda tahakkuk ettirilecek emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları ilgili bölümlerine yazılacaktır.

Emekli keseneğine esas aylık toplamları üzerinden kesilecek %16 emekli keseneği ve %20 kurum karşılıkları tahakkuk ettirilirken, 5434 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin (a) bendinde öngörülen “aybaşlarından sonra vazifeye girenlerin, o aya ait eksik aylık veya ücretlerinden kesenek alınmaz, aybaşlarından sonra vazifeden ayrılanların ise eksik aylık veya ücretlerinden tam kesenek alınır” hükmü dikkate alınacaktır.

%16 Kesenek, İştirakçinin emeklilik kesenek ve kurum karşılığına esas alınan derece, kademe ve ek gösterge tutarı ile emekli keseneğine esas diğer unsurların toplamı üzerinden, iştirakçi payına düşen % 16 emekli keseneği tutarı yazılacaktır.

%20 Kurum Karşılığı, İştirakçinin emeklilik kesenek ve kurum karşılığına esas alınan derece, kademe ve ek gösterge tutarı ile emekli keseneğine esas diğer unsurların toplamı üzerinden, ilgili kurumunca ödenmesi gereken % 20 kurum karşılık tutarı yazılacaktır.

Emekli keseneğine esas aylık toplamları üzerinden kesilecek %16 emekli keseneği ve %20 kurum karşılıkları tahakkuk ettirilirken, aybaşlarından sonra vazifeye girenlerin, o aya ait eksik aylık veya ücretlerinden kesenek alınmayacak, aybaşlarından sonra vazifeden ayrılanların ise eksik aylık veya ücretlerinden tam kesenek alınacaktır.

%100 Artış Farkları (Şahıs hissesi ve kurum karşılığı), emekli keseneğine esas derece ve kademeleri ile ek göstergeleri yükselmek suretiyle artanların, ilk aya ait %100 artış farkının ve aynı miktarda verilecek kurum karşılığı tutarları yazılacaktır. (katsayı değişiklikleri sebebiyle meydana gelen artışlardan %100 artış farkı kesilmeyecektir)

Genel sağlık sigortası primi, her ay emekli keseneklerine esas aylıklarının %12’si oranında, sigortalıların Kurumlarınca karşılanacak genel sağlık sigortası primi tutarı yazılacaktır.

Geçmiş hizmet borçlanması, sigortalının talebi üzerine 5434 sayılı Kanunun ilgili maddelerine istinaden borçlandırılan hizmetine ait borç tahakkuk tutarının, her ay ilgilinin %16 oranındaki emekli keseneği tutarı kadar geçmiş hizmet borçlanması kesilerek yatırılacak miktar yazılacaktır.

Terfi farkları/İntibak tashihi, iştirakçinin yeni bir hizmetinin intibakında değerlendirilmesi veya normal terfisinin zamanında yapılamaması nedeniyle eski intibakı ile yeni intibakı arasındaki farkların hesaplanarak yatırılması gereken miktar yazılacaktır.

Aylık kesim cezası/İnzibati para cezası, iştirakçinin aylıktan kesme cezası alması halinde, tahsil edilen ceza tutarı yazılacaktır.

Ay içerisinde göreve başlama ve ayrılma,

Belgenin ait olduğu ay içinde göreve başlayan veya ayrılan iştirakçi bulunması halinde, göreve başlama ve görevden ayrılma tarihleri ay ve gün olarak yazılarak sebebi bölümüne ise aylık prim ve hizmet belgesinin açıklamalar bölümündeki kodlamalardan uygun olan iki haneli kod yazılacaktır.

Göreve Başlama Sebepleri;

- 01-İlk atama
- 02-Nakil gelme
- 03-Göreve iade
- 04-Ücretsiz izin dönüşü göreve başlama
- 05-Askerlik dönüşü göreve başlama
- 06-Geçici görevlendirme sonu başlama

Görevden Ayrılma Sebepleri ;

- 07-Emekliye ayrılma
- 08-Ölüm
- 09-İstifa
- 10-Nakil gitme
- 11-Görevine son verilme

- 12-Ücretsiz izine ayrılma
- 13-Askerlik nedeniyle ücretsiz izine ayrılma
- 14-Başka bir kuruma geçici görevli gitme
- 15-Müstafi sayılma
- 16-Re'sen emekliye sevk
- 17-Terhis Olma (Yedek Subay)
- 18-Sözleşmenin Feshi

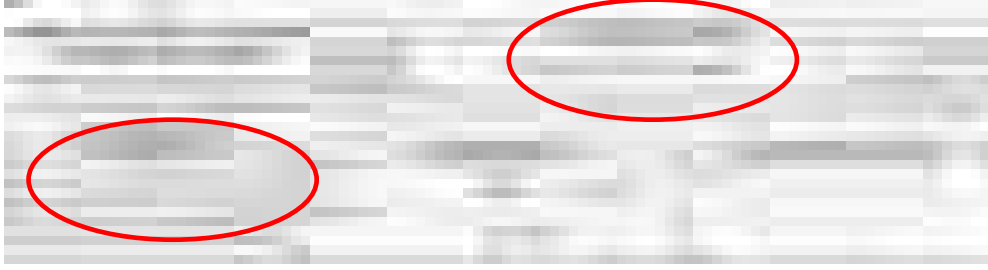

Aylık prim ve hizmet belgeleri, e-Sigorta kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi verilmiş olan kişilerce Kuruma gönderilebilecek olup, bu kişiler sistemde kayıtlı tutulmaktadır.

Ancak, kağıt ortamında Kuruma verildiği durumlarda, gerekli bilgilerin belgeye kaydedilmesi gerekmektedir.

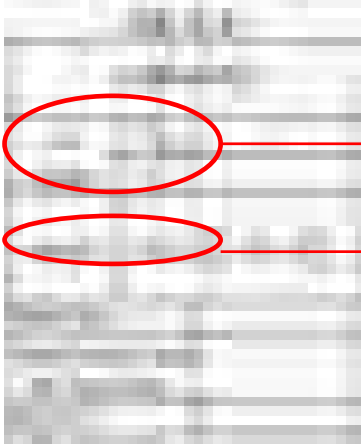
Tahakkuk ve tediye ile ilgili kamu görevlisi tarafından imzalandıktan sonra işveren sıfatı ile kamu idaresi yöneticisi tarafından onaylanmasını müteakip bağlı olunan saymanlık onayı da alınacaktır.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Uygulama Semineri
**5510 4/c KAPSAMINDA İLK DEFA SİGORTALI OLACAKLAR
İÇİN (EK: 9-A)**

İşyeri sicil numarası, işyeri tescil işlemini müteakip Kurumca işverene bildirilen İşyeri Sicil Numarası, bu bölüme eksiksiz olarak yazılacaktır.

İşyeri bilgileri, işyerinin adı, işyerinin adresi ve bağlı olduğu saymanlık bilgileri eksiksiz olarak bu bölümde yer alacaktır. Tahakkuk ve tediye işlemleri kendi işyerlerince gerçekleştirilen (Döner sermaye işletmeleri, belediye, özel idare, K.İ.T'ler vb.) kamu idareleri bağlı olduğu saymanlık bölümüne kendi işyeri ismini yazacaklardır.

Emekli kesenek ve karşılıkların ait olduğu ay, belgenin ilişkin olduğu yıl ve ay yazılacaktır.

Belgenin asıl veya ek mahiyetinden uygun olanı seçilir.

Cari ayda çalışan sigortalılara ilişkin bilgilerin, emekli kesenek ve kurum karşılıklarının asıl mahiyette aylık prim ve hizmet belgesi ile gönderilecektir.

Ek mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgesi :

Bakanlar Kurulu Kararı veya mahkeme kararına istinaden geriye yönelik olarak yapılan ödemelerin prime esas kazançlarına ait bildirimleri,

Açığa alınarak prime esas kazançlarının yarısı üzerinden prim almanların, görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazanmaları halinde prime

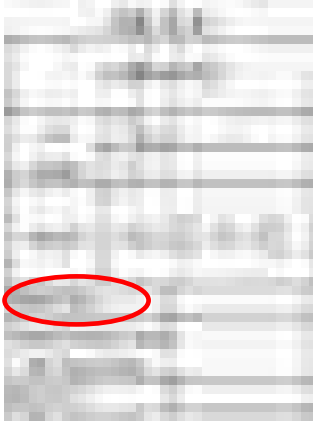
esas kazancının kalan yarısı ile bu kazançlar üzerinden tahakkuk ettirilecek primleri,

Görevine son verilenlerden, sonradan görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazanıp aylıklarının ödenmesi halinde geriye yönelik ödenen ücretlerinin prime esas kazançlarının tamamı üzerinden alınacak primleri,

Cari aya ait aylık prim ve hizmet belgesi süresi içinde Kuruma gönderildikten sonra göreve başlayan sigortalıya ödenen kıst ücretlerinin prime esas kazancına ait primleri,

Cari aya ait aylık prim ve hizmet belgesi süresi içinde Kuruma gönderildikten sonra prime esas kazançlarının eksik hesaplandığı tespit edilenlerin eksik hesaplanan prime esas kazanç tutarları üzerinden alınacak primleri,

için ek aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenecektir.

Belge Türü :

Aynı Kamu İdaresinde farklı dönemlerde maaş ödemesi yapılan personelin olması halinde belge türüne aşağıdaki gruplandırılan iki haneli kodlardan uygun olan kod yazılarak her bir grup için ayrı belge düzenlenir.

Ücret ödemeleri ayın 15.günü peşin yapılanlar	01
Ücret ödemeleri ayın 1.günü peşin olarak yapılanlar	02
Ücret ödemeleri çalıştıktan sonra ayın 15'de yapılanlar	03
Ücret ödemeleri çalıştıktan sonra ayın 1'de yapılanlar	04

Belgede kayıtlı sigortalı sayısı, ay içinde işe giren ve işten ayrılanların sayısına ilişkin bilgiler yer alır.

Belgeye ilişkin tahakkuk bilgileri yer alır. Belgede yer alan prime esas kazançlar dikkate alınarak, sigorta kolları itibariyle uygulanan prim oranları sonucunda prim tutarı hesaplanır.

Sigortalının adı soyadı, kısaltma yapmaksızın yazılacak ve çift isimler birinci isimle ikinci isim arasında bir boşluk bırakılarak doldurulacaktır. Türk Medeni Kanununun 187 inci maddesinden yararlanarak kocasının soyadının önünde önceki soyadını da kullanan kadınların soyadları yazılırken birinci soyadı ile ikinci soyadı arasında bir boşluk bırakılarak doldurulacaktır.

Sosyal güvenlik sicil numarası, 11 sayısal karakterden oluşan T.C kimlik numarası yazılacaktır. Yabancı uyruklu kişiler için İçişleri Bakanlığınca verilen kimlik numarası yazılacaktır.

Emeklilik sicil numarası, iştirakçinin ilk defa göreve başladığı tarihte Kurumca verilen 8 sayısal (örnek: 50151899) karakterli sicil numarası yazılacaktır.

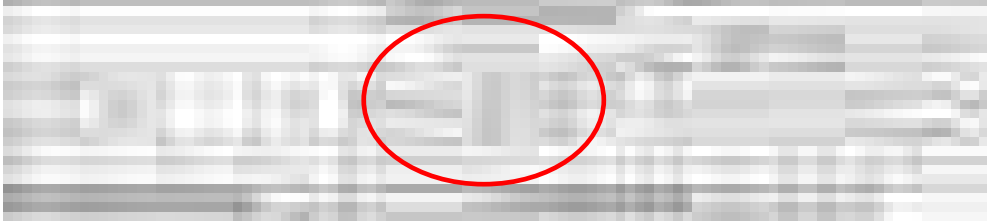
Durum Kodu:

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesine göre açıktan vekil olarak atanan (vekil öğretmen, vekil imam, vekil memur vb.) iştirakçi için “V” kodu yazılacaktır,

Görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan kanunları gereğince eksik aylığa müstahak bulunan sigortalı için “A” kodu

5510 sayılı Kanunun ilgili maddeleri gereğince, genel sigortası primi alınmadan sadece malullük-yaşlılık ve ölüm sigortaları primi alınacak sigortalılar için durum koduna “M” kodu

yazılacaktır.

Derece, kademe, ek gösterge ve kıdem hizmet süresi, bu bölüme sigortalının maaş ödenen derece, kademe, ek gösterge rakamları ile sigortalının kazanılmış hak aylığında değerlendirilen ve kıdem aylığı ödenmesine esas hizmet süresi yıl-ay-gün olarak yazılacaktır.

Tazminatlar ve ek ödemeler, prime esas kazancın hesabında dikkate alınacak makam, temsil, görev tazminatları ile 657 sayılı Kanunun 152 nci maddesi uyarınca ödenen tazminatlar (bölge, kurum, birim, çalışma mahalli, görevin niteliği ve benzeri kriterlere dayalı olarak asıl tazminatlara ilave, ek veya ayrıca ödenen tazminatlar hariç), 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 17 nci maddesinin (A) bendinde yer alan cetvelde belirtilen oranlar üzerinden ödenen hizmet tazminatı (28/2/1982 tarih ve 2629 sayılı Kanun ile 17/11/1983 tarih ve 2955 sayılı Kanuna göre tazminat veya üniversite ödeneği alanların sadece rütbelerinin karşılığı hizmet tazminatları), 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 2 nci maddesi uyarınca ödenen üniversite ödeneği, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 106 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ödenen ek ödeme tutarları toplamı yazılacaktır.

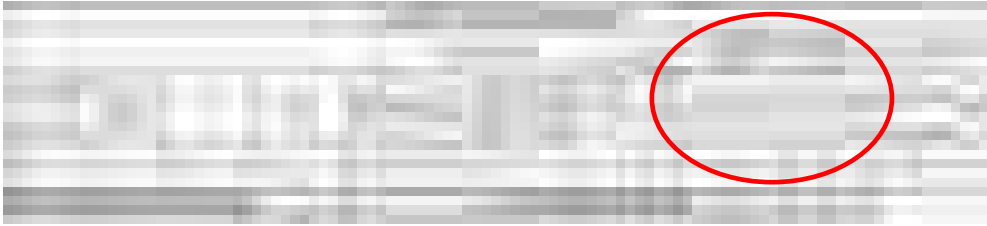
Prime esas kazanç toplamı, sigortalıların Kanununun 80 inci maddesine göre tespit edilecek ve prime esas kazancın hesabında dikkate alınacak tüm unsurların toplam tutarı yazılacaktır.

Prim ödeme gün sayısı, Sigortalının hizmetlerine ilişkin prim ödeme gün sayısı bölümüne, sigortalının ay içinde ücret aldığı gün sayısı yazılacaktır.

Ay içinde tam çalışan sigortalıların prim ödeme gün sayıları, işyerinde ay içinde tam olarak çalıştırılan bir sigortalı için prim ödeme gün sayısı 30 gündür.

Ay içinde göreve başlayan sigortalıların prim ödeme gün sayıları, ay içinde göreve başlayan sigortalılardan ayın ilk gününde göreve girenler hariç olmak üzere, ay içinde göreve başlayanların prim ödeme gün sayısı, o ayda ücret ödenen gün sayısı ve ayın 28, 29, 30, 31 çaktığı dikkate alınarak parmak hesabı yapılarak hesap edilecektir.

Ay içinde görevden ayrılan sigortalıların prim ödeme gün sayıları, sıhhi izin sürelerinin doldurulması veya emeklilik ve ölüm nedeniyle görevleri sona erenlerin çalışmadığı günlere ait aylıkları borç çıkarılmadığından, prim ödeme gün sayısı 30 gün olarak belirlenecektir.

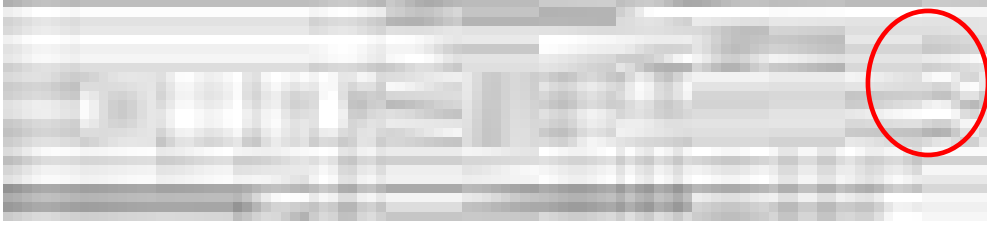
Tahakkuk ettirilen prim tutarları, sigortalıların prime esas kazanç toplamı üzerinden, prim ödeme gün sayısı dikkate alınarak,

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Uygulama Semineri

- malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi olarak; % 9 oranında sigortalı, % 11 oranında işveren,

- genel sağlık sigortası primi olarak; % 5 sigortalı, % 7,5 işveren

hissesi tahakkuk ettirilerek belgenin ilgili bölümlerine para miktarı olarak yazılacaktır.

Ay içerisinde göreve başlama ve ayrılma,

Belgenin ait olduğu ay içinde göreve başlayan veya ayrılan iştirakçi bulunması halinde, göreve başlama ve görevden ayrılma tarihleri ay ve gün olarak yazılarak sebebi bölümüne ise aylık prim ve hizmet belgesinin açıklamalar bölümündeki kodlamalardan uygun olan iki haneli kod yazılacaktır.

Göreve Başlama Sebepleri

- 01-İlk atama
- 02-Nakil gelme
- 03-Göreve iade
- 04-Ücretsiz izin dönüşü göreve başlama
- 05-Askerlik dönüşü göreve başlama
- 06-Geçici görevlendirme sonu başlama

Görevden Ayrılma Sebepleri

- 07-Emekliye ayrılma
- 08-Ölüm
- 09-İstifa
- 10-Nakil gitme
- 11-Görevine son verilme
- 12-Ücretsiz izine ayrılma
- 13-Askerlik nedeniyle ücretsiz izine ayrılma
- 14-Başka bir kuruma geçici görevli gitme
- 15-Müstafi sayılma
- 16-Re'sen emekliye sevk
- 17-Terhis Olma (Yedek Subay)
- 18-Sözleşmenin Feshi

Aylık prim ve hizmet belgeleri, e-Sigorta kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi verilmiş olan kişilerce Kuruma gönderilebilecek olup, bu kişiler sistemde kayıtlı tutulmaktadır.

Ancak, kağıt ortamında Kuruma verildiği durumlarda, gerekli bilgilerin belgeye kaydedilmesi gerekmektedir.

Tahakkuk ve tediye ile ilgili kamu görevlisi tarafından imzalandıktan sonra işveren sıfatı ile kamu idaresi yöneticisi tarafından onaylanmasını müteakip bağlı olunan saymanlık onayı da alınacaktır.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Uygulama Semineri

FİİLİ HİZMET ZAMMI BİLDİRİMİ (5434 KAPSAMINDA OLANLAR) – (EK: 9-B1)

Fiili Hizmet Zammı Bildirimi (5434 kapsamında olanlar için) :

Aylık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim ve Hizmet Belgesi, 5510 sayılı Kanunun 40'ıncı 86'ncı maddeleri gereğince sigortalı çalıştıran Kamu İdarelerince her ay için düzenlenerek, ait olduğu ayın sonundan itibaren 15 inci günün sonuna kadar Kuruma verilir. Süresi içinde verilmemesi halinde Kanunun 102'nci maddesine göre İdari Para Cezası uygulanır.

Fiili hizmet süresi zammı kodu: 5510 sayılı Kanunun 40.maddesinin ikinci fıkrasında yer alan çizelgenin hangi bendine göre fiili hizmet zammı veriliyorsa bu maddenin ve bendin numarası yazılacaktır. (Örnek: Kurşun ve arsenik işlerinde çalışanlar için 40.01)

Fiili Hizmet Zammı Bildirimi :

Aylık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim ve Hizmet Belgesi, 5510 sayılı Kanunun 40'ncı 86'ncı maddeleri gereğince sigortalı çalıştıran Kamu İdarelerince her ay için düzenlenerek, ait olduğu ayın sonundan itibaren 15 inci günün sonuna kadar Kuruma verilir. Süresi içinde verilmemesi halinde Kanunun 102'nci maddesine göre İdari Para Cezası uygulanır.

Fiili hizmet süresi zammı kodu: 5510 sayılı Kanunun 40.maddesinin ikinci fıkrasında yer alan çizelgenin hangi bendine göre fiili hizmet zammı veriliyorsa bu maddenin ve bendin numarası yazılacaktır. (Örnek: Kurşun ve arsenik işlerinde çalışanlar için 40.01)

AYLIK PRİM VE HİZMET BELGESİNİN YASAL SÜRESİ DIŞINDA VERİLMESİ :

4/a kapsamında sigortalı sayılanlar için yasal süresi geçirildikten sonra düzenlenecek olan asıl ve ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgeleri Kuruma elden verilir ya da posta kanalıyla gönderilir.

4/c kapsamında sigortalı çalıştıran kamu idareleri (işverenler) asıl veya ek aylık prim ve hizmet belgesini internet ortamında Kuruma göndermekle zorunlu olup, bu yükümlülüğün yasal süresi içinde veya yasal süresi dışında kâğıt ortamında yerine getirilmesi halinde bu belgeler işleme konulur. Ancak bu durumda 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesi uyarınca idari para cezası uygulanacaktır.

4/c kapsamındaki sigortalılar için;

- Kanuni düzenleme veya Bakanlar Kurulu Kararı ile enflasyon farkı veya başka ad altında geriye yönelik olarak yapılan ödemelere ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgeleri, ödemenin yapıldığı tarihi takip eden günden başlayarak on beşinci günün sonuna kadar verilen ek mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgeleri,

- Görevden uzaklaştırılması veya görevine son verilmesine rağmen idari tasarrufla ya da yargı kararı ile görevlerine iade edilenler için geriye yönelik olarak

ödenen aylık, ücret veya tahsisata ilişkin aylık prim ve hizmet belgeleri ödemenin yapıldığı tarihi takip eden günden başlayarak on beşinci günün sonuna kadar verilen ek mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgeleri,

yasal süresi içerisinde verilmiş kabul edilecektir.

Operasyonlara katılmak amacıyla görev yerleri değiştirilen askeri birliklerin bu durumu belgelemeleri kaydıyla yasal süresi dışında verilen belgeler süresinde verilmiş sayılacaktır.

AYLIK PRİM VE HİZMET BELGESİNİN İŞYERİNDE SİGORTALILARIN GÖREBİLECEĞİ YERE ASILMASI :

Sigortalıyı çalıştıran işveren ile alt işveren ve sigortalıyı geçici olarak devralan işveren; aylık prim ve hizmet belgesinin barkod numaralı bir nüshasını sigortalının çalıştığı işyerinde, birden ziyade işyeri olması halinde ise sigortalının çalıştığı her işyerinde ayrı ayrı olmak üzere, Kuruma verilmesi gereken sürenin son gününü takip eden günden başlanarak, müteakip belgenin verilmesi gereken sürenin sonuna kadar, **sigortalılar tarafından görülebilecek bir yere asmak zorundadır.**

PRİM ÖDEME YÜKÜMLÜSÜ :

4/a ve 4/c kapsamında olanlar açısından prim ödeme yükümlüsü bunları çalıştıran işverenleridir.

4/b kapsamında olanlar ile isteğe bağlı sigortalı olanların kendileri prim ödeme yükümlüsüdür.

Harp malûlleri ile 3713 sy Terörle Mücadele Kanunu, 2330 sy Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hk. Kanuna göre vazife malûllüğü aylığı bağlanmış malullerin, 4/c kapsamında sigortalı olmaları halinde, prim ödeme yükümlüsü bunları çalıştıran işverenleridir. (Bu fıkra kapsamına girenlerden ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz.)

PRİMLERİN ÖDENMESİ :

5510 sayılı Kanunda; 4/a kapsamındaki sigortalıların, Kurumca belirlenecek günün sonuna kadar primlerini ödemesi hükmü getirilmiştir.

Konuya ilişkin tebliğde, 506 sayılı SSK'na tabi sigortalıların primlerinin ödenmesi sürelerine ilişkin uygulama, 4/a sigortalıları yönünden sürdürülmektedir.

Diğer taraftan, prim borçlarının katma değer vergisi iade alacağından mahsup edilmesi talebinde bulunan işverenlerin, cari aylara ilişkin prim borçlarını ödeme süresinin sona erdiği tarihten itibaren 15 gün içinde mahsup suretiyle ödemeleri halinde, bahse konu primler yasal süresi içinde ödenmiş kabul edilecektir

Önceki uygulamada, 5434 sayılı Kanuna göre Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ödenecek kesenek ve karşılıkları, aylığın veya ücretin ödeme gününden itibaren 7 gün içinde sandığa veya sandık adına bankaya yatırılmak zorunda iken,

5510 sayılı Kanun ile, 4/c kapsamındaki çalışanlara ait prim tutarlarının, Kurumca belirlenecek günün sonuna kadar ödenmesi olarak değiştirilmiştir.

Tebliğe göre, bu sigortalılar için verilmesi gerekli olan Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin intikal süresi içinde primlerin de yatırılması gerekmektedir.

4/c kapsamında sigortalı sayılanları çalıştıran işverenler, bir ay içinde çalıştırdığı sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgesini her bir maaş ödeme dönemi için ayrı ayrı Kuruma vermekle yükümlüdür.

Örnek - (A) Kamu idaresince, 4 ayrı maaş ödeme dönemine ait sigortalı çalıştırıldığı varsayıldığında, bu kamu idaresince 2008/Ekim ayına ilişkin asıl nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin,

a) 15/10/2008-14/11/2008 ayı ücretlerini 15/10/2008 tarihinde peşin ödenen sigortalıların aylık prim ve hizmet belgelerini 31/10/2008 günü sonuna kadar,

b) 1/10/2008-31/10/2008 ayı ücretlerini 1/10/2008 tarihinde peşin alan sigortalıların aylık prim ve hizmet belgelerini 15/10/2008 günü sonuna kadar,

c) 15/10/2008-14/11/2008 ayı ücretlerini 15/11/2008 tarihinde çalıştıktan sonra alan sigortalıların aylık prim ve hizmet belgelerini 30/11/2008 gününün hafta sonu tatiline rastlaması nedeniyle 1/12/2008 günü sonuna kadar,

d) 1/10/2008-31/10/2008 ayı ücretlerini 1/11/2008 tarihinde çalıştıktan sonra alan sigortalıların aylık prim ve hizmet belgelerini 15/11/2008 gününün hafta sonu tatiline rastlaması nedeniyle 17/11/2008 günü sonuna kadar,

Kuruma gönderilmesi ve primlerin de bu süreler içinde ödenmesi zorunludur.

AFET DURUMUNDA PRİM BELGELERİNİN VERİLME VE PRİMLERİN ÖDENME SÜRELERİNİN ERTELENMESİ :

Afetin meydana geldiği ayda verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgeleri, afetin meydana geldiği ayı takip eden üç ay içinde Kuruma verildiği takdirde, süresinde verilmiş sayılır.

İşyerleri yangın, su baskını, yer kayması, deprem gibi afete uğrayan, tabii afet nedeniyle tarımsal faaliyetinden dolayı zarar gören işverenler ile 4/b bendi kapsamındaki sigortalılar, bu durumu belgelenmeleri kaydıyla olayın meydana geldiği tarihten itibaren 3 ay içinde talepte bulunmaları ve prim ödeme aczine düştüklerinin, yapılacak inceleme sonucu anlaşılması halinde, afet tarihinden önce ödeme süresi dolmuş mevcut prim borçları ile afetin meydana geldiği tarihten itibaren tahakkuk edecek 3 aylık prim borçları, olayın meydana geldiği tarihten itibaren 1 yıla kadar ertelenebilir.

PRİMLERE İLİŞKİN DİĞER HUSUSLAR :

Genel ve katma bütçeli kuruluşlar, il ve belediyeler veya sermayesinin en az yarısı genel ve katma bütçeli kuruluşlar ile il ve belediyelere ait olan teşekkül ve müesseseler, kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştirakleri, kanunla ve kanunların verdiği yetkiye dayanarak kurulan kurum ve kuruluşlar, döner sermayeli kuruluşların ihale yolu ile yaptırılan her türlü işleri üzerine alanları ve bunların adreslerini Kuruma bildirmekle yükümlü kılınmış iken,

5510 sayılı Kanunla birlikte, kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ihale yolu ile yaptırdıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini **15 gün içinde** Kuruma bildirmekle yükümlü tutulmuşlardır

Valilikler, belediyeler, il özel idareleri ve ruhsat vermeye yetkili diğer merciler tarafından, geçici iskân veya yapı kullanma izin belgesi verilmeden önce yapılan inşaat dolayısıyla, diğer kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ve bankaların ise Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek işlemlerinde Kuruma borçlarının bulunmadığına dair ilgililerden Kurumca düzenlenmiş bir belgenin istenmesi zorunludur.

Belirli bölgelere veya sektörlerle yönelik ya da kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen özel belgelere veya izinlere dayalı olarak kamudan kaynak tahsis edilmesi şeklinde kanun, kararname ve diğer mevzuatla sağlanan araştırma geliştirme, üretim, yatırım pazarlama ve benzeri tüm aşamalarda uygulanan devlet yardımı, teşvik ve desteklerin, daha önce başlayıp devam eden nakdi olmayanlar hariç olmak üzere, verilmesinden önce işverenlerden Kuruma muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına veya tecil ve taksitlendirildiğinde ya da yapılandırıldığına dair belge ve bilgilerin istenmesi zorunludur.

SOSYAL GÜVENLİK DESTEK PRİMİ :

Önceki sigortalıların 5510 sayılı Kanundan sonra emekli olmaları halinde çalışmalarını durumunda:

Sosyal güvenlik destek primi uygulamasına devam edilecektir. Ancak, hizmet akdine tabi çalışan bu emeklilerin prim oranı % 31 - % 36,5 olarak uygulanacaktır.

Tarımsal faaliyetler hariç olmak üzere 4/b kapsamında çalışan emeklilerin aylıklarından % 12 oranında prim kesilecek, bu oran kademeli olarak üç yılın sonunda % 15'e yükselecektir.

Kesilecek bu miktar en yüksek yaşlılık aylığı alan Bağ-Kur emeklisinin aylığından kesilecek tutardan fazla olamayacaktır.

5510 sayılı Kanuna tabi olarak ilk defa sigortalı olanların emekliliklerinde çalışmaları halinde:

4/a ve 4/c kapsamında çalışmaları halinde aylıkları kesilecektir.

4/b kapsamında çalışmaları halinde ise almakta oldukları emekli aylıklarından % 15 oranında destek primi kesilecektir.

Terörle Mücadele Kanunu kapsamında vazife malullüğü aylığı alanların tekrar çalışmaları halinde aylıkları kesilmeyecektir.

3201 sayılı Kanuna göre borçlanılan yurtdışı hizmetlerine istinaden yaşlılık aylığı bağlananlar hakkında sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümler uygulanmaz.

PRİM BORÇLARINA HALEF OLMA, GECİKME CEZASI VE ZAMMI :

4/a Sigortalının çalıştığı işyerinin devir alınması halinde, yeni işveren, eski işverenin prim ve gecikme zammı borçlarından sorumludur.

Süresinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklara ilk üç aylık sürede her ay için %3 gecikme cezası ve her ay için DİBS (Devlet İç Borçlanma Senetleri) aylık ortalama faizi bileşik bazda uygulanacaktır.

Yanlış ve yersiz alınan primler on yıl geçmemiş ise işverenlere ve sigortalılara iade edilmektedir.

4/c Emekli keseneklerini tahakkuk ettirmeyen, kesmeyen veya göndermeyen kurumların ve ödeme merkezlerinin, tahakkuk ve ödeme ile ilgili memurlarından bu paralar % 10 fazlası ile birlikte, kurumların bütçelerindeki ödeneğin yetmemesi veya ödenek mevcut olduğu halde ödeme emri gönderilmemesi dolayısıyla zamanında gönderilmemesi halinde gönderilmeyen kısım için % 20 gecikme zammı alınmaktaydı. Bundan böyle,

Süresinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklara ilk üç aylık sürede her ay için %3 gecikme cezası ve her ay için DİBS aylık ortalama faizi bileşik bazda uygulanacaktır.

Yanlış ve yersiz alınan primler on yıl geçmemiş ise işverenlere ve sigortalılara iade edilmektedir.

**PRİM VE İDARİ PARA CEZASI BORÇLARININ
HAKEDİŞLERDEN MAHSUBU, ÖDENMESİ VE İLİŞİKSİZLİK
BELGESİNİN ARANMASI :**

Kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar ve bankalar, ihale yolu ile yaptırılan her türlü işleri üzerine alanları ve bunların adreslerini onbeş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

İşverenlerin hakedişlerinin, Kuruma ihale konusu için yapıldığı süreye ilişkin prim ve herhangi bir borçlarının olmaması kaydıyla ödenmesi, kesin teminatlarının ise ihale konusu işle ilgili olarak Kuruma borçlarının bulunmadığının tespit edilmesinden sonra iadesi esastır.

Ruhsat vermeye yetkili merciler için, ruhsat vermeden önce borcu yoktur yazısı aramaları şartına, geçici iskan vermeden önce şartı da ilave edilmiştir.

Diğer Kamu İdarelerinin, döner sermayeli kuruluşların ve bankaların Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek işlemlerinde Borcu Yoktur Yazısı aramaları şartı getirilmiştir.

**DEVLET YARDIMI, TEŞVİK VE DESTEKLERDEN
YARARLANMA ŞARTLARI :**

(Belirli bölgelere veya sektörlerle yönelik ya da kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen özel belgelere veya izinlere dayalı olarak kamudan kaynak tahsis edilmesi şeklinde kanun, kararname ve diğer mevzuatla sağlanan araştırma geliştirme, üretim, yatırım pazarlama ve benzeri tüm aşamalarda uygulanan devlet yardımı, teşvik ve desteklerin, daha önce başlayıp devam eden nakdi olmayanlar hariç olmak üzere, verilmesinden önce işverenlerden Kuruma muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına veya tecil ve taksitlendirildiğinde ya da yapılandırıldığına dair belge ve bilgilerin istenmesi zorunludur.

KURUM ALACAKLARINDA ZAMANAŞIMI :

Kurumun prim ve diğer alacakları, ödeme süresinin dolduğu tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak 10 yıllık zamanaşımına tâbidir.

Kurumun prim ve diğer alacakları;

Mahkeme kararı sonucunda doğmuş ise mahkeme kararının kesinleşme tarihinden,

Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden doğmuş ise rapor tarihinden,

Kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatı gereğince yapacakları teftişlerden doğmuş ise bu teftiş sonuçlarının Kuruma intikal ettiği tarihten,

Bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden doğmuş ise bilgi ve belgenin Kuruma intikal ettiği tarihten,

itibaren zamanaşımı 10 yıl olarak uygulanır.

Kurumca açılacak tazminat ve rüçû davaları, on yıllık zamanaşımına tâbidir. Zamanaşımı tarihi; rüçû konusu gelir ve aylıklar bakımından Kurum onay tarihinden, masraf ve ödemeler için masraf veya ödeme tarihinden itibaren başlar.

**BORCU YOKTUR YAZISI VE İLİŞİKSİZLİK BELGESİ
DÜZENLENECEK HALLER, SORGULAMA KAPSAMINA GİREN BORÇ
TÜRLERİ VE SORGULAMA ALANI :**

DÜZENLENME SEBEBİ	YASAL DAYANAK	SORGULAMA KAPSAMINA GİREN BORÇ TÜRLERİ	SORGULAMA TÜRÜ
Devlet yardımı, teşvik ve desteklerin verilmesinden önce, ilgili kurumca istenilen <u>Borcu Yoktur</u> yazıları	5510 sayılı Kanununun 90 ıncı Maddesinin 6 ncı fıkrası	* Sigorta primi, * İşsizlik Sig. Primi, * SGD Primi, * İ.Para Cezaları, * Tahsil görevi Kuruma verilen diğer alacaklar	Türkiye genelinde tüm işyerleri üzerinden
İhaleye katılmak üzere düzenlenen borcu yoktur yazıları	4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 10 uncu maddesi	* Sosyal güvenlik prim borçları; (İşverenler yönünden; sigorta primi, SGD primi, işsizlik sig. primi, kesenek ve kurum karşılıkları, 4/1-b sigortalıları yönünden prim borçları)	Türkiye genelinde tüm işyerleri üzerinden
'Onaylanmış Kişi Statü Belgesi' ile ilgili Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne verilmek üzere düzenlenecek yazılar	1 Seri No'lu Gümrük Genel Tebliği (Basitleştirilmiş Usul)	* Sosyal güvenlik prim borçları; (İşverenler yönünden; sigorta primi, SGD primi, işsizlik sig. primi, kesenek ve kurum karşılıkları, 4/1-b sigortalıları yönünden prim borçları)	Türkiye genelinde tüm işyerleri üzerinden
İhaleli Konusu İşlerde Hakediş Ödenmesi İçin İstenen Borcu Yoktur Yazıları	5510 sayılı Kanununun 90 ıncı maddesinin ikinci fıkrası	* Sigorta primi, * Sosyal Güvenlik Primi ile * İdari para cezaları	İşyeri bazında

İhaleli konusu işler yönünden kesin teminatın iadesine ilişkin ilişiksizlik belgesi (Soğuk damgalı borcu yoktur yazıları)	5510 sayılı Kanununun 90 ıncı maddesinin ikinci fıkrası	* Sigorta primi, * İşsizlik sig. Primi, * SGD Primi,	İhale konusu işten dolayı
Özel bina inşaatı işyerleri yönünden düzenlenen ilişiksizlik belgesi (Soğuk damgalı borcu yoktur yazıları)	5510 sayılı Kanununun 90 ıncı maddesinin beşinci fıkrası	*İ.P. Cezaları, * Tahsil görevi Kuruma verilen diğer alacaklar	İşyeri dosyası üzerinden

Sunum olarak arkadaşlar sizlere hazırladığım bilgiler bu yönde, ancak sizlerle olan çalışmalarımız soru-cevap şeklinde de devam edebilir. Çünkü, birinci programın öngörülen süresi 11:30. Dolayısıyla bu kalan süremizde gerek benim size aktardığım hususlarda tereddüt edilen bölümleri, gerekse sizlerin bu anlattığım hususlar çerçevesinde sorduğunuz hususları yanıtlamaya çalışacağım.

TEBLİĞ ÜZERİNDE TARTIŞMALAR :

NECDET AFŞİN - Buyurunuz.

BİR KATILIMCI - 4/a ve 4/c'ye göre işe giriş bildireleri ve işten ayrılış bildireleriyle ilgili konuya pek temas etmediniz.

NECDET AFŞİN - Evet, çünkü o konu söylediğim gibi işveren yükümlülükleriyle ilgili bir konu olduğu için öğleden sonraki sunumumuzda Rehberlik Teftiş Başkanlığı'ndan müfettiş arkadaşımız sizlere sigortalıların bildirim yükümlülükleri, defter kayıt ve belgelerinin tutulması, ibraz edilmesi, iş kazası ve meslek hastalığı sigorta konularına ilişkin diğer hususlar ve idari para cezası boyutlarını anlatacaklardır.

Aktardığım konularda veya uygulamada tereddüt edilen hususlar varsa onlara temas edebiliriz. Yoksa benim size aktaracağım birçok husus var, bunları sizlere aktarayım.

Buyurun.

BİR KATILIMCI - 3713 sayılı kapsam dahilinde çalıştırılan sigortalıların destekleme primleriyle ilgili bir açıklamada bulunur musunuz?

NECDET AFŞİN - Evet. 3713 sayılı kanun kapsamında çalışanlar, terörle ilişkili konu değil mi?

BİR KATILIMCI - Evet, doğrudur. Daha önceden hem normal primleri, hem de bir de destekleme primleri vardı. Bu son düzenlemeyle yanılmıyorsa kaldırıldı.

NECDET AFŞİN - Evet, çok güzel bir noktaya temas ettiniz. Şimdi 506 sayılı kanunun 3. maddesinin 2. fıkrasının (B) veya (C) bendinde bu durum düzenlenmiş idi. Diğer sosyal güvenlik kurumlarından emekli olan kişiler 506 sayılı Kanuna tabi bir işte çalışmaya başladıklarında sosyal güvenlik destek primi kesiliyor idi. Bunun yanında görev malulü dediğimiz vazife malullerinin çalışması durumunda bunlar isterlerse uzun vadeli sigorta kollarında da tabi oluyorlardı. Dolayısıyla, eski kanun döneminde, yani 506 sayılı kanun döneminde bunlar yüzde 30 sosyal güvenlik destek primi, onun yanında yüzde 20 de malullük, yaşlılık, ölüm olmak üzere yüzde 50'ye yakın bir prim ödemek durumunda kalıyor idiler. Şimdi bu sosyal güvenlik destek primi kaldırılmış durumda. Dolayısıyla bunlar sadece iş kazası ve meslek hastalığı sigorta kolu ile uzun vadeli sigorta kollarına istekleri halinde tabi olacaklar. Düzenlememiz bu şekilde.

BİR KATILIMCI - Kendi istekleriyle.

NECDET AFŞİN - Kendi istekleriyle. Yani, 4/a kapsamında sigortalı olarak çalışmalarını durumunda kendi istekleri söz konusu olursa uzun vadeli sigorta kollarına tabi olacaklar. Ancak zorunlu olarak kısa vadeli sigorta kolları dediğimiz iş kazası ve meslek hastalığı sigorta koluna tabi bulunuyorlar. Bu da 5. maddemizde düzenlenmiş bulunmaktadır.

Buyurun.

BİR KATILIMCI - Efendim, 4744 sayılı yasayla il özel idarelerine devredilen kurumun faizlerinden, gecikme cezalarından yine il özel idareleri mi sorumlu? Devredilen süreye kadar olan zamanlarından.

NECDET AFŞİN - Şimdi eğer ki devir olgusu söz konusu ise, biliyorsunuz devir 5510 sayılı kanunda özel olarak düzenlenmiştir. Devreden kurumun borçlarından devralan yeni işveren de müteselsilen sorumludur. Belirttiğiniz husus, bizim sigortalıları ile birlikte bir ...

BİR KATILIMCI - Personeli de devroluyor.

NECDET AFŞİN - Personeliyle birlikte bir devir durumu söz konusuysa, burada yeni kurum eski kurumun borçlarından da sorumlu olacaktır.

BİR KATILIMCI - Gecikme cezalarından mı ?

NECDET AFŞİN - Evet gecikme cezalarından da sorumlu olacaklardır.

BİR KATILIMCI - Onda bir...

NECDET AFŞİN - Hayır, şöyle: Biliyorsunuz primler; prim borçları, borç aslı, gecikme cezası ve gecikme zammı bir bütün teşkil etmektedir. Dolayısıyla bunun sadece borç aslından sorumlu olmak, gecikme cezasından, gecikme zammından sorumlu olmamak gibi bir durum söz konusu değildir.

Buyurun.

BİR KATILIMCI - Benim şöyle bir sorum olacaktı: 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan görevinden uzaklaştırılan ve 2/3 oranında aylık ödenenlerin 1/2 oranında tahakkuk ettirilecek emekli kesenek ve kurum karşılıkları ile primleri ile ilgili ne gibi bir uygulama yapılacak?

NECDET AFŞİN - Bu konuda Prim Kesenek Şube Müdürümüz Vedat Bey sizlere bir açıklama yapacaklar.

VEDAT YAĞMUR (SGK Prim Kesenek Şube Müdürü) - Görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan kanunları gereğince eksik aylığa müstahak bulunan ve 2/3 oranında aylık ödenen ve 1/2 oranında kesenek gönderilecek sigortalılar/iştirakçiler için internet üzerinden gönderilecek aylık prim ve hizmet belgesinde emekli kesenek ve kurum karşılıklarının program tarafından 1/2

oranında tahakkukunun yapılabilmesi için Durum Koduna “A” kodu yazılması gerekmektedir. Durum koduna “A” kodu girilenlerin emekli kesenekleri ve karşılıkları ile primleri ilgilinin derece, kademe, ek gösterge ve kıdem hizmet süresi üzerinden hesap edilecek kesenek ve karşılık tutarlarının 1/2 si üzerinden hesap edilip edilmediği kontrol edilmek suretiyle doğru girilen miktarların girişine izin vermektedir.

BİR KATILIMCI - Geçici işçilerin iş akitlerinin askıda bulunduğu sürede sağlık primlerinin kurumları tarafından ödenmesi konusunda bir açıklama yapar mısınız?

NECDET AFŞİN - Tabii ki. Şimdi biliyorsunuz 5510 sayılı kanunda genel sağlık sigortası hükümlerinden yararlanma şartları bu kişilerin belli gün sayıda prim ödeme şartına bağlanmış idi. Bu çerçevede ilgili kanun hükmünde kamuda iş akdi askıda olan sigortalıların hizmet sözleşmesinin askıda kaldığı dönemlere ilişkin primlerinin ilgili kurumlarınca ödemeye devam edilmesi yönünde açık bir hüküm konuldu ki, bu kanuni bir hükümdür. Buna göre siz istihdam etmiş olduğunuz bu sigortalıların fiili çalışmasını sona erdiriyor, ancak hizmet akitlerini feshetmiyor iseniz ve bunlar belli bir dönem sonra iş başladığında tekrar çalışmaya başlıyor iseler, bu kişiler yönünden hizmet akdinin askıda olduğundan söz edilmektedir. Dolayısıyla, hizmet akdi askıda mıdır, değil midir; bunun hukuki tanımlamasını sizler yapacaksınız, yani daha doğrusu ilgili mevzuat çerçevesinde iş kanunu çerçevesinde bu akit askıda mıdır, son mu bulmuştur? Eğer ki son bulmuş ise, o zaman bize onların bildirilmesi yükümlülüğü ve genel sağlık sigortası primi ödenmesi yükümlülüğü söz konusu değil. Ancak, askıda ise, bunların genel sağlık sigortası primini ödeyeceksiniz. Nasıl ödeyeceksiniz? Yüzde 12 oranında genel sağlık sigortası primi ödemek suretiyle. Yüzde 12,5 değil, yüzde 12 suretiyle. Nereden bildirecek? Yine mevcut tüm sigorta kollarının bildirildiği işyerinden yine aynı şekilde sadece genel sağlık sigortası primi ödemesine ilişkin belge düzenlenmek suretiyle. Yani, yine aylık prim hizmet belgesi vereceksiniz, yine bunun primini yüzde 12 olarak ödeyeceksiniz.

BİR KATILIMCI - Teşekkür ederim.

NECDET AFŞİN - Ben teşekkür ederim.

FUAT KURT (Mersin İl Özel İdaresi) - Konuşmacılara, katılımcılara ve TÜHİS'e böyle önemli bir konuda eğitim verdiğinden dolayı teşekkür ediyorum, hepinize hoş geldiniz diyorum.

Bizim sorunumuz şu: Avrupa Birliği projeleriyle ilgili olarak bizden bir belge istendi. Sosyal Güvenlik Kurumundan Mersin'den istediğimiz belgede borcu olmadığına dair bir yazı istedik özel idare olarak. Orada bizim Mülga Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü döneminde 2000-2001-2002-2003 yıllarında ilk önce ilk belgenin gittiği zaman 3 trilyon borcu olduğu, daha sonra 1,5 trilyon borcu olduğu ifade edildi, Mersin İl Müdürlüğü olarak Adana Bölgeye gönderiyoruz evraklarımızı, oradan ödeme yapılabiliyor ve o güne kadar 2008'in bir ay evveline kadar bize hiçbir bildirim yapılmadı bu konuda. Ve Avrupa Birliği projesiyle ilgili biz Cumartesi-Pazar SSK ile Sosyal Güvenlik Kurumuyla çalıştık ve o belgeyi alıp Pazartesi özel araçla Ankara'ya gönderdik. 119 milyar lira yatırılmasını söylediler. Yine biz onu yatırdık, Adana Bölgeden bütün belgelerimizi aldık. Böyle aksaklıkların çıkmasına sizin yorumunuz nedir? Teşekkür ederim.

NECDET AFŞİN - Şimdi biliyorsunuz az önce primlerin ödenme yükümlüsünü belirttik. Primlerin ödenme yükümlüsü işverenlerdir. Dolayısıyla işverenler bu primleri yasal süresinde ödemediği takdirde kurumun tatbik edeceği ceza bellidir; üç ay boyunca yüzde 3 gecikme cezası ve o ilk aydan başlamak üzere her ay için devlet iç borçlanma senetlerinin faiz tutarı. Bu bağlamda kamu kurumu olduğunuz için muhtemelen takibe geçilmemiştir. Bu çerçevede de bir takip durumu olmadığından borç birikmiş veya geçmiş dönemlere inhisar etmek üzere beklemiş gibi gözüküyor. Bu soru da ona bir vesile olsun, sizlerle şöyle bir beş dakika bu konuyu değerlendireyim.

Şimdi Sosyal Güvenlik Kurumuyla sizler muhatapsınız. Sosyal Güvenlik Kurumu da 70 milyon vatandaşımızla muhatap. 70 milyon, yani tüm vatandaşlarımızla muhatap olan bu Kurumun bu önemiyle mütenasip, konumuyla mütenasip bir hüviyeti, devinimi, kazanımı yakalaması için bir süreç gerekiyor. Bu süreç de, biliyorsunuz biz 5510 sayılı Kanunu yıllar boyu süren çalışmalar neticesinde çıkardık. 2006'da yasalaştı, Anayasa Mahkemesinin iptal süreci, iptal sürecinden sonra bu iptale dayalı düzenlemeler ve buna bağlı ikincil mevzuat. Bakınız, son iki yılında bizzat içerisinde bulunduğum bu çalışmalarda salt kurumun en üst düzeyi, daire başkanı, Genel Müdür, başkan yardımcıları ve başkanı ve bununla desteklenen bir kısım şube müdürlerimiz, uzmanlarımız tam 10 ay boyunca Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçeleri doğrultusunda bu reformun yasal düzenlemelerini yapmaya çalıştık. Şimdi bunları yaparken bir taraftan kurumlar birleşiyor. Emekli Sandığı, Bağ-Kur, SSK. Bir taraftan mevzuatını hazırlarken, diğer taraftan toplumumuza ihtiyaç duyduğu açılımları sağlama adına istihdam paketleri getirdik. Bu istihdam paketiyle bugüne kadar olmayan teşvikler geldi. 18-29 yaş teşviki, 18 yaşından büyük kadınların teşviki, özürlü teşviki, ki özürlü

teşviki nispeten vardı ama bu daha kapsamlı bir teşvik. 5 puanlık prim indirimi, araştırma-geliştirme teşviki, bu teşvikler hep yasal süreçle paralellik arz etti. Bunun yanında konut edindirme yardımı hesaplarının tasfiye süreci yaşadık ki, sizler de bunu yaşadınız, bu on yılların sorunu bu yasal çalışma dönemiyle çakıştı, ki biz yaklaşık bir yıldır bu konut edindirme yardımlarının tasfiyesiyle uğraşyoruz ve yaklaşık 8-8,5 milyon insanımız bu konut edindirme ile ilintili durumda. Bunları aileleriyle birlikte düşündüğünüz zaman ortadaki rakam hayli kabarık.

Bunun yanında kurumsal olarak yapmış olduğumuz bu teşvik hükümlerinin sağlıklı bir şekilde uygulamasını sağlamak için yapılanma dediğimiz ödeme kolaylıklarını getirdik. Şimdi bu ödeme kolaylıkları üst üste iki tane ödeme kolaylığı ve beş aylık yaz sürecini kapsayan bir uygulama. Bu uygulamaları yaparken kurumumuza ilave personel mi geldi? Bu mevcut süreçte yeni donanım mı ilave edildi? Veya bunun ötesinde teknik imkan ve kabiliyeti artırıcı bazı uygulamalar mı yapıldı? Hayır, bu mevcut üç kurumun personeli bütün özverisiyle, bütün mesaisiyle, bütün gücüyle bu ağır iş yükünün ve sorumluluğunun altından kalkmak için gereken gayreti göstermektedir. Uygulamada karşılaşılan sorunları elbirliğiyle, beraberce, sizlerin bizlere aktarımıyla çözmek durumundayız ki bunun için buradayız. Ben konuşmamın başında sizlerle bütünleşmek ve sizden gelecek olan sorunları en kısa sürede çözmek için burada olduğumu ifade ettim. Dolayısıyla, bu sorunları aşacağız. Ancak şunu da ifade ediyorum: Bizden kaynaklanan nedenle, Sosyal Güvenlik Kurumundan kaynaklanan bir nedenle sizlerin bir yaptırıma maruz kalması gibi bir durum söz konusu olmamalıdır, olmayacaktır da. Ne yapılacaktır? Uygulamalar geç açıldıysa, gecikmeler olduysa ve bundan dolayı da sizler yetişememiş iseniz, zaten muhtemelen bunu siyasi irade görmekte. Bir deneme süreci, bir dönem belirlenip bu dönemde meydana gelen aksaklıklar, eksiklikler de gerekçe gösterilerek bazı düzenlemeler yapılabilir. Yani, bir mini paket dediğimiz olay gündemde midir, değil midir, ancak bu konuda da sizlerin durumları ortadadır. Bizden kaynaklanan, az önce söyledim, uygulamadan kaynaklanan sıkıntıları sizlere yansıtmayacağız veya yansıtılmaması gerektiği düşüncesindeyim ve bu yönde de çalışmalarımız sürüyor. Tebliğlerimizde, yönetmeliklerimizde, kanunumuzda da dahil olmak üzere uygulamayı zorlaştıran, imkansız kılan hususların ayıklanması, temizlenmesi çalışmaları bundan sonra da devam edecektir. Herkesin kuruluş kanununda, ilgili kanunda defalarca değişiklik oluyor. Bizde bakacağız, neresi, hangi şekilde ve ne gibi sonuçlar doğurmuş; bunun kurum yetkilileri ve Bakanlık yetkilileriyle yapılan değerlendirmesi neticesinde bu hususlar da aşılacaktır. Ancak sizin sorunuz devam ediyorsa veya bizim yapmamız gereken bir husus varsa, bizlere hemen intikal ettirdiğiniz takdirde

bir faks veya benzeri bir şeyle biz anında müdahale etmenin gayreti içerisinde oluruz.

Buyurun.

FUAT KURT (Mersin İl Özel İdaresi) - Sayın Başkanım, siz primlerden sorumlu Daire Başkanımız olduğunuz için bu konuyu dile getirmek istiyorum. Şöyle ki: Bu konu 5510'la ilgili değil. 2000-2001-2002-2003 yıllarının prim borçları hiçbir zaman kuruma bildirilmeden, zaten öyle bir borç yok, yani kendilerinin saymanlıklarla ilgili bildirimlerindeki kontrol etmemelerinden kaynaklandığı kanaatine vardık, 2003'e kadar gelen primlerin bu kadar büyük rakamlarla neden kuruma bildirilmemiş; bu birincisi.

İkincisi; Aralık ayında borcu yoktur yönünde İl Özel İdaresine yazı veriliyor ve bir ay evvel istenildiğinde bu borçlar çıkıyor. Yani, tezat teşkil eden budur.

Teşekkür ediyorum.

NECDET AFŞİN - Son olarak bu konuyla ilgili şöyle bir değerlendirme yapalım. Biliyorsunuz bilgi işlem teknolojisine adaptasyon dönemimiz 2005'li yılların başıdır. Yani, tam otomasyona geçiş sürecimizin başlangıcı bu yıllara denk gelmektedir. Ondan önce PC tabanlı uygulamalar söz konusuydu veya buna benzer uygulamalar mevcut idi. Gittikçe tam otomasyona geçildiğinde o ifade ettiğimiz aksaklıkların da ortadan kalkacağı düşüncesindeyim. Fakat dediğim gibi, şu an için devam eden bir mağduriyet söz konusuysa lütfen paylaşalım, onları giderelim.

Buyurun.

BİR KATILIMCI - Ben de tam bu bağlamda bir soru sormak istiyorum. Bütün kamu kurumları saymanlık aracılığıyla maaş bordrolarından kesilen primleri sizin hesaplarınıza aktardığı için bizim bu konuda bir yetkimiz yok. Dolayısıyla, saymanlıklar bunu nasıl aktarıyor, hangi tarihlerde aktarıyor, siz bunları alabiliyor musunuz, alamıyor musunuz, bu konuda bir sürü dağınıklık var. Dolayısıyla, geçmişten gelen prim borçları da buna dayanıyor. Yani, kamu kurumları bu prim borçlarını ödedikleri halde ödenmedi gibi görünüyor. Dolayısıyla, biz şimdi internet ortamında her ay giriyoruz borç sayfamıza, her ay düzenli halde ödediğimiz halde saymanlık kanalıyla hala bizim işyerimizin borçları görünüyor. Ve bunu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüyle görüşüyoruz, onlar da bir çözüm

bulamıyor. Bize söyledikleri, bu Maliye kanalıyla görüşülse de bu bir sonuca bağlansa, daha düzenli bir şekilde bunun takip edilmesi mümkün değil mi?

İkinci bir sorum var; aylık kazançlar tavanı açtığı zaman şimdi bunun tahakkuk açısından ve saymanlık açısından takibi bayağı zorlanacak, çünkü aylık kazanç tavanı açtığı zaman. Şimdi bunu da bilmiyorum Sosyal Güvenlik Kanunu çıkarken bu tavan sınırı kaldırılrsa iyi olmaz mıydı diye düşünüyorum ben.

NECDET AFŞİN - İki sorunuza da cevap verelim. İkinci soruya ben cevap vereceğim. Birinci soruya Şube Müdürümüz Vedat Bey bir açıklık getirecek. Bu süresinde prim borçlanmanızı ödediğiniz halde borçlu gözükmemesinin nedenini teknik boyutuyla kendileri ifade edecekler.

VEDAT YAĞMUR - Ekim 2008 ayından itibaren Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların sosyal güvenlik kesintilerinin ödeme sürecinde yeni bir düzenleme yapılarak, Sosyal Güvenlik Kesintilerine ilişkin tahsilatın yapıldığı Ziraat Bankası şubelerinde bulunan 20000000-5...numaralı "Tahsilat-Emsan Kesenek ve Maaş İade Hesabı" kapatılmış olup, 27.10.2008 tarihinden itibaren ON-LİNE Kesenek Tahsilatları Ziraat Bankası Merkez Şubesinde açılan hesaba, dönem bazında her bir işyerinin saymanlık ve kurum numarası ile yatırılması uygulamasına geçilmiştir.

Kesenek Bilgi Sisteminde görünen ceza, Ekim- 2008 ayından sonraki aylardaki emekli keseneği ve kurum karşılığı ile prim tutarlarının bağlı olduğunuz saymanlık tarafından 27/10/2008 tarihi öncesinde 20000000-5...numaralı "Tahsilat-Emsan Kesenek ve Maaş İade Hesabı"na yatırılmasından veya 27/10/2008 tarihinden sonra da Ziraat Bankası On-Line Kesenek Tahsilatı ile yatırılmayıp Of-Line olarak Kurumsal Tahsilat Hesabına saymanlık ve kurum numarası bazında yatırılmaması nedeniyle, tahsilatın saymanlık ve kurum numarası bazında on line olarak kurumuza ulaşmamasından kaynaklanmakta olup, borç görünen aylara ait emekli keseneği ve kurum karşılıkları ile prim tutarlarının saymanlığınızca tam olarak bankaya yatırılmış olması kaydı ile gecikme cezası ve zammı talep edilmeyecektir.

Bundan sonraki aylarda da aynı sorun ile karşılaşılması için Saymanlığınızca emekli keseneklerinin Ziraat Bankası On-Line Kesenek tahsilatı ile işyeri sicil numarası (Saymanlık ve Kurum Numarası) ve bildirge numarası bazında yatırılması gerekmektedir.

NECDET AFŞİN - Müsaadenizle şimdi arkadaşımızın ikinci sorusuna da cevap verelim. Şimdi prime esas üst kazanç sınırının olmaması gerektiği yönünde bir değerlendirmeleri oldu. Tabii sonuçta bu sistemlerin getirilmesinin temel gerekçeleri var, eğer ki siz prime esas kazanç üst sınırının olmamasını kabul ederseniz bu durumda ödenecek olan Sosyal Güvenlik aylıkları noktasında da çok bariz farklılıkların olmasını kabul etmeniz anlamına gelir. Dolayısıyla bu husus dikkate alınarak 4/a sigortalılar yönünden ve 4/b sigortalılar ki bu kendi nam ve hesabına çalışanlardır. Prime esas kazanç alt sınır ve üst sınır uygulamaları getirilmiştir. 4/c sigortalılar yönünden bu alt ve üst sınır uygulaması söz konusu değildir.

Buyurun.

YAŞAR TAŞKIN (Yozgat Özel İdaresi) - 2006 yılında emekli kesenekleriyle ilgili on-line kesenek sistemi başlatılarak Emekli Sandığı tarafından ve kurumda çalışanların özlük bilgileri ve kesenek bilgileri bu sisteme dahil edildi ve 5510 sayılı kanun yürürlüğe giriş tarihine kadar da devam etti. Ancak, 5510 sayılı kanun çıktıktan sonra sistem kapatıldı. Dolayısıyla, biz kendi kurumumuz olarak bu sistemi düzenli olarak kullanıyorduk ve çalışanların hizmet bilgilerini, özlük bilgilerini, oradan girdik, kesenekleri sistemden gönderdik. Bu sistemi tekrar açılacak mı? Yoksa bizim o girdiğimiz tüm çalışanlara ilişkin bilgiler sizde kalacak mı?

VEDAT YAĞMUR - On-line kesenek uygulaması 2006/4 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile başladı ve çoğu kurum tarafından da veri girişler yapıldı. 01/10/2008 tarihinden sonra da 5510 Sayılı Kanunun uygulamasına yönelik yeni oluşturulan sistemin devreye girmesi ile birlikte iki sistemin entegre çalışmalarına başladı. Ancak, sistem farklılığı nedeniyle 9 uncu aya kadar olan bilgilerin kullanıcılar tarafından görüntülenmesi uygulaması kapatıldı.

Her iki sistemin entegrasyonu çalışmalarını bittikten sonra 2009'dan itibaren açılacak ve mevcut olan 9 uncu aya kadar girilmiş bilgilere ile 01/10/2008'den sonra da internet üzerinden girilen kesenek bilgileriyle birlikte hizmet cetvellerinin oluşturulmasına devam edilecek.

TUFAN DORUK (T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü) - KİT'lerde 399 sayılı kanun hükmünde karamameye tabi olarak çalışan sözleşmeli personel var ve bunlar bir sözleşme ücreti karşılığında çalışıyorlar ve aylık almakta oldukları derece söz konusu değil, sadece kazanmış hak aylığından söz edilebilir.

Bildiğiniz gibi 657 sayılı Kanununun 152 inci maddesine göre ödenecek zam ve tazminatlar Bakanlar Kurulu kararlarıyla belirleniyor ve yürürlükte olan Bakanlar Kurulu kararına göre de zam ve tazminatların, özel hizmet tazminatının oranları kadro derecesine ve aylık alınacak dereceye göre belirlenmektedir. KİT'lerde çalışan sözleşmeli personel herhangi bir kadro karşılığında çalışmadıkları gibi bunların aylık almakta oldukları derece diye bir kavram da söz konusu değil. 5510 sayılı Kanununun 4/c kapsamında ilk defa sigortalı olacaklardan Devlet Memurları Kanununun 152. maddesine göre almakta oldukları zam ve tazminatlar üzerinden kesenek kesileceğinden bunların zam ve tazminatlarının belirlenmesinde kriter ne olacaktır?

VEDAT YAĞMUR - 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ilk defa sigortalı olacakların prime esas kazançlarının hesabında; Kanununun 80 inci maddesinin üçüncü fıkrasında 657 sayılı Kanununun 152 inci maddesi uyarınca ödenen tazminatlar dikkate alınacağı belirtilmiş olup, iç güçlüğü, iş riski, mali sorumluluk ve eleman temininde güçlük zammı olarak ödenen zamların prime esas kazançta dahil edileceğine dair bir hüküm bulunduğundan prime esas kazançların tespitinde sadece 152 inci madde uyarınca ödenen ve ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenen tazminatlar dikkate alınacaktır.

Ayrıca, KİT'lerde ilk defa 5510 sayılı Kanununun 4/c maddesi kapsamında göreve başlayacak olan ve kadro karşılığı olmaksızın çalıştırılacak sözleşmeli personelin prime esas kazançları Kanununun 80 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (g) bendine göre 657 sayılı Kanuna göre girebilecekleri sınıflardaki benzer görevlerin aynı kadro, unvan, tahsil ve derecesi için belirlenen prime esas kazanç tutarı esas alınacaktır.

Buna göre ilk defa 5510 sayılı Kanununun 4/c maddesi kapsamında sigortalı olacak kadro karşılığı olmaksızın çalıştırılacak sözleşmeli personelin prime esas kazançlarının tespitinde bu personelin 657 sayılı Kanuna göre girebilecekleri sınıflardaki benzer görevlerin aynı kadro, unvan, tahsil ve derecesi için belirlenecek gösterge aylığı, ek gösterge aylığı, kıdem aylığı, varsa makam

temsil ve görev tazminatları ve 657 Kanununun 152 maddesi uyarınca ödenmesi gereken tazminatlar esas alınacaktır.

Ancak, sözleşme ücreti karşılığında çalışan ve aylık almakta oldukları derecesi olmayan bu personelin prime esas kazançlarının tespitinde dikkate alınacak olan 657 sayılı Kanununun 152 inci maddesi uyarınca ödenen ve yürürlükte ki Bakanlar Kurulu kararına göre belirlenen tazminatların tespiti, personelin unvan ve tahsil durumuna göre sanal olarak belirlenecek kazanılmış hak aylıkları dikkate alınarak 657 Kanuna göre girebilecekleri sınıflardaki benzer görevlerin aynı kadro, unvan, tahsil ve derecesine göre tespit edilecektir.

NECDET AFŞİN - Şimdi arkadaşlarımızın bazı soruları var, dediğiniz gibi teknik olunca biz onu beraberce yine değerlendiririz.

AHMET AYIKDAĞ (MKE Gazi Fişek Fabrikası Müdürlüğü) - Ben Makine Kimya Gazi Fişek Fabrikası İdari İşler Müdürüyüm. Fabrika ülkemizin hem fişek hem de mühimmat üreten tek fabrikası.

Bilindiği gibi 2007 yılı içerisinde gübre ve azot sanayinde çalışan işçilere uygulanan itibari hizmet tazminatının fabrikamızda çalışan yaklaşık 300 işçiye de belli bir süre de verilerek, gerekli çalışmalar yapılarak itibari hizmet kapsamına aldık. Patlayıcı işlerde çalışan işçilerimizi. Bunun yanında 5434 Sayılı Yasaya tabi çalışan fabrikamız teknik personeline fiili hizmet zammı uygulaması yapılıyor idi. 5510 Sayılı Kanunla ilgili çıkan yönetmelikte fiili hizmet zammı kapsamına alınan iş yerleri ve çalışma şartları bölümünde daha önce işçilere de uygulanan itibari hizmet ve memur sözleşmeli personelimize uygulanan patlayıcı, patlayıcı işlerde çalışanlara uygulanan fiili hizmet zammı kapsamından çıkarıldığını gördük, yani bu kapsamda yok bizim işyerimiz. Sadece genelde makine kimya kurumunda itfaiye personeli bu kapsama alınmış iken, daha çok tehlikeye maruz olan patlayıcı, patlayıcı ile çalışan bir personelin bu kapsamdan çıkarıldığını gördük; biz mi yanlış anladık, yoksa bunun düzeltilmesi yönünde bir çalışma var mıdır? Daha önce primini farklı ödediğimiz 506 sayılı yasaya göre itibari hizmet kapsamına aldığımız 300 işçinin bir yıla aşkın bir süredir bunun prim oranlarını farklı şekilde ödüyoruz. Fakat 5510'da hem işçilerimiz, hem memurlarımız fiili hizmet kapsamı dışında tutuldu. Bunu gündeme getirmek istedim, bununla ilgili değişiklik çalışmaları var mıdır? Teşekkür ederim.

NECDET AFŞİN - Şimdi bu konuda fiili hizmet süresi zammıyla ilgili 5510 sayılı Kanununun 40. maddesi gerekli düzenlemeleri yapmış durumda.

Biliyorsunuz bu kanunun genel kurulda tartışılmasında ve komisyonlarda tartışılması sırasında da çok sıklıkla gündeme geldi. Örneğin 5434 Sayılı Kanun kapsamında bulunan TRT personelinin fiili hizmet süresi zammı, basın mesleğinde çalışanların fiili hizmet süresi zammı ve diğer bazı hususlar bu çerçevede sıklıkla tartışıldı ve değerlendirildi. Bu konuda farklı görüşler söz konusu, tabii bu görüşlere saygı duymak lazım. Ancak 5510 Sayılı Kanunun 40. maddesinde sayılan işler ve iş yerleriyle kapsamdaki sigortalılar dışında bir alanda fiili hizmet süresi zammı uygulamamız söz konusu olamayacak.

AHMET AYIKDAĞ - Efendim, Emniyet Teşkilatı, askeriye ve itfaiye bu kapsama alınırken, bir patlayıcı madde üreten bir fabrikanın kapsam dışında tutulması biraz çelişkili geldi bize.

NECDET AFŞİN - Dediğim gibi, bu konuda farklı düşüncelere saygı duymak zorundayız. Ancak bugün için fiili hizmet süresi zammı uygulayacağımız düzenlemeler yasa koyucu tarafından 40. maddede belirtilen şekliyle tanzim edilmiş durumda, bu çerçevede hareket edeceğiz. Teknik detaylarını öğleden sonraki sunumumuzda Rehberlik Teftiş Başkanlığı Müfettişimiz Harun Bey aktaracaklar.

AHMET AYIKDAĞ - Teşekkür ederim.

NECDET AFŞİN - Ben teşekkür ederim.

AHMET AYIKDAĞ - Bu konuda biz MKEK Genel Müdürlüğümüz işyerlerimizden bir görüş istedik.

HARUN ORDU - Eğer bu kapsamda değerlendirilse bir daha bunlar fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmaya devam edilecekler, ancak yeni düzenlemelerle yöneticilerin fiilen bu işte çalışmayan kişilerin bu düzenlemeden yararlanmaları mümkün değil. Öğleden sonra onu ayrıntılı olarak izah etmeye çalışacağım.

AHMET AYIKDAĞ - Teşekkür ederim.

NECDET AFŞİN - İsterseniz bu bölümde son bir soru alalım. En arkada, son sözü en arkadaki arkadaşına verelim.

AYDIN ARIK (Kamu İşletmeleri İşverenleri Sendikası) - Teşekkür ediyorum. Kanununun 18. maddesinin sondan bir önceki paragrafı bu geçici iş göremezlik ödenekleriyle ilgili, o konuda bir açıklayıcı bilgi verirseniz.

NECDET AFŞİN - 18. maddenin son fıkrası değil mi?

AYDIN ARIK - Sondan bir önceki.

NECDET AFŞİN - Geçici iş göremezlik ödenekleri toplu iş sözleşmesi yapılan iş yerleriyle kamu iş yerlerinin işverenleri tarafından Kurumca belirlenen usul ve esaslara göre kurum adına sigortalılara ödenerek daha sonra kurum ile mahsuplaşma suretiyle tahsil edilebilir. Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları Sosyal Sigorta Genel Müdürlüğü Kısa Vadeli Sigorta Kolları Daire Başkanlığımız ortaya koymuş durumda. Ben size sadece maddi bağlamda kısa birkaç cümleyle şunu ifade edeyim: Geçici iş göremezlikler kural olarak kurumumuz tarafından ödenmektedir. Ancak, toplu iş sözleşmesi yapılan iş yerleri ve kamu idareleri işverenleri tarafından ilgili belirlemeler içerisinde, kurumca yapılan belirlemeler doğrultusunda yapılacak olan ödemeler daha sonra kurumumuz ve ilgili iş yerleri ile mahsuplaşma suretiyle bir kolaylık getirilmesi amaçlanmıştır bu hükümle.

AYDIN ARIK - Bununla ilgili tebliğ...

NECDET AFŞİN - Usul ve Esaslar Kısa Vadeli Sigorta Kolları Daire Başkanlığımızca yapılmış ve değerlendirilmiştir. Yazılı olarak Sosyal Sigorta Genel Müdürlüğü Kısa Vadeli Sigorta Kollarına müracaat ederseniz size ayrıntılı bilgi verilir.

AYDIN ARIK - Teşekkür ediyorum.

NECDET AFŞİN - Ben teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, öğleden sonra sunumumuza devam edeceğiz. Sayın Genel Sekreterimiz saat 13:30'da tekrar toplanılması hususunda duyurularını belirtiyorlar. Teşekkür ederiz.

YAŞAR ÖZGÜR SOY (TÜHİS Genel Sekreter Yardımcısı) - Değerli katılımcılar, seminerimizin öğleden sonraki bölümü birazdan başlayacak. Seminerimizle ilgili olarak değerli hocalarımız tebliğleri kitap haline getirilip üye kuruluşlarımıza bilahare gönderilecektir. Teşekkür ediyorum, şimdi sözü Harun ORDU beye bırakıyorum.

İKİNCİ OTURUM 5510 SAYILI KANUN UYGULAMASINDA İŞVEREN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

HARUN ORDU (SGK Müfettişi) - Sendikamızın değerli yöneticileri, sayın üyeler, değerli konuklar; çalışmamızın öğleden sonraki programına hoş geldiniz diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de öğleden önceki gibi Necdet Beyin kaldığı yerden işveren yükümlülüklerine devam edeceğim. Sosyal güvenlik reformu, çok geniş kapsamlı bir reform. Dolayısıyla, biz bugün daha çok sizlerin de ilgi duyabileceğiniz konuları, özel işveren yükümlülüklerini detaylı bir şekilde işlemekte fayda gördük. Ben de bu bölümü çok fazla uzatmadan bitirmek ve sizlerin soru sormasına fırsat vermek istiyorum.

Kısaca yine, hepimiz bilse de kısaca ben açıklamak istiyorum, çünkü reformun özünü oluşturuyor, bundan sonraki anlatımlarımızda da kullanacağımız için sigortalı sayılanları, sayılmayanları kısaca anlatmakta fayda görüyorum

SİGORTALI SAYILANLAR :

1- Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar (5510 Sayılı Kanun, madde: **4/a**)

2- Köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar (Vergi mükellefi olanlar, esnaf ve sanatkarlar siciline kayıtlı olanlar, şirket ortakları) (5510 Sayılı Kanun, madde: **4/b**)

3-Kamu idarelerinde çalışanlar (5510 Sayılı Kanun, madde: **4/c**)

SİGORTALI SAYILMAYANLAR :

Ücretsiz çalışan eş,

Aynı konutta birlikte yaşayan ve üçüncü derece dahil bu dereceye kadar hısımlar arasında ve aralarına dışardan başka kimse katılmaksızın, yaşadıkları konut içinde yapılan işlerde çalışanlar,

Ev hizmetlerinde çalışanlar (ücretle ve sürekli olarak çalışanlar hariç), Askerlik hizmetlerini er ve erbaş olarak yapmakta olanlar ile yedek subay okulu öğrencileri,

Yabancı bir ülkede kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye'ye bir iş için gönderilen ve **yabancı ülkede sosyal sigortaya tâbi olduğunu belgeleyen** kişiler ile Türkiye'de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, yurt dışında ikamet eden ve o ülke sosyal güvenlik mevzuatına tâbi olanlar,

Resmî meslek ve sanat okulları ile yetkili resmî makamların izniyle kurulan meslek veya sanat okullarında ve yüksek okullarda fiilen normal eğitim süreleri içinde yapılan, tatbikî mahiyetteki yapım ve üretim işlerinde çalışan öğrenciler,

Sağlık hizmet sunucuları tarafından işe alıştırılmakta olan veya rehabilite edilen, hasta veya malûller,

Kendi nam ve hesabına çalışanlar ile, kamu idarelerinde çalışanlardan 18 yaşını doldurmamış olanlar, (mahkemece ergin kılınmak suretiyle, öğrenimleriyle ilgili görevlerde çalışanlar hakkında 18 yaşın bitirilmiş olması şartı aranmaz.)

Kamu idareleri hariç olmak üzere, tarım işlerinde veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz işlerde çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan; tarımsal faaliyette bulunan ve yıllık tarımsal faaliyet gelirlerinden, bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının, bu Kanunda tanımlanan prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğunu belgeleyenler,(bu fıkranın uygulanmasında Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin görüşü alınır.)

Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlardan, aylık faaliyet gelirlerinden bu

faaliyetine ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarı, prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğunu belgeleyenler,

Kamu idarelerinin **dış temsilciliklerinde** istihdam edilen ve temsilciliğin bulunduğu ülkede sürekli ikamet izni veya bu devletin vatandaşlığını da haiz bulunan Türk uyruklu sözleşmeli personelden, bulunduğu ülkenin sosyal güvenlik kurumunda sigortalı olduğunu belgeleyenler ile kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde istihdam edilen sözleşmeli personelin uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde ve temsilciliğin bulunduğu ülkenin ilgili mevzuatının zorunlu kıldığı hallerde, işverenleri tarafından bulunulan ülkede sosyal sigorta kapsamında sigortalı yapılanlar, sigortalı sayılmaz.

BAZI SİGORTA KOLLARININ UYGULANACAĞI SİGORTALILAR :

Hükümlü ve tutuklular hakkında, iş kazası ve meslek hastalığı ile analık sigortası uygulanır.

Çıraklar, işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası uygulanır.

Zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanır

Harp malûlleri ile Terörle Mücadele Kanunu, Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre vazife malûllüğü aylığı bağlanmış malûllerin hizmet akdiyle veya kendi nam ve hesaplarına çalışmaya başlamaları halinde aylıkları kesilmez. Terörle Mücadele Kanununa göre aylık bağlanmış malûller ile aynı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle vazife malûllüğü aylığı alan er ve erbaşların, 4/c li olarak çalışmaları halinde de aylıkları kesilmez. **Aylıkları kesilmeksizin 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışanlar hakkında uzun vadeli sigorta kolları, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında çalışanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanır.** İş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulananların uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmayı istemeleri halinde, bu isteklerini Kuruma bildirdikleri tarihi takip eden ay başından itibaren, haklarında uzun vadeli sigorta kolları da uygulanır.

Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler, hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanır.

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmayan ülkelerde çalıştırılan Türk işçiler hakkında kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.

Bu kişiler reform öncesinde zorunlu sigortalı değildiler. Reformun en önemli yeniliklerinden biriside yurtdışında çalıştırılan vatandaşlarımızın zorunlu sigortalılık kapsamına alınmasıdır.

SİGORTALILIĞIN BİLDİRİLMESİ :

İşverenler, hizmet akdi ile çalıştırdıkları sigortalıları **sigortalılık başlangıç tarihinden önce**, sigortalı işe giriş bildirgesi ile Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

Ancak işveren tarafından sigortalı işe giriş bildirgesi;

İnşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde işe başlatılacak sigortalılar için, en geç çalışmaya başlatıldığı gün,

Yabancı ülkelere sefer yapan ulaştırma araçlarına sefer esnasında alınarak çalıştırılanlar ile Kuruma ilk defa işyeri bildirgesi verilecek işyerlerinde; **ilk defa sigortalı çalıştırmaya başlanılan tarihten itibaren bir ay içinde çalışmaya başlayan sigortalılar için**, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren en geç söz konusu **bir aylık sürenin dolduğu tarihe kadar**,

Kamu idarelerince istihdam edilen 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa göre işsizlik sigortasına tabi olmayan sözleşmeli personel ile kamu idarelerince yurt dışı görevde çalışmak üzere işe alınanların, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren bir ay içinde, Kuruma verilmesi halinde, sigortalılık başlangıcından önce bildirilmiş sayılır.

Hizmet akdi ile çalıştırılanlar kendilerini Kuruma (Sosyal Güvenlik Kurumu) bildirebilirler. Bildirmeme halinde müeyyide öngörülmemiştir.

“KÖY VE MAHALLE MUHTARLARINI, KENDİ NAM VE HESABINA ÇALIŞANLARI, JOKEY VE ANTRENÖRLERİ, TARIMSAL FAALİYETTE BULUNANLARI TESCİL EDEN KURUM, KURULUŞ VE BİRLİKLER VERGİ DAİRELERİ, ESNAF SİCİL MEMURLUKLARI, SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİ DÜZENLEYECEK”

5510 sayılı Kanununda;

Köy ve mahalle muhtarları, ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usûlde gelir vergisi mükellefi olanlar, gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar, anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortaklarının (15 gün içinde); tarımsal faaliyette bulunanlar için ise (1 ay içinde) kanunla kurulu meslek kuruluşlarına kayıt tarihinden itibaren; kendi mevzuatına göre kayıt veya tescili yapan ilgili kurum, kuruluş ve birlikler, vergi daireleri ve esnaf sicil memurluklarının sigortalı işe giriş bildirgesi düzenleyerek Kuruma vermekle yükümlü oldukları,

Yine 6132 sayılı at yarışları kanununa tabi jokey ve antrenörlerin de çalışmaya başladıkları tarihten itibaren en geç bir ay içinde tescil eden kuruluş tarafından Kuruma bildirilmesinin zorunlu olduğu belirtilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 102.maddesi (g) fıkrasında ise söz konusu yükümlülükleri yerine getirmeyen kurum ve kuruluşlar ile tüzel kişilere, aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacağı belirtilmiştir.

Kamu idareleri 4/c lileri 15 gün içinde Kuruma bildirecekler ancak yükümlülük ihlali halinde ceza öngörülüyor, fakat 23.madde bakımından sorumluluk söz konusu olabilecektir.Söz konusu madde biraz sonra anlatılacaktır.

Kendi nam ve hesabına çalışanların da kendilerini Kuruma bildirmeleri imkanı var ancak bildirmeme halinde ceza uygulaması söz konusu değildir.

SÜRESİNDE BİLDİRİLMİYEN SİGORTALILIKTAN DOĞAN SORUMLULUK :

Sigortalı çalıştırmaya başladığının süresi içinde sigortalı işe giriş bildirgesi ile Kuruma bildirilmemesi halinde, bildirgenin sonradan verildiği veya sigortalı çalıştırıldığı Kurumca tespit edildiği tarihten önce meydana gelen **iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve anahk halleri sonucu ilgililerin gelir ve ödenekleri Kurumca ödenir.**

Ancak bu halde, **Kurumca yapılan ve ileride yapılması gerekli bulunan her türlü masrafların** tutarı ile gelir bağlanırsa bu gelirin başladığı tarihteki ilk **peşin sermaye değeri tutarı**, başka bir sorumluluk hali aranmaksızın, **işverene ayrıca ödettirilir.**

SİGORTALILIĞIN SONA ERME HALİNİN KURUMA BİLDİRİLMESİ :

Sigortalılığın sona erme hali, işverenler ve sona erme halinin bildirildiği kuruluşlar tarafından 10 gün içinde kuruma bildirilecek ancak, sadece **4/b lileri bildirmeyen kuruluşlara ceza uygulanacaktır.**

Köy ve Mahalle Muhtarlarının, Kendi Nam ve Hesabına Çalışanların, Tarımsal Faaliyette Bulunanların Faaliyetlerine Son Verme Tarihleri Vergi Daireleri veya Sona Erme Halinin Bildirildiği Kuruluşlar Tarafından Kuruma Bildirilecek.

5510 sayılı Kanununun 9.Maddesinin 3.fıkrasında; Köy ve mahalle muhtarları ile ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usûlde gelir vergisi mükellefi olanlar, gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar, anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortaklarının, tarımsal faaliyette bulunanların faaliyetlerinin **sona erme halinin bildirildiği kuruluşlar veya vergi daireleri tarafından, en geç on gün içinde Kuruma bildirilmesi gerektiği,**

5510 sayılı Kanununun 102.maddesi (g) fıkrasında ise söz konusu yükümlülükleri yerine getirmeyen kurum ve kuruluşlar ile tüzel kişilere, aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacağı belirtilmiştir.

İŞYERİNİN BİLDİRİLMESİ :

İşveren, örneği Kurumca hazırlanacak işyeri bildirgesini **en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarihte**, Kuruma vermekle yükümlüdür.

Bu yükümlülüğün ihlali halinde kamu veya özel sektör işverenlerinin hepsine ceza uygulanması gerekecektir.

Şirket kuruluşu aşamasında, çalıştıracağı sigortalı sayısını ve bunların işe başlama tarihini, ticaret sicili memurluklarına bildiren işverenlerin, bu bildirimleri Kuruma yapılmış sayılır. **Ticaret sicili memurlukları, kendilerine yapılan bu bildirim en geç on gün içinde Kuruma bildirmek zorundadır.**

9/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tâbi şirketlerin neyelerinin değişmesi, birleşmesi veya diğer bir şirkete katılması durumunda, bu hususların ticaret siciline tesciline ilişkin ilân tarihini; adi şirketlerde şirkete yeni ortak alınması durumunda ise en geç yeni ortağın alındığı tarihi takip eden on gün içinde, işyeri bildirgesi ile Kuruma bildirilmek zorundadır.

İşyerinin faaliyette bulunduğu adresten başka bir ildeki adrese nakledilmesi, sigortalı çalıştırılan bir işin veya işyerinin başka bir işverene devredilmesi veya intikal etmesi halinde, işyerinin nakledildiği, yeni işverenin işi veya işyerini devraldığı tarihi takip eden on gün içinde, işyerinin miras yoluyla intikali halinde ise mirasçıları, ölüm tarihinden itibaren en geç üç ay içinde, işyeri bildirgesini Kuruma vermekle yükümlüdür. İşyerinin aynı il sınırları içinde Kurumun diğer bir ünitesinin görev alanına giren başka bir adrese nakledilmesi halinde, adres değişikliğinin yazı ile bildirilmesi yeterlidir.

“VALİLİKLER, BELEDİYELER VE RUHSAT VERMEYE YETKİLİ DİĞER KAMU VE ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİ VERDİKLERİ RUHSATLAR İLE İLGİLİ BİLGİLERİ KURUMA BİLDİRECEKLER”

5510 sayılı Kanununun 11.maddesi 6.fıkrasında; Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişilerinin, yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bilgileri, verildiği tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlü oldukları hüküm altına alınmıştır.

5510 sayılı Kanununun 102.maddesi (h) fıkrasında ise yukarıda belirtilen yükümlülüklerden yerine getirilmeyen her bir bildirim yükümlülüğü için aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacağı belirtilmiştir.

Alt işveren, asıl işverenin işyerinde çalıştırdığı sigortalıları, işverenle aralarında yaptıkları sözleşmenin ibrazı kaydıyla, Kurumdan alacağı özel bir numara ile asıl işverenin kayıtlı olduğu dosyadan bildirir.

İŞVEREN :

4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre sigortalı sayılan kişileri çalıştıran gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlar **işverendir**.

İşveren adına ve hesabına, işin veya görülen hizmetin bütününe yönetim görevini yapan kimse, işveren vekilidir. Bu Kanunda geçen işveren deyimini, işveren vekilini de kapsar. İşveren vekili ve 4857 sayılı İş Kanununda tanımlanan geçici iş ilişkisi kurulan işveren, bu Kanunda belirtilen yükümlülüklerinden dolayı işveren ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

4'üncü maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine tâbi olanlar hakkında (**İşçi sendikaları ve konfederasyonları ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenler**) işverenlerin bu Kanunda belirtilen yükümlülükleri, **bunları çalıştıran işçi sendikaları ve konfederasyonları veya işveren tarafından;**

4'üncü maddenin dördüncü fıkrasına tâbi olanlar hakkında, işverenlerin bu Kanunda belirtilen yükümlülükleri, bunları çalıştıran kamu idareleri veya eğitim gördükleri okullar tarafından yerine getirilir.

2/7/1941 tarihli ve 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanuna göre çalıştırılanlar hakkında, işverenlerin bu Kanunda belirtilen yükümlülükleri, bunları çalıştırmaya yetkili makam tarafından yerine getirilir.

Ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutukluların işvereni, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu, işveren vekilleri ise Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumunun sorumlu müdür ve amirleridir.

ALT İŞVEREN :

Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin bir işte veya bir işin bölüm veya eklentilerinde, iş alan ve bu iş için görevlendirdiği sigortalıları çalıştıran üçüncü kişiye alt işveren denir. Sigortalılar, üçüncü bir kişinin aracılığı ile işe girmiş ve bunlarla sözleşme yapmış olsalar dahi, asıl işveren, bu Kanunun işverene yüklediği yükümlülüklerden dolayı alt işveren ile birlikte sorumludur.

“ASIL İŞVEREN ALT İŞVERENİN ÇALIŞTIRDIĞI İŞÇİLERLE İLGİLİ OLARAK SOSYAL GÜVENLİK KURUMU’NA SORUMLUDUR”

SENDİKA VE KONFEDERASYONLARIN BAŞKANLIĞINA VE YÖNETİM KURULLARINA SEÇİLENLERİN SİGORTALILIĞI :

506 sayılı Kanun döneminde, sendika ve konfederasyonların başkanlığına ve yönetim kurullarına seçilmeleri nedeniyle işyerlerinden ayrılmak zorunda kalanların sigortalı olmaları zorunlu değildi. Sigortalılık taleple başlayabileceği gibi taleple sona ermekte idi.

5510 sayılı Kanunun 4.maddesinin 2.fıkrası (a) bendi gereğince, hizmet akdi ile bir veya daha fazla işveren tarafından çalıştırılanlara uygulanacak hükümlerin işçi sendika ve konfederasyonları ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenler hakkında da uygulanacağı belirtilmiş olup, belirtilen nitelikteki kişilerin sigortalılığı zorunlu hale getirilmiştir. 2008 Ekim ayından sonra belirtilen görevleri yapanların Kuruma bildirilmemesi halinde sendika ve konfederasyonlar idari para cezaları ile karşı karşıya kalabileceklerdir.

5510 sayılı Kanunla söz konusu sigortalıların sigortalılığı zorunlu hale getirildiğinden bu kişiler emeklilik sonrası görevlerini sürdürürlerse sendika ve konfederasyonlar destek primi ödemek zorunda olacaklardır. Ya da sigortalı emeklilik aylıklarının kesilmesini isterse normal prim ödemesine devam edilmesi gerekecektir. (Sosyal güvenlik destek primi ile ilgili geçiş hükümleri nedeniyle 5510 sayılı Kanun yürürlüğe girdikten sonra ilk defa sigortalı olanlar, emekli olduktan sonra tekrar çalışmaya başlarsa aylıkları kesilecek, bu kişiler sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışamayacaklardır.)

506 Sayılı Kanunu döneminde işçi sendika ve konfederasyonları başkanlığı ve yönetim kurullarına seçilenler sigorta primlerini kendileri ödemek zorunda idiler. 5510 sayılı Kanun ile bu uygulama değiştirildi ve primlerin **(tüm sigorta kolları dahil)** işçi sendika ve konfederasyonları tarafından ödenmesi zorunluluğu getirildi.

İŞ KAZASI :

5510 sayılı Kanunda, hizmet akdiyle veya kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan sigortalılar için iş kazası (Mad.13);

“a) Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,

b) (İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle sigortalı kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş nedeniyle,

c) Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,

d) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki emziren kadın sigortalının, iş mevzuatı gereğince çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,

e) Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş gelişi sırasında,

meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen özüre uğratan olaydır.” şeklinde tanımlanmıştır.

“5510 SAYILI KANUN HİZMET AKDIYLA ÇALIŞANLAR İÇİN UYGULANMAKTA OLAN İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI YAKLAŞIMINDA ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER GETİRMEMİŞTİR. ANCAK 506 SAYILI KANUN KAPSAMINDAKİ İŞKAZASI VE MESLEK HASTALIĞI UYGULAMASI 4/A VE 4/B LİLER İÇİNDE GETİRİLMİŞTİR”

MEMURLAR İÇİN UYGULANACAK VAZİFE MALULLÜĞÜ :

Memurlar için uygulanacak vazife malullüğü ise 5510 Sayılı Kanunun 47.maddesinde;

“Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlar için aşağıdaki hallerde vazife malûllüğü hükümleri uygulanır. 25 inci maddede belirtilen malûllük; **sigortalıların vazifelerini yaptıkları sırada veya vazifeleri dışında idarelerince görevlendirildikleri herhangi bir kamu idaresine ait başka işleri yaparken bu işlerden veya kurumlarının menfaatini korumak maksadıyla bir iş yaparken ya da idarelerince sağlanan bir taşıtla işe gelişi ve işten dönüşü sırasında veya işyerinde meydana gelen kazadan doğmuş olursa, buna vazife malûllüğü ve bunlara uğrayanlara da vazife malûlü denir...**” Şeklinde açıklanmıştır.

Eski uygulamaya göre memurların işyerinde buldukları sırada maruz kaldıkları her olay vazife malullüğü kapsamında değerlendirilemiyordu.

Görüldüğü üzere 5510 sayılı Kanun işçiler,memurlar ve kendi nam ve hesabına çalışanların maruz kaldıkları kazalarla ilgili kapsamı paralel hale getirmiştir. **En önemlisi işyerlerinde meydana gelen tüm kazalar tüm sigortalılar açısından iş kazası veya vazife malullüğü kapsamında değerlendirilmiştir.** Buda işle ilgili osun yada olmasın işyerlerinde meydana gelen kazalar sonucunda uğranılan zararlar nedeniyle yapılacak yardımların kapsamının oldukça genişletildiğini göstermektedir.

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞININ BİLDİRİLMESİ :

Hizmet akdi ile çalıştırılanlar ve sadece bazı sigorta kollarının uygulanacağı sigortalıların maruz kaldığı kazalar; İşveren tarafından, **o yer yetkili kolluk kuvvetlerine derhal ve Kuruma da en geç kazadan sonraki üç işgünü içinde,**

Kendi nam ve hesabına çalışan kişilerin (4/b sigortalıları) maruz kaldığı kazaların ise;Sigortalının kendisi tarafından **bir ayı geçmemek şartıyla rahatsızlığının bildirim yapmaya engel olmadığı günden sonra üç işgünü içinde,**

İş kazası ve meslek hastalığı bildirgesi ile doğrudan ya da taahhütlü posta ile Kuruma bildirilmesi zorunludur. Bu fıkranın (a) bendinde belirtilen süre, iş kazasının **işverenin kontrolü dışındaki yerlerde meydana gelmesi halinde, iş kazasının öğrenildiği tarihten itibaren başlar.**

İşveren tarafından Kuruma bildirilmemesi halinde, bildirim tarihine kadar geçen süre için sigortalıya ödenecek geçici iş göremezlik ödeneği, Kurumca işverenden tahsil edilir.

Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere veya yazılı olarak bildirilen hususları kasten eksik ya da yanlış bildirenlere, Kurumca bu durum için yapılmış bulunan masraflar ile ödenmişse geçici iş göremezlik ödenekleri rücu edilir.

Yine memurların (4/c sigortalıları) işle ilgili ve işyerinde maruz kaldıkları kazalarında kolluk güçlerine derhal, Kurumada 15 gün içinde bildirilmesi zorunluluğu getirilmiştir. Bildirilmemesi halinde söz konusu olay nedeniyle bağlanması gereken aylıklara ilişkin bildirim tarihine kadar ödenmesi gerekenler, yükümlülüğü yerine getirmeyen kamu görevlisine ödettilerecektir.

SİGORTALININ KENDİSİNDEN KAYNAKLANAN SEBEPLERLE TEDAVİ SÜRESİNİN UZAMASI, İŞ GÖREMEZLİĞİNİN ARTMASI :

Sigortalının aşağıdaki sayılan nedenlerden dolayı iş kazasına veya meslek hastalığına uğraması, hastalanması, tedavi süresinin uzaması veya iş göremezliğinin artması hallerinde geçici iş göremezlik ödeneği veya sürekli iş göremezlik geliri;

a) Ceza sorumluluğu olmayanlar ile kabul edilebilir bir mazereti olanlar hariç, sigortalının iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık nedeniyle **hekimin bildirdiği tedbir ve tavsiyelere uymaması sonucu tedavi süresinin uzamasına veya iş göremezlik oranının artmasına, malûl kalmasına neden olması halinde, uzayan tedavi süresi veya artan iş göremezlik oranı esas alınarak dörtte birine kadar Kurumca eksiltilir.**

b) Ceza sorumluluğu olmayanlar hariç, **ağır kusuru yüzünden iş kazasına uğrayan, meslek hastalığına tutulan veya hastalanan sigortalının kusur derecesi esas alınarak üçte birine kadar Kurumca eksiltilir.**

c) **Kasdı bir hareketi yüzünden iş kazasına uğrayan**, meslek hastalığına tutulan, hastalanan veya Kurumun yazılı bildirimine rağmen teklif edilen tedaviyi kabul etmeyen sigortalıya, yarısı tutarında ödenir.

506 sayılı Kanun uygulaması sırasında kasdi hareketi ile iş kazasına uğrayan sigortalıya sürekli iş göremezlik geliri ödenmiyordu

d) Tedavi gördüğü hekimden, tedavinin sona erdiğine ve çalışabilir olduğuna dair belge almaksızın çalışan sigortalıya geçici iş göremezlik ödeneği ödenmez, ödenmiş olanlar da yersiz yapılan ödeme tarihinden itibaren geri alınır.

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI İLE HASTALIK BAKIMINDAN İŞVERENİN VE ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN SORUMLULUĞU :

İş kazası ve meslek hastalığı, işverenin kastı veya sigortalıların sağlığını koruma ve iş güvenliği mevzuatına aykırı bir hareketi sonucu meydana gelmişse, Kurumca sigortalıya veya hak sahiplerine bu Kanun gereğince yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değeri toplamı, sigortalı veya hak sahiplerinin işverenden isteyebilecekleri tutarlarla sınırlı olmak üzere, Kurumca işverene ödettirilir. İşverenin sorumluluğunun tespitinde kaçınılmazlık ilkesi dikkate alınır.

Çalışma mevzuatında sağlık raporu alınması gerektiği belirtilen işlerde, böyle bir rapora dayanılmaksızın veya eldeki rapora aykırı olarak bünyeye elverişli olmadığı işte çalıştırılan sigortalının, bu işe girmeden önce var olduğu tespit edilen veya bünyeye elverişli olmadığı işte çalıştırılması sonucu meydana gelen hastalığı nedeniyle, Kurumca sigortalıya ödenen geçici iş göremezlik ödeneği işverene ödettirilir.

İş kazası, meslek hastalığı ve hastalık, üçüncü bir kişinin kusuru nedeniyle meydana gelmişse, sigortalıya ve hak sahiplerine yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değerinin yarısı, zarara sebep olan üçüncü kişilere ve şayet kusuru varsa bunları çalıştıranlara rücu edilir.

İş kazası, meslek hastalığı ve hastalık; kamu görevlileri, er ve erbaşlar ile kamu idareleri tarafından görevlendirilen diğer kişilerin vazifelerinin gereği olarak yaptıkları fiiller sonucu meydana gelmiş ise, bu fiillerden dolayı haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunanlar hariç olmak üzere, sigortalı veya hak sahiplerine yapılan ödemeler veya bağlanan gelirler için kurumuna veya ilgililere rücu edilmez. Ayrıca, iş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölümlerde, bu Kanun uyarınca hak sahiplerine bağlanacak gelir ve verilecek ödenekler için, iş kazası veya meslek hastalığının meydana gelmesinde kusuru bulunan hak sahiplerine veya iş kazası sonucu ölen kusurlu sigortalının hak sahiplerine, Kurumca rücu edilmez.

FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMINDAN YARARLANMA ŞARTLARI :

Fiili hizmet süresi zammı uygulamasından Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ve **aşağıdaki tablonun birinci sütunundaki işler/işyerlerinde çalışan ve ikinci sütunda belirtilen işleri yaparak söz konusu işlerin risklerine maruz kalan sigortalılar yararlandırılır.**

FİİLİ HİZMET ZAMMI UYGULAMASI KAPSAMINDA BULUNANLAR :

Kapsamdaki İşler/İşyerleri	Kapsamdaki Sigortalılar	Eklenecek Gün Sayısı
1) Kurşun ve arsenik işleri	1) Kurşun üretilen galenit, serüzit, anglezit gibi cevherlerin çıkarılmasına ilişkin maden ocağı işlerinde çalışanlar.	
	2) Kurşunlu madenlerden yahut içinde kurşun bulunan kül, maden köpüğü, kurşun fırın kurumu, üstübeç artığı ve benzeri maddelerden kurşun üretimi için yapılan izabe işlerinde çalışanlar.	60
	3) Antimuan, kalay, bronz ve benzeri maddelerle yapılan kurşun alaşımı işlerinde çalışanlar.	
	4) Kurşun izabe fırınlarının teksif odalarında biriken kuru tozları kaldırma işlerinde çalışanlar.	90
2) Cam fabrika ve atölyeleri	1) Cam yapımında kullanılan ilkel maddeleri toz haline getirme, eleme, karıştırma ve kurutma işlerinde (bu işleri yapmak üzere tam kapalı odalar içinde otomatik makineli tesisat veya çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar.	

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Uygulama Semineri

	2) Eritme işlerinde (otomatik besleme fırınlarıyla çalışılmadığı takdirde) çalışanlar.	
	3) Ateşçilik işlerinde çalışanlar.	
	4) Üfleme işlerinde (tamamen otomatik makinelerle yapılmadığı takdirde) çalışanlar.	
	5) Basınçla yapılan cam işlerinde (cam tazyiki işleri) çalışanlar.	
	6) Ayna camı sanatında potalı cam dökümü işlerinde (potalar kalıp masasına mekanik araçlarla taşınmadığı takdirde) çalışanlar.	60
	7) Camı fırın başından alma işlerinde çalışanlar.	
	8) Yayma fırınlarında düzeltme işlerinde çalışanlar.	
	9) Traş işlerinde çalışanlar.	
	10) Asitle hak ve cilalama işlerinde çalışanlar.	
	11) Basınçlı havayla kum püskürten cihazlarla yapılan işlerde (çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar.	
	12) Pota ve taş odalarında görülen işlerde çalışanlar.	
3) Cıva üretimi işleri sanayii	1) Cıva izabe fırınlarında görülen işlerde çalışanlar.	
	2) Elementer cıva bulunan ocaklarda görülen işlerde çalışanlar.	90
4) Çimento fabrikaları	1) İlkel maddeleri kırma, ufalama, ezme, eleme ve karıştırma işlerinde çalışanlar.	
	2) Otomatik fırınlarda pişirme işlerinde çalışanlar.	
	3) Klinkeri öğütme, eleme, torba ve fiçılara koyma işlerinde (otomatik olarak tozun etrafa yayılmasını önleyici bir düzenleme yapılmadığı takdirde) çalışanlar.	60
5) Kok fabrikalarıyla termik santraller	1) Ateşçilik, ocak temizliği, jeneratör, doldurma, boşaltma ve temizleme işlerinde çalışanlar.	
	2) Kimyasal arıtma işlerinde çalışanlar.	
	3) Gazın geçtiği cihaz ve boruların onarılması ve temizlenmesi işlerinde çalışanlar.	
	4) Kok fabrikalarında kömür ve ocak işlerinde çalışanlar.	

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Uygulama Semineri

	5) Elektrik enerji üretim santrallerinin kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar.	60
	6) Termik santrallerle her çeşit buhar kazanlarının kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar.	
6) Alüminyum fabrikaları	1) Alüminyum oksit üretimi işlerinde çalışanlar.	
	2) Alüminyum bronz hazırlama işlerinde çalışanlar.	60
	3) Alüminyum madeni üretimi işlerinde çalışanlar.	
7) Demir ve çelik fabrikaları	1) Demir izabe fabrikalarında cevherin demire çevrilmesi işleriyle boru fabrikalarının fırın ve döküm dairelerinde yapılan işlerinde çalışanlar.	
	2) Çelikhanelerin çelik yapılan fırınlarıyla bunların teferruat ve eklentilerinden olan ikinci derecedeki fırınlarda ve konvertörlerde yapılan işlerinde çalışanlar.	
	3) Sıvı haldeki demir ve çeliğin tesisat ve teçhizatla veya mekanik olarak taşınmasına ilişkin işlerde çalışanlar.	90
	4) Sıcak veya sıvı haldeki cürufun taşınması ve işlenmesi işlerinde çalışanlar.	
	5) Haddehanelerde (soğuk demirle çalışılan haddehaneler hariç), fırınlarda, hadde serilerinde, haddehaneyi kızgın veya sıvı çelik yahut demirle besleyen tesisat ve araçlarla görülen işlerle kızgın halde olan yarı mamul parçaların kesilmesi ve hazırlanması işlerinde çalışanlar.	
8) Döküm fabrikaları	1) Döküm kalıp ve maçalarının yapılması ve döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar.	
	2) Döküm şarjının hazırlanması ve her çeşit maden eritme (izabe) fırınlarının döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar.	60
	3) Maden eritme ve dökme işlerinde çalışanlar.	
9) Asit üretimi yapan fabrika ve atölyeler	1) Asit için hammaddelerin hazırlanması işlerinde çalışanlar.	
	2) Asidin yapılma safhalarındaki işlerinde çalışanlar.	90
	3) Baca gazlarından asit elde edilmesi işlerinde çalışanlar.	

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Uygulama Semineri

10) Yeraltı işleri	Maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışanlar.	180
11) Radyoaktif ve radyoionizan maddelerle yapılan işler	Doğal ve yapay radyoaktif, radyoionizan maddeler veya bütün diğer korpusküler emanasyon kaynakları ile yapılan işlerde çalışanlar.	90
12) Su altında veya su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işler	1) Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 20- 35 metreye kadar derinlik veya 2-3,5 kg/cm2 basınçta yapılan işlerde çalışanlar. 2) Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 35-40 (40 hariç) m. derinlik veya 3,5-4 (3,5 hariç) kg/cm2 basınçta yapılan işlerde çalışanlar. 3) Dalgıçlık işinde çalışanlar.	60 90
13) Türk Silâhlı Kuvvetlerinde	Subay, yedek subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar.	90
14) Emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilâtında	Asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta geçirilen süreler dahil polis, komiser yardımcısı, komiser, baş komiser, emniyet amiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensupları, Milli İstihbarat Teşkilâtı mensupları.	90
15) İtfaiye veya yangın söndürme işleri	Yangın söndürme işlerinde çalışanlar.	60

FİİLİ HİZMET ZAMMI UYGULAMASI :

Sigortalıların fiili hizmet süresi zammından yararlanabilmeleri için, Kanunda belirtilen işyeri ve işlerde fiilen çalışarak söz konusu işlerin risklerine maruz kalmaları gerekir

Türk Silâhlı Kuvvetlerinde, Emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilatında çalışanların fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlanabilmeleri için çalışmanın ilgili kamu idaresinde ve belirtilen kadro ve unvanlarda geçmesi yeterlidir.

Sadece kısa vadeli sigorta kollarına tabi çalışanlarla sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlandırılmaz.

Kontrol, denetim ve idareciliğin gerektirdiği gözlem ve benzeri amaçlarla kısa süreli çalışmalar, bu işlerin fiilen yapılmayıp işin yönetim görevinin yapılması ile birinci fıkrada yer alan tablodaki işleri yapmakla birlikte işin otomasyonla yapılması, ileri teknolojilerin kullanılması gibi sebeplerle riskin ve zararlı faktörlerin etkilerinin ortadan kalktığı durumlarda sigortalılar fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlandırılmaz.

Fiili hizmet süresi zammı kapsamına tabi işyerlerinde ve işlerde çalışmadığı halde, söz konusu işyerleri ve işler kapsamında gösterilmek suretiyle fiili hizmet süresi zammından yararlandırıldığı tespit edilenlerin bu süreleri iptal edilir

Kurum, işyerlerinin fiili hizmet süresi zammı kapsamında olup olmadığının tespiti amacı ile işverenlerden uygun görülen bilgi ve belgeleri ister.

Sigortalılarla işyerlerinin fiili hizmet süresi zammı kapsamında olup olmadıkları hususunda ortaya çıkan uyuşmazlıklar, Bakanlık iş müfettişleri veya İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünce görevlendirilen kişilerce ilgili işyerinde yapılan inceleme sonucunda düzenlenen rapor esas alınarak çözümlenir. Söz konusu inceleme, işyerinin ve işin niteliği dikkate alınarak, Kurum, Bakanlığın ilgili birimleri veya ilgili kamu idarelerinde konusunda uzman personelin katılımı ile müşterek yapılabilir.

Tablonun (1) ila (9) numaralı sıralarında belirtilen işyerlerinin Kanun kapsamında değerlendirilebilmesinde; bu işyerlerinde seri ve sürekli üretim yapılması ve bir grup işçinin çalışması şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekir. Fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işlerde çalışan sigortalılardan tahsil edilecek malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi;

a) Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olanlardan;

- 1) 60 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 12 işveren hissesi olmak üzere % 21,
- 2) 90 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 12,5 işveren hissesi olmak üzere %21,5,
- 3) 180 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 14 işveren hissesi olmak üzere % 23,

b) Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olanlardan;

- 1) 60 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 14,33 işveren hissesi olmak üzere % 23,33
 - 2) 90 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 16 işveren hissesi olmak üzere % 25,
 - 3) 180 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 21 işveren hissesi olmak üzere % 30,
- oranında tahsil edilir

Fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki çalışmaların bildirilmesi :

İşverenlerce, sigortalıların fiili hizmet süresi zammı kapsamında geçen çalışmalarına ait prim ödeme gün sayıları ile prime esas kazançları hizmet akdiyle çalıştırılanlar için, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekindeki aylık prim ve hizmet belgesi ile memurlar için ise aylık fiili hizmet süresi zammı prim belgesiyle Kurumca belirlenecek sürede verilir.

Günlük çalışma süresinin bir bölümünde fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işlerde çalışan sigortalılar, ay içinde bu nitelikteki işlerde geçen çalışma saatleri toplamının günlük çalışma saatine bölünmesi suretiyle bulunacak gün üzerinden bildirilir.

Fiili hizmet süresi kapsamındaki işyerlerinde ve işlerde geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için tabloda belirtilen gün sayıları, fiili hizmet süresi zammı olarak eklenir. 360 günden eksik sürelerle ait fiili hizmet süresi zammı ise 360 gün için eklenen fiili hizmet süresi zammı ile orantılı olarak belirlenir.

Hizmet sürelerine eklenebilecek gün sayısı asker ve polisler için sekiz diğer sigortalılar için (yer altı işlerinde çalışanlar hariç) beş yıla sınırlandırılmıştır.

Yer altı işlerinde çalıştırılanlar hariç olmak üzere, bu sürelerin üç yılı geçmemek üzere yarısı emeklilik yaş hadlerinden indirilir.

Yukarıdaki uygulamadan yararlanabilmek için ölüm ve maluliyet haller hariç için yer altı işlerinde çalışanlar için 1800 diğer sigortalılar için 3600 günlük çalışma şartı getirilmiştir.

Tabloda belirtilen işyeri ve işlerden aynı anda birden fazlasına tabi olan sigortalılara en yükseğine göre fiili hizmet süresi zammı verilir.

Fiil hizmet kapsamında çalışan sigortalıların ücretsiz izinde geçen süreleri ile, Türk Silâhlı Kuvvetlerinde, Emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilatında çalışanlar hariç olmak üzere fiilen çalışılmayan ücretli izin, sıhhi izin, yıllık izin, eğitim ve kurs süreleri ile resmi tatil günleri fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilmez.

“KENDİ NAM VE HESABINA ÇALIŞANLAR FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI UYGULAMASI KAPSAMINDAN ÇIKARILDILAR”

1479 sayılı Kanun (Bağ-Kur Kanunu) kapsamında fiili hizmet süresi zammı uygulaması yer almıyordu. 5510 Sayılı Kanunun 5754 sayılı Kanunla değiştirilmesinden önceki hükümlerinde ise kendi nam ve hesabına bağımsız çalışanların diğer bir ifadeyle Bağ-Kur kapsamındaki sigortalıların kanunda belirtilen nitelikteki yıpratıcı işlerde fiilen çalışmaları halinde uygulamadan yararlanmaları öngörülmekteydi. Ancak 5754 sayılı Kanunla Bağ-Kur lular kapsam dışına çıkarılmıştır.

İDARİ PARA CEZALARI :

İŞE GİRİŞ VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI GİRİŞ BİLDİRGESİNİN VERİLMEMESİ :

Hizmet akdiyle çalıştırılanlarla ilgili işe giriş bildirgesini ve genel sağlık sigortası giriş bildirgesini (4/a kapsamında bildiri yapılmış olanlarla ilgili olarak ayrıca genel sağlık sigortası giriş bildirgesi verilmesine gerek bulunmamaktadır) Kanunda belirtilen süre içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usûle uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu hâlde anılan ortamda göndermeyenler hakkında **her bir sigortalı için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.**

Hizmet akdiyle çalıştırılanların işe giriş bildirgesinin, **mahkeme kararından veya Kurumun denetim ve kontrole görevli memurlarınca yapılan tespitlerden ya da diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile**

kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar **hakkında her bir sigortalı için asgari ücretin iki katı tutarında** idari para cezası uygulanır.

İşyeri esas alınmak suretiyle bildirgenin verilmediğine ilişkin; mahkemenin karar tarihinden, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarının tespit tarihinden, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarının rapor tarihinden, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi veya belgelerin Kuruma intikal tarihinden itibaren **bir yıl içinde yukarıda sayılan durumlardan biriyle (mahkeme kararı v.s) tekrar bildirge verilmediğinin anlaşılması halinde**, bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında bu **defa her bir sigortalı için asgari ücretin beş katı tutarında** idari para cezası uygulanır.

İŞYERİ BİLDİRGESİNİN VERİLMEMESİ :

İşyeri bildirgesini, Kurumca belirlenen şekle ve usûle uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyenler veya bu Kanunda belirtilen süre içinde Kuruma vermeyenlere;

Kamu idareleri ile bilânço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar için asgari ücretin üç katı tutarında,

Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar için asgari ücretin iki katı tutarında,

Defter tutmakla yükümlü olmayanlar için bir aylık asgari ücret tutarında,

idari para cezası uygulanır.

AYLIK PRİM VE HİZMET BELGESİNİN VERİLMEMESİ :

Aylık prim ve hizmet belgelerini, Kurumca belirlenen şekilde ve usûlde vermeyenler ya da Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler veya belirlenen süre içinde vermeyenlere her bir fiil için;

1) Belgenin asıl olması halinde aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin beşte biri tutarında,

2) Belgenin ek olması halinde, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin sekizde biri tutarında,

3) Ek belgenin 86 ncı maddenin beşinci fıkrasına istinaden (30 günden az çalışanlar) Kurumca re'sen düzenlenmesi durumunda, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin yarısı tutarında,

4) Belgenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri veya kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, **belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık asgari ücretin iki katı tutarında,**

idari para cezası uygulanır.

ASGARI İŞÇİLİK İNCELEMESİ SONUCUNDA BİLDİRİLMEDİĞİ SAPTANAN ÇALIŞMALARA İLİŞKİN TAHAKKUKLAR :

Kurumun defter ve belge incelemeye yetkili denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurları tarafından veya serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirlerce düzenlenen raporlara istinaden, Kuruma bildirilmediği tespit edilen **eksik işçilik tutarının mal edildiği her bir ay için, aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır.**

İŞYERİ KAYITLARININ İNCELEMeye SUNULMAMASI :

İşveren, işyeri sahipleri; işyeri defter, **kayıt ve belgelerini ilgili olduğu yıl takip eden yıl başından başlamak üzere on yıl süreyle, kamu idareleri otuz yıl süreyle, tasfiye ve iflâs idaresi memurları ise görevleri süresince, saklamak ve**

Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilen memurlarınca istenilmesi halinde onbeş gün içinde ibraz etmek zorundadır.

10 yıl olan saklama süresi 2008 yılı için 5 yıl, 2009 yılı için 6 yıl, 2010 yılı için 7 yıl, 2011 yılı için 8 yıl, 2012 yılı için 9 yıl olarak,

30 yıl olan saklama süresi ise 2008 yılı için 5 ve sonraki yıllarda 30 yıl tamamlanıncaya kadar her yıl birer yıl artırılarak, uygulanır. Bu yükümlülüğü Kurumca yapılan yazılı ihtar **rağmen onbeş gün içinde mücbir sebep olmaksızın tam olarak yerine getirmeyenlere;**

1) Bilânço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin oniki katı tutarında,

2) Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin altı katı tutarında,

3) Defter tutmakla yükümlü değil iseler, asgari ücretin üç katı tutarında,

Ceza uygulanacaktır.

GEÇERSİZLİK CEZALARI : (Yasal defterler için)

Tutmakla yükümlü bulunulan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla; defter ve belgelerin tümünü verilen süre içinde ibraz etmekle birlikte;

Kanunî tasdik süresi geçtikten sonra tasdik ettirilmiş olan defterlerin tasdik tarihinden önceki kısmı, işçilikle ilgili giderlerin işlenmemiş olduğu tespit edilen defterler,

Sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançların kesin olarak tespitine imkân vermeyecek şekilde usûlsüz veya noksan tutulmuş defterler,

Herhangi bir ay için sigorta primleri hesabına esas tutulması gereken kazançların ve kazançlarla ilgili ödemelerin (sigorta primine esas kazancın ödemeye bağlı olduğu durumlar dahil) o ayın dahil bulunduğu hesap dönemine ait defterlere işlenmemiş olması halinde, o aya ait defter kayıtları geçerli sayılmaz.

Bu geçersizlik hallerinin gerçekleştiği her bir takvim ayı için, aylık asgari ücretin yarısı tutarında ceza uygulanır.

Kullanılmaya başlanmadan önce tasdik ettirilmesi zorunlu olduğu halde tasdiksiz tutulmuş olan defterler de geçerli sayılmaz ancak bu halde; tutmakla yükümlü bulunulan defter türü dikkate alınarak **bilânço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin oniki katı tutarında, diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin altı katı tutarında ceza uygulanır.**

Vergi Usûl Kanunu gereğince bilanço esasına göre defter tutulması gerekirken işletme hesabı esasına göre tutulmuş defterler geçerli sayılmaz ve asgari ücretin 12 katı ceza uygulanacaktır.

ÜCRET TEDİYE BORDROLARINDA BULUNMASI GEREKLİ UNSURLAR VE GEÇERSİZLİK NEDENLERİ :

İşverenler tarafından ibraz edilen aylık ücret tediye bordrosunda;

- İşyerinin sicil numarası,
- Bordronun ilişkin olduğu ay,
- Sigortalının adı, soyadı,
- Sigortalının sosyal güvenlik sicil numarası,
- Ücret ödenen gün sayısı,
- Sigortalının ücreti, ödenen ücret tutarı ve ücretin alındığına dair sigortalının imzasının bulunması zorunludur.

Belirtilen unsurlardan herhangi birini ihtiva etmeyen (imza şartı yönünden makbuz mukabilinde veya banka kanalıyla yapılan ödemeler hariç) ücret tediye bordroları geçerli sayılmaz ve her bir geçersiz ücret tediye bordrosu için aylık asgari ücretin yarısı tutarında, idari para cezası uygulanır.

İbraz süresi geçirildikten sonra incelemeye sunulan ve tümünün veya bir bölümünün geçersiz olduğu tespit edilen defter ve belgeler yönünden, ayrıca geçersizlik fiilleri için idari para cezası uygulanmaz, sadece tutulan defter türü dikkate alınarak ;

1) Bilânço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin oniki katı tutarında,

2) Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin altı katı tutarında,

3) Defter tutmakla yükümlü değil iseler, asgari ücretin üç katı tutarında,

Ceza uygulanabilir.

AYLIK PRİM VE HİZMET BELGESİNİN İŞYERİNE ASILMAMASI :

Sigortalıyı çalıştıran işveren ile alt işveren ve iş görme edimini yerini getirmek üzere sigortalıyı geçici olarak devralan işveren; aylık prim ve hizmet belgesinin Kurumca onaylanan bir nüshasını sigortalının çalıştığı işyerinde, birden ziyade işyeri olması halinde ise sigortalının çalıştığı her işyerinde ayrı ayrı olmak üzere, Kuruma verilmesi gereken sürenin son gününü takip eden günden başlanarak, müteakip belgenin verilmesi gereken sürenin sonuna kadar, sigortalılar tarafından görülebilecek bir yere asmak zorundadır.

Söz konusu yükümlülükleri belirtilen sürede yerine getirmeyenlere, **aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır.**

KURUMUN DENETİM VE KONTROLLE GÖREVLENDİRİLMİŞ MEMURLARININ GÖREVLERİNİ YAPMALARININ ENGELLENMESİ CEBİR VE TEHDİT KULLANILMASI :

Kanunun uygulanmasından doğan inceleme ve soruşturma görevlerini yerine getirmeleri sırasında işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler görevlerini yapmasına engel olamazlar; engel olanlar hakkında eylemleri başka bir suç oluştursa dahi, **asgari ücretin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır.**

Görevlerini yapmasını engellemek amacıyla **cebir ve tehdit kullanan işverenler**, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde Türk Ceza Kanununun 265

inci maddesinin ikinci fıkrasına göre cezalandırılır. **Bu suçu işleyenler hakkında ayrıca asgari ücretin on katı tutarında idari para cezası uygulanır.**

İŞYERİ VE İŞE GİRİŞ BİLDİRGELERİNİN YASAL SÜRESİ GEÇTİKTEN SONRA İLGİLİLERCE KENDİLİKLERİNDEN VERİLMESİ:

Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliklerinden verilmesi halinde, bu fiillerle ilgili olarak öngörülen cezaların üçte ikisi uygulanır.

İDARİ PARA CEZALARINA İLİŞKİN DİĞER DURUMLAR :

İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir.

İdarî para cezalarının, **Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir.** Peşin ödeme idari para cezasına karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez. Ancak Kurumca veya mahkemece Kurum lehine karar verilmesi halinde, daha önce tahsil edilmemiş olan dörttebirlik ceza tutarı, gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

Mahkemeye başvurulması idari para cezasının takip ve tahsilini durdurmaz. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ödenmeyen idari para cezaları, 89 uncu madde hükmü gereğince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

İdarî para cezaları on yıllık zamanaşımı süresine tabidir. Zamanaşımı süresi, fiilin işlendiği tarihten itibaren başlar.

İdarî para cezaları hakkında, bu Kanun ve 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununda hüküm bulunmayan hallerde 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır.

İŞYERLERİ TEHLİKE SINIF VE DERECESİNİN (İŞKOLU KODU) SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNCA BELİRLENMESİ :

5510 Sayılı Kanununun 81.maddesine göre, **kısa vadeli sigorta kolları prim oranı, yapılan işin iş kazası ve meslek hastalığı bakımından gösterdiği tehlikenin ağırlığına göre %1 ilâ %6,5 oranları arasında olmak üzere Kurumca belirlenecektir.**

5510 sayılı Kanununun 83.maddesine göre; **hangi iş kollarının hangi tehlike sınıfına girdiği, tehlike sınıf ve derecesine ait prim oranlarının ve tehlike derecelerinin belirlenmesinde uygulanacak esaslar, ilgili bakanlıkların görüşleri de alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenen bir tarife ile tespit edilecektir.** Kurum kendi nam ve hesabına çalışan sigortalılardan alınacak kısa vadeli sigorta kolları prim oranını ilk tescil sırasında söz konusu prim tarifesini dikkate alarak belirleyecektir.

Kurumca belirlenen iş kolu kodu 2008 Yılı Ekim ayı başında yürürlüğe giren Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği 30.maddesi hükümleri kapsamında işverene ve 5510 sayılı Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı sayılanlara tebliğ edilecektir.

İşyerleri tehlike sınıf ve derecesinin belirlenmesine yönelik işlemler bakımından 5510 sayılı Kanun ile 506 sayılı Kanun uygulamaları arasında, uygulamanın 5510 sayılı Kanununun 4.maddesi (b) fıkrası kapsamında olanlarla ilgili olarak ta uygulanmaya başlanması dışında fark bulunmamaktadır.

GEREK İLK DEFA TAYİN EDİLEN, GEREKSE SONRADAN DEĞİŞTİRİLEN İŞ KOLU KODUNUN KURUMCA, RESEN VEYA İTİRAZ ÜZERİNE DEĞİŞTİRİLMESİ :

506 sayılı Kanun uygulamasında olduğu gibi, 5510 sayılı Kanun uygulamasında da Sosyal Güvenlik Kurumunca gerek ilk defa gerekse sonradan belirlenen tehlike sınıf ve derecesi Kurumu tarafından her zaman değiştirilebildiği gibi, talep ile de uygun görülmesi halinde değiştirilebilecektir.

Ancak Kurumca yapılacak değişikliklere ilişkin kararın takvim yılından en az bir ay önce işverene, işveren tarafından değişiklik isteğinin de takvim yılından en az iki ay önce Kuruma bildirilmesi gerekmektedir. Böylece karara bağlanacak değişiklikler, karar veya istekten sonraki takvim yılı başında yürürlüğe girmektedir.

İşverenler ile 5510 sayılı Kanunun 4. maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı sayılanlar, tehlike sınıf ve derecesi ile prim oranı hakkında Kurumca yapılacak yazılı bildirim aldıktan sonra bir ay içinde Kuruma itiraz ederlerse, Kurum, bu itirazı inceleyerek en geç üç ay içinde karara bağlayarak sonucunu itiraz edene bildirecektir.

Ancak, itiraz; işyerinin tehlike sınıfı ve derecesi ile kısa vadeli sigorta kolları prim oranının tebliğine ilişkin yazının tebellüğünden itibaren bir ay içinde yapılmış ise, değiştirilen iş kolu kodunun hatalı uygulandığı tarihten, bir aylık süre dışında yapılmış ise, itirazın Kurum kayıtlarına intikali tarihini izleyen yılbaşından, değişiklik talebinin yılın kasım ve aralık aylarında yapılması halinde ise, Kurumca yapılacak değişikliğe ilişkin kararın tebliğini izleyen takvim yılı başından geçerli olarak uygulanacaktır.

506 sayılı Kanunun Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bir ay içinde itiraz edilmesi halinde değiştirilen iş kolu kodunun hatalı uygulandığı tarihten itibaren uygulanmasına imkan veren hükmü 5510 sayılı Kanunda da korunmuştur. **Ancak itirazlar bundan sonra Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına yapılacak ve kararlar Kurumca verilecektir.**

İtirazlar üzerine verilen karar gereğince tehlike sınıf ve derecesinin yükselmesi halinde, kararın işverene veya 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı sayılanlara tebliğ edildiği tarih ile yürürlük tarihi arasındaki süreye ilişkin kısa vadeli sigorta kollarına ait prim farkının tebliği tarihini takip eden bir ay içerisinde Kuruma ödenmesi halinde, fark prim için gecikme cezası ve gecikme zammı alınmayacak. Aksi takdirde, fark primi gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil olunacaktır. Tehlike sınıf ve derecesinin düşmesi halinde ise, kısa vadeli sigorta kolları sigortası prim farkı, işverenin varsa borçlarına mahsup edilecek, yoksa iade edilecektir. Bir ay içinde iade edilmesi halinde kurumca faiz ödenmeyecektir.

İlgililer, Kurumun kararı üzerine, kararın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde yetkili mahkemeye başvurabileceklerdir. Kuruma itiraz edilmesi veya mahkemeye başvurulması, primlerin takip ve tahsilini durdurmayacaktır.

İŞYERİNDE YAPILAN İŞİN NİTELİĞİNDE SONRADAN DEĞİŞİKLİK MEYDANA GELMESİ :

506 sayılı Kanunun 76.maddesine paralel bir düzenleme 5510 sayılı Kanunun 84.maddesinde de yer almaktadır. Söz konusu düzenlemelere göre, işyerinde yapılan işlerde, işyerinin tehlike sınıf ve derecesinin **bir başka anlatımla işkolu kodunun değiştirilmesini gerektirecek değişiklikler olması halinde bu durumun bir ay içinde Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.** Bildirim tarihinden sonra işyerinin tehlike sınıf ve derecesi Kurumca gerekli görülmesi durumunda değiştirilebilecektir. Ancak 5510 sayılı Kanunun 83.maddesinin aksine 84.maddesi, yeniden belirlenen işkolu kodunun en geç değişikliğin meydana geldiği tarihten sonraki aybaşından itibaren uygulanmasına (değişikliğin bir ay içinde Kuruma bildirilmesi hali) imkan vermektedir.

Ayrıca, işyerinde yapılan işin niteliğinde meydana gelen değişikliğin, bir ay içinde Kuruma bildirilmemesi halinde, yeniden belirlenen iş kolu kodu, tehlike sınıfı yükseliyorsa, değişikliğin meydana geldiği, tehlike sınıfı düşüyorsa, değişikliğin Kurumca öğrenildiği, tarihlerden sonraki ay başı itibariyle uygulanacaktır.

SOSYAL GÜVENLİK DESTEK PRİMİ UYGULAMASI :

5510 sayılı Kanun ile getirilen sosyal güvenlik destek primi (SGDP) uygulamasını kısaca özetlemek gerekirse;

a) 01.10.2008 tarihinden sonra sigortalı olanlar için,

-Yaşlılık aylığı bağlananların, tarımsal faaliyet hariç yeniden çalışmaya başladıklarında aylıkları kesilecek, bu kişiler sadece kendi nam ve hesaplarına bağımsız olarak çalışmaya başarlarsa SGDP ödeyerek, aylıkları kesilmeksizin çalışabileceklerdir. Bu kişilerden almakta oldukları aylıklarının % 15'i oranında sosyal güvenlik destek primi kesilecek, hizmet akdiyle bir işverenin emrinde veya kamu idarelerinde memur olarak çalışmaya başlamaları durumunda eski aylıklarını alarak çalışmaya devam etme hakları bulunmayacaktır.

-Daha önce SSK ve Bağ-Kur dan emekli olduktan sonra, Emekli Sandığı Kanununa tabi bir işte çalışmaya başlayanların aylıkları kesilmiyordu. Ancak reform sonrası bu durumda olanların aylıkları kesilecektir.

-Daha önce Emekli Sandığı Kanununa göre emekliye ayrılanların hizmet akdiyle çalışmaya başlamaları halinde aylıkları kesilmiyordu ancak reform sonrası burumda olanların aylıkları da kesilecektir.

b) 01.10.2008 tarihinden önce sigortalı, iştirakçi olanlar için,

-Sosyal güvenlik destek primine tabi olma bakımından 5510 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edilecek, yani belirtilen tarih öncesinde sigortalı olanlar SGDP ödeyerek aylıkları kesilmeksizin çalışmalarını devam ettirebileceklerdir.

-Yaşlılık aylığı almakta iken hizmet akdiyle çalışmaya başlayanların prime esas kazançları üzerinden alınan SGDP oranı %30 dan % 31 ile % 36.5 arasında değişen oranlarda arttırılacaktır.

-Yaşlılık aylığı almakta iken kendi nam ve hesabına çalışanlardan alınacak s.g.d.p. oranı, %10 dan kademeli olarak üç yıl içinde %15'e çıkarılacaktır.

-506 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı almakta iken serbest avukat veya noter olarak çalışmalarını sürdürenlerin, sosyal yardım zammı dahil, almakta oldukları aylıklarından alınan % 15 oranındaki sosyal güvenlik destek primi üç yıl boyunca % 15 den az olacaktır.

İSTEĞE BAĞLI SİGORTA :

İsteğe bağlı sigorta; kişilerin isteğe bağlı olarak prim ödemek suretiyle uzun vadeli sigorta kollarına ve genel sağlık sigortasına tâbi olmalarını sağlayan sigortadır.

İsteğe bağlı sigortalı olabilmek için Türkiye'de ikamet edenler ile Türkiye'de ikamet etmekte iken sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerdeki Türk vatandaşlarından;

a) 5510 sayılı Kanuna tâbi zorunlu sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışmamak veya sigortalı olarak çalışmakla birlikte ay içerisinde 30 günden az çalışmak ya da tam gün çalışmamak,

b) Kendi sigortalılığı nedeniyle aylık bağlanmamış olmak,

c) 18 yaşını doldurmuş bulunmak,

d) İsteğe bağlı sigorta talep dilekçesiyle Kuruma başvuruda bulunmak, şartları aranır.

İSTEĞE BAĞLI SİGORTA BAŞLANGICI VE SONA ERMESİ :

İsteğe bağlı sigortalılık, müracaatın Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihi takip eden günden itibaren başlar.

İsteğe bağlı sigortalı olarak prim ödenen tarihlerde, zorunlu sigortalı olmayı gerektirecek çalışması bulunduğu tespit edilenlerin, zorunlu sigortalılıkla çakışan isteğe bağlı prim ödenen süreleri iptal edilerek, bu süreye ilişkin ödedikleri primler ilgililere iade edilir.

Ay içerisinde 30 günden az çalışan veya 80 inci madde uyarınca prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan sigortalıların aynı ay içerisinde isteğe bağlı sigortaya prim ödemeleri halinde, primi ödenen süreler zorunlu sigortalılığa ilişkin prim ödeme gün sayısına otuz günü geçmemek üzere eklenir.

İsteğe bağlı sigortalılık süreleri (eklenenler dahil) malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulamasında dikkate alınır ve 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak kabul edilir.

İsteğe bağlı sigortalılık;

a) İsteğe bağlı sigortalılığını sona erdirme talebinde bulunanların, primi ödenmiş son günü takip eden günden,

b) Aylık talebinde bulunanların, aylığa hak kazanmış olmak şartıyla talep tarihinden,

c) Ölen sigortalının ölüm tarihinden,
itibaren sona erer.

İSTEĞE BAĞLI SİGORTA PRİMLERİ VE ÖDENMESİ :

İsteğe bağlı sigorta primi, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında, sigortalı tarafından belirlenen prime esas aylık kazancın % 32'sidir. Bunun % 20'si malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, % 12'si genel sağlık sigortası primidir.

İsteğe bağlı sigortalı olanlar, bakmakla yükümlü olunan kişi olsa dahi, genel sağlık sigortası primini de ödemekle yükümlüdürler. Yabancı ülke vatandaşlarından Türkiye'de yerleşik olma hali bir yılı doldurmadıkça genel sağlık sigortası primi alınmaz ve bu kişiler genel sağlık sigortalısı sayılmaz.

Ait olduğu aydan itibaren en geç 12 ay içinde hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte primi ödenmeyen süreler, sigortalılık süresinden sayılmaz.

İsteğe bağlı sigortalıların zorunlu sigortalılık nedeniyle prim borcunun bulunması halinde, isteğe bağlı sigortaya tâbi ödenen primler öncelikle zorunlu sigortalılık nedeniyle Kuruma olan borçlarına mahsup edilir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. Reform aslında bu kadar kısa sürede anlatılacak bir mevzuat değil, ancak bu kadar sürede bu kadarını anlatabiliyoruz. Ve bundan sonra sorularınızı cevaplamaya çalışacağız, teşekkür ediyorum.

NECDET AFŞİN- Değerli katılımcılar, Sayın Genel Sekreterimiz saat 15:00 ila 15:15 arası bir ara verileceğini ifade ettiler. Harun Beyin sunumu sona erdi. Arkadaşlar Saat 15:15'de soruları cevaplamak üzere bir arada olacağız.

ÜÇÜNCÜ OTURUM

(SORU-CEVAP)

NECDET AFŞİN (SGK Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Prim Tahsilat Daire Başkanı)

Bir önceki bölümde sözlü bazı sorular almış idik. Bize ikinci bölüm esnasında ve birinci bölüm esnasında yazılı olarak intikal eden soruları aramızda tasnif ettik, arkadaşlarımızla beraber sizlere aktaracağız. Mümkün ise şu an çok acil, bize sorusunu intikal ettirecek arkadaşımız varsa alalım, yok ise biz bunu tasnif ettik ve bunun değerlendirmesini sizlere yapacağız.

İsim ve kurum bildirmeyen bir arkadaşımız şu şekilde bir soru yöneltmiş: İş akdini askıya alıyoruz, çalıştığı sürelerden dolayı çalışmadığı sürede vizite kağıdı idaremizce tanzim edilmekteydi, yüzde 12 genel sağlık sigortası yapma zorunluluğu nedir şeklinde bir soru yöneltmiş.

Bunu şu şekilde açıklamış idik teorik bilgilerimizle: Eğer ki iş akdi askıda ise, yani hizmet akdi son bulmamış ise bu durumda kişinin yüzde 12 genel sağlık sigortası primi kurumunca ödenecek. Eğer ki iş göremezlik geliri ve buna bağlı olarak kuruma bildirilip bildirilmediği hususu soruluyor ise, ayrıca bunu o çerçevede yanıtlayalım. Dolayısıyla buradaki sorunun cevabı eğer ki kişinin hizmet akdi son bulmamış ise yüzde 12 genel sağlık sigortası priminin kurumunca ödenmesi gerekmektedir.

Ömer KESKİN, MKEK memur arkadaşımız aylık prim ve hizmet belgesinin işyerinde asılması 4/c kapsamında çalışanlar yönünden de geçerlidir diye sormuşlar.

Biliyorsunuz 4/c sigortalılar yönünden aylık hizmet belgelerinin verilmesi uygulaması yeni bir uygulama. 5510 sayılı Kanunda da aylık hizmet belgelerinin asılmasıyla ilgili herhangi bir ayırım öngörülmemiştir. Yani burada 4/a'lılara ait aylık prim ve hizmet belgeleri asılacak, 4/c'lilere ait olan aylık prim ve hizmet belgeleri asılmayacak gibi bir durum söz konusu değildir. Ancak, biz kamu kurumlarının hem durumları itibariyle, hem çalıştıkları personellerin fazlalığı, hem de güvenliği itibariyle bu yerlerde aylık hizmet belgelerinin asılmasına ilişkin olarak ilgili tebliğimizde doğrudan doğruya bir açıklamada

bulunmadık. Dolayısıyla kanunen zorunlu fakat bunun uygulama kabiliyetinin düştüğünün de farkındayız. Onu bilmenizi isteriz.

İsmail ÖREN, Karabük İl Özel İdaresinden; 3713 Sayılı ve 2330 Sayılı Yasalara tabi 4/a kapsamında çalışıp uzun vadeli sigorta koluna tabi olup genel sağlık sigortasından muaf olma şartı nedir diye sormuş.

Bunlar 4/a'ya tabi olarak çalışmaya başladıklarında zorunlu olarak kısa vadeli sigorta kollarına tabidir. Zorunluluk sadece kısa vadeli sigorta kolları yönünden geçerlidir. Eğer ki uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmak istiyor iseler bu durumda uzun vadeli sigorta kolları bunlar hakkında uygulanacak. Uzun vadeli sigorta kolları uygulanırken bunlar yönünden zaten emekli olduklarından dolayı bunlar kurumca sağlık giderleri karşılandığı için ayrıca yüzde 12 genel sağlık sigortası primini ödemeyecekler, çünkü kanunda bu yönde açık hüküm var, bunun için herhangi bir şey yapılmasına gerek yok, ilgili belge türünün seçilmesi yeterlidir, yani size öğleden önce prim belgeleri hakkında bilgi verilirken tabi olunan iş kollarına göre 41 tane belge türü oluşturulduğunu ifade ettik. Tabi ki bunların arasında boşluklar olabilir, yani daha önceden belge türü olarak düzenlenip de daha sonra iptal edilenler olabilir ama en son belge numaramız 41. 41 numaraya kadar sıralanmış olan aylık prim ve hizmet belgelerinin arkasında bulunan o aylık prim hizmet belgelerinde uygun olan işkolu kodlarını takip ederek buna yönelik belgeyi verdiğiniz takdirde gerekli işlem gerçekleşmiş oluyor.

Selahattin ŞAHİN, PTT Şube Müdürü, işçinin raporlu veya yıllık izinli olduğu yani çalışmadığı dönemde kısa vadeli sigorta kolları primi yüzde 1, yüzde 6,5 kesilip kesilmeyeceği.

Şimdi arkadaşlar bu konu biraz da bizim mevzuatımıza farklı şekilde yansdı. Fakat olay şu şekilde. Biliyorsunuz 5510 sayılı Kanunumuzun 105.maddesi var. Bu 105.madde şunu ifade ediyor. Diyor ki, orda 3 tane kanun numarasından ve maddesinden bahsediyor, onları saydıktan sonra diğer kanunların bu kanuna yani 5510 sayılı Kanun aykırı hükümleri uygulanmaz diyor. Şimdi yıllık ücretli izinden kısa vadeli sigorta kolu kesilmeyeceğine ilişkin hükümler ile 4857 Sayılı Kanunun 61.maddesi, ne diyor o da: yıllık ücretli izinden iş kazası ve meslek hastalığı sigorta kolu hariç diğer sigorta kollarına ilişkin primler kesilir diyor. Ama bizim kanunumuz tüm sigorta kollarına tabi olması gerektiği yönünde hükümler içermektedir. Bu çerçevede de 4857 sayılı Kanunun ilgili hükmü 5510'a aykırı olduğu için onu uygulama kabiliyetimiz yok. 5510 sosyal güvenlikle özel hüküm olduğu için bu durumda 5510 hükümlerinin esas alınması lazım. Tabii ki kanunlar

birbiriyle çelişebilir. Bu doğru bir şey midir? Kanaatimce bundan sonra yapılacak olan konu, bu konuda bir karar alınıp, yani yıllık ücretli izinden bu primin kesileceği konusunda mutabık olunuyor ise, ki kanun buna amirdir, bu durumda 4857 sayılı Kanundaki ilgili hükmün kaldırılmasında fayda vardır, çünkü kafa karıştıyor, bu tür düzenlemeleri ayıklamamızda fayda var diye düşünüyorum.

Bu konuyla ilgili başka bir soru da, bu durumdakiler iş kazasına uğradıkları takdirde, yani yıllık ücretli izinli iken iş kazasına uğradığı takdirde bunlar iş kazası veya meslek hastalığı sayılacak mıdır diye soruluyor. Sayılmayacağına göre bu hakkaniyetli midir kesilmesi şeklinde de bir soru var. Onu da burada cevaplamış olalım. Biliyorsunuz Sosyal Güvenlik Kurumu olarak aslında yapmış olduğumuz hizmetlerin birbir karşılığını almıyoruz zaten. Mesela, sağlık giderlerinde prime esas kazançları düşünelim. Bir kişi 638,70 YTL üzerinden prim ödüyor, diğeri 4.150 YTL üzerinden prim ödüyor. Ondan yüzde 12,5 genel sağlık sigortası primi alıyorsunuz, diğerinden de aynı oranda prim alıyorsunuz. Buna baktığınız zaman nispi anlamda bir farklılık söz konusu. Yani, her yerde birbir eşgenlikten söz etmek mümkün değil. Kaldı ki bir gün dahi olsa çalışması varsa bu kişinin, bir günlük çalışması bile varsa iş kazası geçirdiği zaman hemen ben ona iş kazasından sürekli iş göremezlik geliri veya geçici iş göremezlik ödeneği veriyorum. Ben burada onun kaç gün prim ödediğine veya ne kadar ödediğine de bakmıyorum. Dolayısıyla, her olayda bir mütenasiplik veya karşılıklılık durumuna bakmak her zaman doğru olmayabiliyor.

Ahmet İNAN, Tokat İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği; işçi arkadaşların ücret bordrolarından Ekim-2008'den önce sosyal yardımdan tam, yemek yardımından belirli bir kısım SSK matrahına dahil ediliyordu, şimdi ise yemek yardımı ve sosyal yardım yeni yasaya göre SSK matrahına dahil edilecek mi?

Bu konuyu açıklamış idik. Yemek, çocuk ve aile zamları, bunlar kurumca yıllar itibariyle miktarları belirlenen tutarda primden istisna tutuluyor, aşan kısımları ise prime tabi tutuluyor. Yani, burada nispi bir prime tabi tutulma veya tutulmama durumu söz konusu.

İkinci soruları; sözleşmeli ve görev malulü statüsünde çalışan arkadaşların izin veya raporlu oldukları zaman ücret bordrolarında uygulama nasıl olmalıdır?

Bu ücret bordrolarından kasıt, tam olarak anlaşılmadı. Eğer aylık prim ve hizmet belgeleriye bu, bilindiği üzere...

AHMET İNAN (Tokat İl Özel İdaresi) - Maaş bordrosu.

NECDET AFŞİN - Maaş bordrosu mu? Şimdi maaş bordrosu biliyorsunuz biraz muhasebe uygulamalarına yönelik bir durum. Bunlar yönünden sözleşmeli veya görev malulü statüsünde çalışanların izin veya raporlu oldukları zamanlarda eğer ki bir ücret ödemesi söz konusuysa bunu muhasebe tekniği çerçevesinde değerlendirmekte fayda var diye düşünüyorum.

BİR KATILIMCI - ... Yemek yardımı asgari ücretin ...

NECDET AFŞİN - Şimdi 506 sayılı Kanun döneminde sosyal yardım adı altında yapılan ödemeler prime tabi tutulmuyor idi. Ancak sosyal yardımın içeriği konusunda tereddütler oluşuyordu, yani nedir sosyal yardım? Bir paket koyuyorsunuz oraya, sosyal yardım diyorsunuz. Onun içerisine toplu iş sözleşmesi uygulanan yerlerde belki sözleşmede onun içini doldurmak mümkün ama, bu sosyal yardım özel sektör veya toplu iş sözleşmesi uygulanmayan iş yerlerinde nasıl tefrik edilecek? Dolayısıyla, primden istisna tutulmanın bir yolu olarak ortaya çıkıyordu karşımıza. Bu çerçevede sizin somut olayınıza cevap olarak, toplu iş sözleşmelerinin düzenlenmesi esnasında 5510 sayılı kanunun bu hükümlerinin göz önünde bulundurulmasının uygun olacağını düşünüyorum. Aksi halde bu tür tereddütler karşımıza çıkacaktır. Çünkü, toplu iş sözleşmeleri biliyorsunuz sizler tarafından karşılıklı olarak oturulup kararlaştırılan hususlar. Eğer ki siz bunları daha net mevzuat çerçevesinde duruma uygun olarak değerlendirirseniz o metin de o şekilde teşkil etmiş olur.

İşçi personelimize mahkeme neticesinde kazanılan geriye dönük ücret farkları çıktığı zaman bu personel geriye dönük SSK primlerinin geçmiş aylara ait ek bildirge mi verilecek, yoksa ücretin ödendiği ay ve takip eden aylara mı e-bildirge dahil edilmelidir?

Şimdi biliyorsunuz eğer ki bu mahkeme kararı neticesinde olmuş ise, ücret farkları diyorsunuz, zaten ücret farkları hak edilen ücret ilgili ayda ödenmemiş ise ilgili ayın primine tabi tutulur. Ek olarak verilecek. Ancak bu daha sonra başka başka nedenlerden kaynaklanan bir durum ve mahkeme buna karar vermiş ise, ne demiştik? Bu durumda ödemenin yapıldığı ayın kazancına dahil edilecek. Bu konuda tabii biraz daha netliğe ihtiyaç var. İsterseniz bu teknik konuyu bu şekilde yanıtlamış olalım.

BİR KATILIMCI - ... (Mikrofonsuz Konuşma)

NECDET AFŞİN - Bu eğer ki zamanında hak edilip de ödenmeyen bir ücret niteliğinde ise, bu hak edilen ayın kazancına dahil edilmesi gerekir.

BİR KATILIMCI - ... (Mikrofonsuz Konuşma)

NECDET AFŞİN - Anlıyorum, mahkemenin sonucuna göre beraberce, zaten kuruma bunların bildirilmesi gündeme gelecektir, o aşamada somut olarak da ayrıca cevap verelim.

İşçi arkadaşların rapor aldıkları zaman ücret bordrolarında uygulama nasıl yapılmalıdır? Yine aynı şekilde az önceki soruya benzer bir soru.

Nisan ayında ödenen giyim yardımından SSK primi kesilecek midir? Şimdi Nisan ayında ödenen giyim yardımı. Dikkat ederseniz, giyim eşya olarak değil nakdi olarak yapılmış, dolayısıyla bir ödeme söz konusuysa, geçmiş mevzuatımızda da, 506 sayılı Kanun mevzuatında da yapılan ödemelerin prime tabi tutulacağı yönünde bizim açık düzenlemelerimiz söz konusuydu. Size örnek olarak yakacak yardımını ifade etmiştim. Yakacak yardımını aynı değil de onun yerine para olarak yaptığınız takdirde prime tabi tutulması gerekiyordu. Bunun yeni düzenlemeden ziyade o dönemdeki yapılan yardımın aynı mi yoksa nakdi mi olmasıyla ilgisi bulunmakta.

İsmail EKİNCİ, Ankara İl Özel İdaresi; 2007 yılında Ankara Sigorta Müdürlüğüne borcu yoktur yazısı almak için başvurduk, ancak idaremize 2005 yılında devredilen Köy Hizmetleri 1. Bölge Ankara İl Müdürlüğüne ait geçmiş yıllara ilişkin borç bulunduğu bildirilmiştir. Bunun üzerine ödemelerin yapıldığına dair dekontlar ilgili Ankara Sigorta Müdürlüğüne teslim edilmiş, fakat bugüne kadar sonuç alınamamış, sadece üç işyerimizden biri için Türkiye geneli ibaresinde kullanılmadan bir yazı verilmiş, ancak bu yazı Hazine Müsteşarlığı tarafından kabul edilmemiştir diye sormuşlar.

Şimdi bu borcu yoktur yazılarıyla ilgili zaten biz e-borcu yoktur uygulamasını yakın zamanda zorunlu hale getireceğiz. Bu tür sıkıntılar çoğunlukla ünitelerdeki iş yoğunluğundan kaynaklanmaktadır. Burada eğer ki bir spesifik sorun var ise, bu konuda zaten sorular muhtemelen bizde kalacak, bu arkadaşlarımızla biz tekrar ilgili müdürlükler bağlamında bu sorunların giderilmesine de katkı sağlarız. Çünkü buradan olayın mahiyetinin ne olduğunu anlamak mümkün değil. Aslında bütün soruları okumaya çalışıyorum, yani burada herhangi bir şey kalmasın, sizler de değerli zamanlarınızı ayırıp bunları

yazmışsınız. Amacımız sizlere her konuda, hem 5510 sayılı Kanun bağlamında reformun ne getirip ne götürdüğünü, hem de uygulamada karşılaştığınız diğer sıkıntıları çözmek olduğu için bunları da burada aktarmış olduk.

Yine KEY ödemelerinde aynı kurumda memur personel KEY ödemelerini alırken bir problem yaşamazken, işçi personel KEY ödemelerini alamamıştır diye sormuşlar. Biliyorsunuz gerek memur, gerekse işçilerin KEY'le ilgili muhatapları birbirinden farklı. Bir tanesi, işçilerle ilgili olan Sosyal Sigortalar Kurumu, diğeri ise Emekli Sandığı veya ilgili kurumu. Bu bağlamda bu KEY'le ilgili geniş bir açıklama yapmamızı da talep eden bir soru var, o konuya geldiğimizde ben buna da değinmiş olayım.

Yalçın YILDIRIM, Mardin İl Özel İdaresi İnsan Kaynakları; Emekli Sandığından malullük maaşı almakta iken işçi olarak çalışandan sosyal güvenlik destek primi ile malullük yaşlılık primi kesilmekteydi. Sosyal güvenlik destek primi yüzde 30, malullük yüzde 20. 5510 sayılı Yasa yürürlüğe girdikten aynı kişiden ikinci defa kısa vadeli sigorta kolları primi kesilebilir mi? Sosyal güvenlik yüzde 30 artı yüzde 2,8, yüzde 32,8, malullük yüzde 20 artı 2,8 eşittir 22,8 diye sorularını yöneltmişler.

Bu konuyla ilgili gerekli açıklamayı yapmış idik. Bunlar yönünden dedik ki, kısa vadeli sigorta kolu zorunlu, bu da yüzde 1 ile yüzde 6,5 arası. İsterlerse uzun vadeli sigorta kollarına, ki bu da yüzde 20'dir, bunun yüzde 9'u kendisine ait, yüzde 11'i de işverenine ait olmak üzere prim ödeyeceklerdir. Genel sağlık sigortası primi, ödemeleri söz konusu değildir. Başkaca ödeyecekleri bir prim de bulunmamaktadır.

Abbas YÜCE, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı; 5510 Sayılı Kanununun 41.maddesinin (a) bendine göre çalışan personelin bilindiği üzere maaş bordrolarından kesilen SGK primleri saymanlık kanalıyla yapılmaktadır. Bu konuda bizim yetkimiz yoktur. Bu durumda ödemeleri takip etmemiz mümkün görünmemektedir. Bu konuda sorumluluğumuzun sınırı ne olacaktır?

Biliyorsunuz aylık prim ve hizmet belgelerinin oluşturulması aşlında uygulamanın ilk adımı. Bu çerçevede aylık prim hizmet belgelerindeki tahakkukların dışında bir ödeme yapılması zaten söz konusu değil. Dolayısıyla, eğer ki tahakkukları sizler yapıyor iseniz, ödemenin yapılıp yapılmadığı veya yapılmış ise ne gibi bir sorumluluk çıkacağı iç düzenlemenizde ortaya çıkabilecek bir durum. Kaldı ki bilgi işlem teknolojisi geliştiği için artık belki de sizin bu

saymanlıklarınız veya ödeme birimleriniz veya tahakkuk birimleriniz ileride birbirlerinin işlemlerini görme imkanına haiz olacaklar. Bu tür hususlar da ortadan kalkmış olacaktır.

BİR KATILIMCI - Bir soru sorabilir miyim?

NECDET AFŞİN- Buyurun.

BİR KATILIMCI - Saymanlık ve Sosyal Güvenlik Kurumu mutabakat sağlamadığı için para yatırılrsa dahi bizim hanemizde borç olarak görünüyor.

NECDET AFŞİN - Tamam, o soruya daha gelmedik.

BİR KATILIMCI - Bu konuyla ilgili.

NECDET AFŞİN - Sorular devam ediyor. İkinci soru; aylık primlerimizi her ay saymanlık kanalı ile düzenli bir şekilde ödediğimiz halde internet kayıtlarında işyeri borçlarımız görülmektedir. Bu konu nasıl düzeltilecektir, sorduğunuz soru bu.

Şimdi bu konuda Vedat Bey ilk bölümde **nispi** bir açıklama yaptılar. Biliyorsunuz, şimdi 4/a yönünden de tahakkuk ve tahsilatlar birbirini görmediği takdirde ödeme yapılmasına rağmen kurum hesaplarının borç olarak gözükmeleri gibi durumlarla karşılaşılabilir. Biz bunları, yapılan ödeme makbuzlarını manuel olarak o tahakkukların karşısına işlediğimiz zaman veya bu tür sorunlar çok fazla ise eğer bunları yapılacak programlar vasıtasıyla, ki bunlar emanet hesaplarda bekliyordu, bunları ilgili hesaplara HC kartı dediğimiz müfredat kartlarına aktarmak suretiyle söylemiş olduğunuz sıkıntıları açacağız.

BİR KATILIMCI - Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü ile görüşüyoruz. Halen paralar ödendiği halde bu işi çözemedik, ödenmemiş gibi borçlu gözüküyoruz.

NECDET AFŞİN - Bu konuda Bilgi İşlem Daire Başkanlığımız ile temaslarımız devam etmektedir. Size öğleden önce söylediğim gibi, biliyorsunuz reformun uygulamaya girmesi için birçok uygulamanın bir arada yürütülmesi icap ediyordu ve bu bir takvime bağlı olduğu için 1 Ekim 2008 tarihinde kanunun yürürlüğe girmesi icap ettiğinden Bilgi İşlem Daire Başkanlığımız bu programlara

odaklandı, çünkü o zaman yasa belki de riske girecek veya daha önemli bir konuyu atlamış olacak idik. Bu çerçevede bu talepleri biz Bilgi İşlem Daire Başkanlığımıza ilettik, onlar da bu konuda programları yapıp ünitelerimizin işletimine açacaklar.

Soru mu soracağız?

İLYAS TOPÇUOĞLU (Kara Kuvvetleri Komutanlığı) - Bu konuyla ilgili. Bu sıkıntı sadece 5510 zamanında ortaya çıkmış bir sıkıntı değil, 506 Sayılı Kanun zamanında da bir sonraki ay başına, bir sonraki ayın 14'üne kadar yatırılan primleri Maliyeye zamanında, saymana zamanında verilmesine rağmen, saymanlığın, yani Maliye Bakanlığının kendi mevzuatı doğrultusunda bunları yatırma süreleri de kendi inisiyatiflerinde, kendi mevzuatlarına uygun yatırmalarına rağmen bizim mesela bir işyerinde 1,5 trilyona yakın cezai işlem şu anda yargıda devam ediyor. İş yeri zamanında vermiş, Maliye kendi mevzuatında zamanında vermiş, ama her ay için Sosyal Güvenlik Kurumu SSK tarafından her ay için ceza toplanarak ceza yazılmış.

NECDET AFSİN - Bunların tahsili cihetine mi gidildi size?

İLYAS TOPÇUOĞLU - Tabii ki yargıda şu anda.

NECDET AFSİN - Şimdi ben şöyle ifade edeyim: Sizler bunu zamanında intikal ettirmiş olabilirsiniz tahakkuk belgelerini, Maliye de kendi mevzuatına göre bunları bize intikal ettiriyor diye bir gerekçe Sosyal Güvenlik Kurumu yönünden ne kadar dikkate alınabilir ben onu sizlerin değerlendirmesine sunuyorum. Çünkü, az önce sizlere primlerin ödenme süreleri, prim belgelerinin verilme süresi vesaire gibi hususları aktardık. Yani, bu kurum kendi mevzuatına göre şunu şu şekilde aktardı, bizler bu şekilde. Şuna bakacağız: Sosyal güvenlik mevzuatını ilgilendiren bir mevzu var ise, oradaki sürelere riayet etmek gerekiyor. Süresinde gelmiş ise ve buna karşın size bir borç çıkıyorsa burada bir yanlışlık vardır.

İLYAS TOPÇUOĞLU - Kurum tamamen haklı, yani kurum kendi yazdığı ceza açısından haklı. Ancak, Maliye Bakanlığıyla bu konunun koordine edilip düzeltilmesi gerekiyor, çünkü bir sürü işyerinde var bu.

NECDET AFSİN - Bakın bunda hemfikiriz. Az önceki toplu iş sözleşmesiyle ilgili olayda da ne dedim? Sosyal yardım dersiniz, yani sosyal

yardımın bir hukukiliği var mı? Yok. Hukukiliği olan nedir? Sosyal güvenlik mevzuatıdır. O zaman yapacağınız toplu sözleşmelerde veya buna benzer düzenlemelerde ilgili iş kanunu mudur, sosyal güvenlik kanunu mudur, yoksa işsizlik sigortası kanunu mudur, ilgili kanunların kavramlarına atıf yapar iseniz, o kavramlar çerçevesinde belirleme yapar iseniz, o zaman toplu iş sözleşmesiyle ilgili kanunlar arasındaki çelişkiyi gidermiş oluruz. Sizin az önce söylediğiniz de buna yakın bir konu, dolayısıyla biz bu sorunları önümüzdeki süreçte çözmenin tabii ki gayreti içinde oluruz.

Aylık kazançlar üst sınırı aşsa da bir sonraki aya devir olacak, bu saymanlık tahakkuku açısından takibi zor olacaktır.

Az önce söylediğim gibi, siz eğer ki tahakkukları buna göre oluşturduğunuzda zaten saymanlık birimleri sadece ödeme birimleridir. Dolayısıyla çok ciddi bir sorun yaşanmaması gerekir. Ama eğer ki uygulamada yine bizim öngöremediğimiz hususlar olursa onu beraberce aşarız.

Fahrettin ŞENGÖR, MKE uzmanı, sordukları soru; 5510 Sayılı Kanuna göre ilk defa 4/c kapsamında olan sigortalının sağlıkla ilgili işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumunda mı, yoksa çalıştığı kurum tarafından mı karşılanacak?

Normal şartlarda bu kişiler artık sigortalıdır, 5510 - 4/c kapsamında sigortalıdır. Ancak geçici bir maddeyle bu kişiler yönünden genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulanması bir süre ertelenmiştir, bu süre 3 yıl olarak ertelenmiştir. Dolayısıyla, bunların ilgili kurumlarınca sağlık yardımları karşılanmaya devam olunacaktır.

Yalnız bu konu biraz da kurumca daha tam olarak da kararlaştırılmamıştır bunu antiparantez olarak belirtiyorum. Sosyal Sigorta Genel Müdürlüğümüz ve Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğümüz bu konuda çalışmalarını Maliye Bakanlığıyla yürütmektedir. Oradan çıkacak sonuçlar çerçevesinde tam bir karar verilecektir. Ama olması gereken açısından söylüyorum; kanun yürürlüğe girdikten sonra ilk defa 4/c'liler için sağlık yardımlarının kurumumuzca sağlanması gerekmektedir. Ama uygulama şu an için kurumlarınca sağlanması yönündedir.

25 yaşından büyük olan çocuklar için sağlık yardımı nasıl karşılanacak? 25 yaşından büyük çocuklar yönünden eğer ki özel bir durumu vesaire yoksa, sosyal güvenliği olmayan bir kişidir bu. Dolayısıyla sosyal güvenliği olmayan bir

kişinin genel sağlık sigortasından yararlanması 5510 sayılı kanunun 60-G maddesi gereği sağlığı karşılanmayan kişi gibi değerlendirilecektir. Kişinin gelir durumuna göre bu matrah üzerinden prim alınacaktır.

Metin OTURAKLI, Uşak İl Özel İdaresi; idari para cezalarının uygulamasında herhangi bir geçiş süresi var mıdır?

Şu an için idari para cezaları yönünden bir yasa koyucunun iradesi oluşmamıştır, dolayısıyla bizim yönümüzden zaten kurumsal olarak idari para cezaları yönünden bir geçiş öngörmemiz olanaklı değildir. Bu sadece bir yasanın konusu olabilir.

İş akdi askıda bulunan işçiler için ödenecek olan yüzde 12 sağlık primi hangi ücret baz alınarak hesaplanacaktır?

HARUN ORDU (SGK Müfettişi) - Necdet Bey, idari para cezalarıyla ilgili bir cümle söyleyeceğim; herhangi bir geçiş süreci yok, ancak kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki hükümlere göre ilgili yasalarda daha az ceza öngörülüyor ya da ceza öngörülüyorsa, kanunun yürürlük tarihinden önceki fiiller için yeni kanunun hükümleri uygulanmayacak. Bu, yani hukuk teorisiyle ilgili bir şey, kanunların zaman bakımından uygulanmasıyla ilgili bir şey. Ancak daha ağır bir ceza gerektirdiği halde kurumca idari para cezası uygulanmadan 5510 sayılı kanuna göre daha lehte bir durum düzenlenmişse, bu lehte hüküm uygulanır, ceza kanunlarındaki lehte hüküm ilgisi nedeniyle. Sadece zaman bakımından uygulamayla ilgili böyle bir özellik bulunuyor.

NECDET AFSİN - Şimdi somutlaştıracak olursak, daha önce aylık prim hizmet belgelerinin verilmemesi eğer ki denetim elemanınca tespit ediliyorsa üç kat ceza uygulanmaktayken, yeni mevzuatta bunun cezası iki kata indirildiği için eski döneme ilişkin dahi olsa bu aylık prim hizmet belgesinden dolayı iki kat ceza uygulanacaktır. Ama bu geçiş döneminden ziyade idari para cezalarının uygulanmasıyla ilgili bir not.

Üçüncü sorumuz; iş akdi askıda bulunan, soruyu okuduk az önce cevap vermedik. İş akdi askıda bulunan işçiler için ödenecek olan yüzde 12 genel sağlık primi hangi ücret baz alınarak hesaplanacaktır? Güzel bir detay, bunu atlamışız. Prime esas kazanç alt sınırı, kanunda da zaten açıkça belli, prime esas kazanç alt sınırı üzerinden yüzde 12 prim ödeyecekler.

İş akdi askıda bulunan ve sağlık primi yatırılan işçi bu sürede sigortalı işe girerse nasıl takip edilecek?

Biliyorsunuz kanunda buna yönelik bir düzenleme yok. Yani, sadece şunu öngörmüş: Demiş ki iş akdi askıdayken bunun genel sağlık sigortası primi ilgili kurumunca yatırılacak denilmiş. Buna göre kişi gidip başka bir yerde çalışırsa ilgili kurumu bunun hizmet akdinin sonlandırılıp-sonlandırılmaması gibi bir duruma bakacak. Kaldı ki sonlandırılmasa bile burada mükerrer genel sağlık sigortası primi alınmak gibi bir durum ortaya çıkacak. Çünkü, bu kamu kurumunda hizmet sözleşmesinin askıda olduğu dönemde prim alınmasının gerekçesi, bu kişinin sağlık yardımlarından yoksun kalmamasından kaynaklanıyor idi. Şimdi ikinci bir hizmet akdiyle çalışmaya başladığı takdirde böyle bir sorunla karşılaşmayacağı için bu konuda bir düzenlemeye ihtiyaç olduğu kanaatindeyiz biz de.

Mustafa YALÇINKAYA, Kara Kuvvetleri Komutanlığı İşçi İşlemleri Uzmanı; 506 Sayılı Kanunun uygulamasında yıllık ücretli izne ayrılan işçinin yıllık izin ücretinden iş kazası ve meslek hastalığı primi kesilmekte idi. 5510 Sayılı Kanun ile yıllık ücretli izin kullanan işçinin izin ücretinden kısa vadeli sigorta iş kazası meslek hastalığı primi kesilmeyeceğine yönelik hüküm getirilmiştir. 23 Kasım 2008 tarihli 27063 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan tebliğde bu yönde değişiklikler getirilmiştir. Yıllık iznini kullanmakta olan bir işçinin iş kazasına maruz kalması gibi bir durum olmayacağına göre, bu bizim bu izin sürelerine ait ücretlerden de kısa vadeli iş kazası sigorta primi kesilmesi uygun mudur?

Değerlendirmemizi yapmış idik bu konuda arkadaşlar.

Saygun SİRKECİ, Nevşehir İl Özel İdaresi Genel Sekreter Yardımcısı; SGK'dan istenen borcu yoktur yazısı ihale öncesi ve kesin teminat çözümünde soğuk damgalı mühür ile istenirken, hak edişlerde kullanılacak olan borcu yoktur yazısı neden soğuk damgalı, mühürlü bir şekilde istenmemektedir?

Şimdi bilindiği gibi, bu hak edişlerden kesinti yapılmasıyla ilgili uygulamamız aslında yönetmelikte şu şekilde tarif edilmiştir: İlgili kamu idaresinin bizzat kendisinin Sosyal Güvenlik Kurumundan yüklenicinin borcunun olup olmadığının sorulması ve SGK'nın da ona bir ay içerisinde borç durumuyla ilgili cevap vermesiyle formülize edilmiştir. Ancak, uygulamada birdenbire yürürlüğe girdiği için çok ciddi bir daralma, tıkanma söz konusu olduğundan dolayı biz eskiden olduğu gibi bu işverenlerimize borcu yoktur yazılarını ilgili idarelere

götürüp bu hak edişlerden mahsup suretiyle hak edişlerini almalarına imkan tanıdık. Bunun bir sonraki adımı, ki yönetmelikte de var, ilgili idarelere sorgulama ekranı açmak suretiyle yüklenicilerin borçlarını olup olmadığını öğrenmeleri imkanını getireceğiz. Bunun programları da yapılıyor, kısa zamanda devreye girecek. Yani, ilgili idare yüklenicinin borcunun olup olmadığını kendisi sorgulayacak, borcunu ona göre tespit edip kesip SGK'nın hesaplarına aktaracak, borcu yoksa da ona göre hak ediş ödemesini yapacak.

İş yerlerinin bilgisayar ortamında bildireleri, prim bildirgesinin şifresinin geç alınması sebebiyle oluşan idari para cezası konusunda işyerinin kusuru dışında gerçekleşen durumlardan dolayı oluşan sebeplere bağlı olarak Sosyal Güvenlik Kurumunca herhangi bir af söz konusu olacak mıdır?

Sosyal Güvenlik Kurumunun kendi uygulamalarından kaynaklanan bir nedenle bir cezai durum ortaya çıkarsa zaten prim itiraz komisyonlarımız var, bu itiraz komisyonlarında bu tür cezaların iptal edilmesi gerekmektedir.

Genel sağlık sigortası, evet bu soru teknik bir soru.

KEY'le ilgili bir soru var; KEY ödemelerinde hem kimlik no'dan, hem de sosyal güvenlik sicil no'suyla getirilen, ancak ismine rastlanmayan, aynı zamanda itiraz etmeyen KEY sahipleriyle ilgili herhangi bir çalışma yapılıyor mu?

Bunu da KEY'le ilgili genel açıklama esnasında cevaplandıracağım.

Münevver IŞIN, Burdur İl Özel İdaresi, 18 yaşını doldurmuş ve sosyal güvencesi olmayan evlenmemiş kız çocukları anne ve babasının sosyal güvencesinden yararlanmaya devam edebilecek midir?

Evet, devam edebilecektir.

Yukarıdaki bahse konu kız çocuğu daha önce babasının sosyal güvencesinden faydalanmakta iken 14 Ekim 2008 tarihinde sigortalı olarak işe başlamıştır. Bu kişinin çalıştığı yer ile iş akdi sonlanırsa veya işten çıkarılırsa daha önceki babasının sosyal güvencesinden yararlanma durumu devam edecek midir? Hayır, devam etmeyecektir, dolayısıyla hakkı ortadan kalkıyor.

Saime GÜLŞEN, Antalya İl Özel İdaresi İnsan Kaynakları Eğitim Dairesi; prime esas kazançlarla ilgili soruları. 80. madde (d) bendinde ücretler hak edildikleri aya mal edilmek suretiyle prime tabi tutulur, diğer ödemeler ise öncelikle ödendiği ayın kazancına dahil edilip ücret dışındaki bu ödemelerin yapıldığı ayda üst sınırın aşılması nedeniyle prime tabi tutulmayan kısmı ödemenin yapıldığı ayı takip eden aydan başlanarak iki ay geçmemek üzere üst sınırın altında kalan sonraki ayların primine esas kazancına ilave edilir denilmekte olduğundan işlem yapılıyor. Taşra teşkilatında çalışan personeller maaşları sürekli değişik olarak aldıklarından problem çıkmaktadır, nasıl bir yol izleyelim?

Tabii bunu yine tekrarlamakta fayda var. Ücretler bir sonraki aya devredilmiyor, sadece ücretle birlikte o ayda yapılan prim, ikramiye bu nitelikte yapılan ödemeler eğer ki tavanı aşmış ise, bu tavanı aşan kısım bir sonraki ayda prime tabi tutuluyor. Dolayısıyla, siz önce bir basamak olarak ücretleri koyuyorsunuz. Ücret 1500 ise 1500, 2 ise 2, 3 ise 3, artık neyse, ücreti bir defa baz aldıktan sonra onun üstüne o ayda yapılan prim ikramiye ve bu nitelikteki ödemeyi ilave ediyorsunuz ve prime esas kazanç üst sınırına göre aşan miktarı belirliyorsunuz. Buna göre farklılık arz etmesi bu şekilde çözümlenecektir.

Şimdi diğer uzmanlarımıza da sorularımız var, KEY'le ilgili de anlatacak çok şey var. Fakat kısaca KEY'le ilgili de bilgi verip benim cevaplandıracağım soruları tamamlamak istiyorum. Biliyorsunuz KEY'le ilgili çok ciddi çalışmalar yapıldı, yaklaşık 1-1,5 yıldır süren bir süreç. Kurumumuz yaklaşık 180 milyon kaydı bilgisayar ortamına aktardı ve bu bilgisayar ortamına aktardığı verileri Emlak Bankasına, Emlak Bankasından da tasfiye halindeki Gayri Menkul Yatırım Ortaklığına ve buradan da Resmi Gazetede yayınlanmak üzere Ziraat Bankasına gönderdi ve Ziraat Bankası aracılığıyla ödemeler gerçekleşti. Biliyorsunuz buna ilişkin ödeme listeleri 28 Temmuz 2008 tarihinde yayınladı ve o tarihten sonra listelerde ismi bulunanlar paralarını aldılar. Listede ismi bulunmayanlar ise üç ay içinde ilgili kurumlarına itiraz ettiler; SSK'ya, Emekli Sandığına veya ilgili kurumlarına itiraz ettiler bu KEY'le ilgili nemalarının veya işte ödemelerinin alınması bakımından. Bu itiraz süreci biliyorsunuz 28 Temmuz 2008 tarihinden sonra üç ay olduğu için 28 Ekim 2008 tarih itibariyle son bulmuştur. Az önceki sorulardan bir tanesinde bu dönemde itiraz etmeyenler yönünden yapılabilecek bir şey var mı diye sormuşlardı. Yasa üç aylık bir itiraz süresi öngörmüştür. İtiraz edenler bağlamında kayıtlar değerlendirilirken, buna bağlı olarak diğerlerinin durumu dikkate alınacak mıdır, alınmayacak mıdır, o spesifik bir sorundur, o konuda şimdi net bir şey söylemek mümkün değildir. Ancak normal şartlarda artık bu kişinin itiraz etme durumu ortadan kalkmıştır, itiraz etse dahi dikkate

alınmayacaktır yasa hükmü karşısında. Kanunda eğer ki, biraz sonra ifade edeceğim olayda bu yönde de bir düzenleme yapılır ise, bunlar yönünden de bir açılım yapılması mümkün olacaktır.

Dedik ki itiraz süreci 28 Ekim 2008 tarihinde son bulmuştur, fakat bu itirazlara ilişkin hak sahipliği noktasında araştırmalar devam etmektedir. 28 Ekim'de müracaat eden açısından iki aylık bir araştırma ve bunların durumlarını inceleme süresi vardır, bu da 28 Aralık 2008 tarihinde dolmaktadır. Bugün itibariyle yaklaşık 8-9 günlük bir süreç kaldı bu itirazların değerlendirilmesi için. Ve bundan sonra da az önce söylediğim prosedüre göre ilgili kurumlarına bunlar aktarılacak. Fakat, neticelendirilemeyen veya neticelendirilmelerine imkan bulunmayan bazı itirazlar söz konusu olabilir, bu konuda ilgili kurumlarla temaslarımız sürmektedir Hazine Müsteşarlığı ve Emlak Gayri Menkul Yatırım ve Emlak Bankası'yla. Bu çerçevede mümkün olur ise bu itirazların, yani neticelendirilemeyen itirazların neticelendirilmesi bakımından bir ilave süre talebi oldu Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığımızın, ilgili kurumlar bunu yasalaşmayı başarır ise bu çerçevede daha sağlıklı olarak KEY'le ilgili süreci tamamlamış olacağız. Bu yasa çalışmaları esnasında yeni bir itiraz süresi öngörülür ise, geçen itiraz sürecinde itiraz etmeyenlere yeni bir imkan tanınacak, aksi halde sadece itiraz etmiş olanların işlemlerini araştırma imkanına sahip olacağız. Bu konuyla ilgili olarak da aktaracağım bu kadar.

ORHAN BOROĞLU (Erzurum İl Özel İdaresi) - Bu anlamda bir soru sorabilir miyim? Erzurum'da genel anlamda inceleme yapıldığı için kişilerden itiraz veya listelerde yer almadığına dair bir müracaat dilekçeleri alınmadı. Peki vatandaş kendi hakkını nasıl koruyacak?

NECDET AFŞİN - Şimdi bu konuda zaten kanunun amir hükmü var, kanun şunu emrediyor: Diyor ki, Resmi Gazetede yayınlanan listede ismi bulunmayanlar üç ay içerisinde ilgili kurumlarına itiraz edecekler.

ORHAN BOROĞLU- SSK'ya mı müracaat edeceğiz.

NECDET AFŞİN - Evet. Bu itirazların nasıl yapılacağına dair de web sitemizde ilgili bölümde gereken açıklamalar yapıldı ve az önce ben de ifade ettim. Kişi eğer SSK'lıysa, daha önce 506 sayılı Kanuna tabi çalışmaları var ise ~~506 sayılı~~ Sosyal Güvenlik Kurumuna, ilgili kurumlara müracaat edecek ve o itirazları ilgili dosyalarından araştırılarak hak sahipliği netleştirilecek. Yani, dilekçenin alınmaması veya biz buna genel olarak bakacağız diye bir uygulama mevzubahis

olamaz. Çünkü, böyle bir uygulama yapılmış ise hatalı bir uygulamadır. Çünkü, itirazı öngörmektedir, kanun muhakkak surette yayınlanan listede kişinin bulunmaması halinde üç aylık sürede itiraz etmesini öngörmektedir. Onun itirazı bağlamında ayrıca başka kişilerin durumlarının etkilenip etkilenmemesi de mümkündür. Fakat bu konuda şimdi somut bir durum olmadan da yanıt vermek doğru olmaz.

BİR KATILIMCI - Bu aşamada ben de KEY'le ilgili bir soru sormak istiyorum. 28 Temmuz'da başlatılan itiraz süresi içerisinde cevabi bir yazı yazıldı mı bu adalara veyahut da KEY sahiplerine; ödemeleriniz yapılmamıştır, değerlendirmeye alınmamıştır diye bir yazı geldi şimdi bizim çalışanlara. Biz bu üç aylık süreç içerisinde toplu olarak bir bildirme bildirdik SSK kurumuna, yani işçi olarak çalışan personellerin tüm ödemelerini tek el, yani onların dilekçesini esas almadık, beklemedik, bizdeki çalışan mevcut personelin hepsini bir daha gönderdik. Son zamanlarda, yani birkaç gün önce yazılar geldi Sosyal Güvenlik Kurumundan, işte herhangi bir alacağınız söz konusu değil diye.

NECDET AFSİN - Şimdi bu KEY'le ilgili sorunların temelinde yatan olgu şudur: Biliyorsunuz 1987 ile 1995 yılları arasında yapılan bir uygulama. Daha sonra birçok kereler buna teşebbüs edilmesine rağmen tasfiye edilemeyen bir hesap ve çok sonraları, yıllar sonra 2008 yılında bunları tasfiyeye kalkışıyorsunuz. Bu KEY'le ilgili hak sahipliğini gösterir belgeler ilgili kurumlarca imha edilmiş, Emlak Bankasınca net olarak ortaya konulamıyor, ilgili kurumlarca sıkıntılar var, dolayısıyla tüm bu hususlar çerçevesinde bazı sıkıntıların yaşandığı ortadadır. Ama az önce söylediğim gibi, itiraz olgusu bireysel bir itiraza yönelik olarak kanunda düzenlenmiştir, kanunda kişi kendi ismini görememiş ise orada bizzat ilgili kuruma müracaat etmek suretiyle bunun tesisini sağlamakla yükümlü kılınmıştır. Toplu olarak yapılan başvurular konusunda da eğer ki kişinin imzasına havi ise, durumunu içeriyor ise ve yasal süresinde yapılmış ise bunun dikkate alınması gerekmektedir.

BİR KATILIMCI - Efendim, üç ay dolmadan cevap yazı gönderildi.

NECDET AFSİN - Şimdi üç aylık süreyi takiben iki aylık daha bir de değerlendirme süresi var. Dolayısıyla, o değerlendirme süresi bitmeden kişinin hak sahipliği noktasında durumunu ortaya koymak mümkün değildir. Yani, kişi itiraz etti, ben ilgili kayıtlarına bakacağım, bu kayıtlar çerçevesinde evet bunun adına ödeme vardır ve ilgili kurumu da bunun ödemesini yapmıştır diyebilmem için o iki aylık inceleme süresi, ki bunu söyledim 28 Aralık'ta dolacaktır bu. Bu çerçevede

de tümünün belki sonuçlandırılması mümkün olmayacaktır. Onun için de Hazine Müsteşarlığıyla yapmış olduğumuz temaslarda bu itirazların değerlendirilmesi için ilave bir sürenin sağlanmasının uygun olacağını bildirdik.

HARUN ORDU - Aynı konuya ek olarak söylemek istiyorum; itirazların alınmaması, kabul edilmemesi vesair bir şey olması söz konusu değil. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının her birinin dilekçe kanununa göre dilekçe hakları vardır, bunu kanunda yazmasa bile bu itirazlarını dile getirebilirler. Artı, bu itirazlara cevap da yine dilekçe kanununa göre normalde bir ay içinde verilmesi gerekir ama, zaruri şartlar nedeniyle sanırım verilecek cevap da bu konuda bir değerlendirme içermektedir, inceleme bitince cevap verilecektir gibi bir cevap olacak ki, bu da vatandaşlara çok faydalı olmayacaktır herhalde. O incelemenin süresi bittikten sonra daha tatmin edici bir cevabın verileceğini tahmin ediyorum.

İbrahim TEKİN, Bingöl İl Özel İdaresi Personel Şubesi'nden; dört aya göre çalışan sigortalılar bazen işlerin yoğunluğu nedeniyle biriken aylıklı izinler alıyor. İki veya üç ay izin kullanıyorlar. Ücretlerinde kesinti oluyor, ama sigorta primleri tam ödeniyor. Bu konuyla ilgili açıklama bekliyoruz.

Normalde kişiler izinli de olsa ücretli izinde geçen ve ücretleri ödenen sigortalıların kuruma primlerinin yatırılması gerekmektedir, bunlar ücretli izinli. Eğer ücretlerinde kesinti var ise sigorta primlerinin de bu sigortalılara ücretli izin sırasında ödenen ücret üzerinden bildirim yapılması gerekiyor. Yani, onların çalışmaması, primlerinin ödenmemesini gerektirmiyor. Ücretli izin sırasında hizmet akdi devam eder, ücretleri de ödendiği için kesinti varsa da hangi kalemlerden artık muhtemelen o ek bazı kalemlerdir, o alınan ücret üzerinden sigorta prime esas kazancın alt ve üst sınırları üzeri dikkate alınarak bildirimlerinin yapılması lazım bu kişilerin.

Mehmet ŞEREF, TÜDEMSEŞ Personel Dairesi Başkanı; 5510 Sayılı Kanundan önce fiili hizmetten faydalanan personelin bir kısmı kaldırıldı. Mahkeme kararıyla olanlar devam edecek mi?

Şimdi eğer daha önceki mahkeme kararı değişen kanun kapsamında yer alanlar ile ilgiliyse, kanun maddeleriyle ilgili, kanun değiştiği için daha önce mahkeme kararıyla alınmış da olsa yasal değişiklikten sonrasında kapsamdan çıkarılan bir kişi niteliğindeyse mahkeme karar vermiş bile olsa, bu mahkeme kararına istinaden bildirme imkanı da ortada bulunmayacaktır.

4/a ve c'lilerin evlenip boşanan kız çocuklarının sağlık durumu, sanırım bunu açıkladı Necdet Bey. Bunlar evlenip boşanıyorsa normal sağlık yardımlarından babaları nedeniyle faydalanmaya devam edemeyeceklerdir. Bunlar ancak genel sağlık sigortası primi ödeyerek sağlık yardımlarından yararlanabilecekler, zorunlu sigortalılığa tabi bir faaliyetleri yoksa.

İsteğe bağlı sigortalının 18 yaşını dolduran çocuklarının sağlık durumu nasıl olacaktır? İsteğe bağlı için daha özel bir durum yok, isteğe bağlı bildirilen sigortalılar 5510 Sayılı Kanuna göre 4/b sigortalıları için bildirilen prim ödeme gün sayısı olarak dikkate alınır ve 4/b sigortalısı gibi işlem görürler. Dolayısıyla, bunların 18 yaşını bitirmesinden sonra diğerlerine nazaran farklı bir uygulama yok. Bu hak sahipliğiyle ilgili kapsamdan çıkıncaya kadar normal velilerinin sağladığı sağlık yardımlarından yararlanabilir demeyeceğiz. Çünkü, genel sağlık sigortası kanununa göre 18 yaşına kadar olan tüm çocuklar normalde prim ödensin ödenmesin sağlık yardımlarından yararlanacaklardır. Ama 18 yaşından sonra öğrenim durumlarına göre belli bir yaşa kadar bu yardımlardan yararlanacaklardır.

MEHMET ŞEREF (Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi A.Ş. (TÜDEMSAŞ) Genel Müdürlüğü) - Efendim müsaade eder misiniz bu konuyla ilgili olarak orada farklı bir nüans var, şöyle: Biliyorsunuz devlet memurlarının çocukları 18 yaşını değil 25 yaşını dolduruncaya kadar tahsiline devam ettiği sürece aile yardımından faydalandırılıyorlar. Bu arada 18 yaş ve 25 yaş arasında bazı kız çocuklarımız çalışıyorlar, çalışırken de okuyorlar ve bir ara çalışıp tekrar okula devam ediyorlar ve sigortalılıkları kesiliyor. Yasaya göre, şu anki uygulamaya göre o çocuk çalıştığı sürece muayenesi babasının, annesinin üstünden düşmek zorundadır. Ancak tahsili devam ettiği için, 25 yaşını da doldurmadığı için, tahsiline devam ettiği, yüksek okula da devam ettiği için tekrar işten çıktığını belgelediği takdirde tekrar o memur çocuğunu üzerine alarak sağlık yardımından faydalanmasını devam ettirebilir mi?

HARUN ORDU - Şimdi yüksek öğrenim görmesi halinde bu imkanın olacağını düşünüyorum, evet.

MEHMET ŞEREF - Şimdi o sigortalılığı bitti, 25 yaşını doldurmadı. Ama tekrar geldi dedi ki, efendim benim çocuğum okuyor, işte belgesi, işten de çıkartıldı, 25'i de doldurmadı dediği takdirde bu 25'i dolduruncaya kadar sağlık yardımı devam edecek mi?

HARUN ORDU - Devam edecek, tabii edecek, kesin.

MEHMET ŞEREF - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

HARUN ORDU - Bu konudaki istisna sadece, hani özellikle soruluyor, herhangi bir yüksek öğrenime devam etmeyen kız çocukları için söylenmişti, genelde sorulan o. Yüksek öğrenime bunlar da devam ediyorsa, elbette o kişiler de yararlanmaya devam edebilecekler, çünkü kanun açık; yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşın doldurulması diyor. O söylediğimiz istisnalar. 25 yaşına gelmesine rağmen yüksek öğrenim görme durumunun da bulunmaması halleri için söyleniyor.

Mevlüt BULUT, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nda çalışan bir arkadaşımız soruyor; sigortalıların 4/a, 4/b, 4/c, 5510 sayılı kanuna göre sağlık hizmetlerinden yararlandırma şartlarına ait yapılan değişiklikler nelerdir? Örneğin, daha önce 4/a'lılar için 120 gün olan süre 90 gün prim ödemesi yeterli midir? 4/c'lilerden aile fertlerinin tedavi hizmetlerinden yararlandırma şartları nelerdir? Sigortalının 25 yaşını dolduran kız çocuğu sağlık hizmetlerinden yararlanabilir mi?

Cevap verildi ama, kısaca cevap vereyim. Normalde sigortalıların bakmakla yükümlü olduğu çocukları 18 yaşına, lise ve dengi öğrenim veya mesleki eğitim kanununda belirtilen aday çıraklık veya çıraklık eğitimiyle ilgili işletmelerde meslek eğitimi görmesi halinde 20 yaşına, yüksek öğrenim görmesi halinde de 25 yaşına kadar normal bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda sağlık hizmetlerinden yararlanabiliyorlar, bir de 18 yaşına kadar çocuklar hiçbir şart olmaksızın bu sağlık yardımlarından yararlanma imkanlarına sahipler. Üstelik prim ödeme gün sayısı genel sağlık sigortasına göre sağlık hizmetlerinden yararlanma şartı normal aktif sigortalıları, genel sağlık sigortalıları için 30 gün olarak sınırlandırılmıştır. Sigortalının 25 yaşını dolduran kız çocuğu sağlık hizmetlerinden yararlanabilir mi? Bu kanundaki hükümlere göre, bu şartları devam ettiği sürece evet. Necdet Bey, kısmen onu izah etti. Bu sağlık yardımlarından yararlanma şartlarını yitiren herhangi bir olay, bir evlenme ya da sosyal güvenlik kurumlarına zorunlu sigortalılığı gerektiren herhangi bir işte çalışmaya başlayınca kadar devam edecek. Ama başladıktan sonra artık tekrar normal sağlık yardımlarından yararlanma imkanı kalmayacak.

Nurcan ÖNK, Karayolları Genel Müdürlüğünden sormuş; emekli olanlar işten ayrılış bildirgesi verecekler mi?

Emekli olan kişilerin işten ayrılmaları halinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilme zorunluluğu var. Dediğimiz gibi ceza yok, ama bildirme

yükümlülüğü var. Ayrılıyorsa bildirilmesi gerekir. Ama yükümlülük ihlali halinde herhangi bir müeyyide olmadığını daha önce söylemiştik.

BİR KATILIMCI - Müteahhit, taşeron firma elemanları, iş kazası geçirdiğinde bildirim kamu işyeri mi, taşeron firma elemanı mı yapması gerekir?

HARUN ORDU - Elbette ilk önce bildirim taşeron firmanın yapması gerekir. Ancak bazen bir kişinin gerçekten müstakil işveren mi, taşeron mu olduğu konusunda kamu işletmeleri bazen tereddüt yaşıyor. Eğer kamu işletmeleri orada kendileri taşeron çalıştıkları yerde ayrıca 4/a'lı sigortalı çalıştırmıyorlarsa, bu hizmet alımı şeklinde istihdam ettikleri kişiler için bunların herhangi bir sorumluluğu olmaz. Hizmet alımı şeklinde başka firmaların o işletmede çalıştırdıkları işçiler nedeniyle o firma taşeron değil asıl işveren niteliğindedir. Dolayısıyla, sadece herhangi bir işçi çalıştırmaksızın hizmet satın alan kamu kurumlarının bu işçilerle ilgili herhangi bir sorumluluğu mümkün değil. Ancak, kamunun bir fabrikası var, fabrikada 4/a'lı işçi çalıştırıyor, orada da başka taşeron çalıştırıyorsa, taşeronun işçileriyle ilgili eğer taşeron iş kazasını bildirmemişse veya çalıştırdığı sigortalıları bildirmemişse, aynı işyerinde sigortalı çalıştırdığı için asıl işveren o kamu işletmesi sayılacağı için kamu işletmesinin sorumluluğu söz konusu olabilir. Ancak kamu tamamıyla hizmet satın alıyorsa orada herhangi bir yükümlülüğü söz konusu olmayacaktır.

BİR KATILIMCI - İtibari hizmet kapsamından çıkarılanlar için ayrıca bildirim yapmaya gerek var mı?

HARUN ORDU - Hayır yok. Yani, normal bildirimlerinde eğer işten çıkıyorsa normal bildirim yapmak yeterli. İtibari hizmet süresince de zaten belgenin niteliği Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde belirtilmiş, çalışmalar o belgeyle birlikte bildiriliyor.

İsa BAŞTUĞ, MKE Mühimmat Fabrikasından görevli bir arkadaşımız soruyor; Kısmen bu soruya cevap vermiştik. 5510 Sayılı kanunun 40. maddesi hazırlanırken patlayıcı ve parlayıcı maddeyle ilgili çalışanlar veya bu işleri iştigal eden işçiler kanun kapsamına alınmaz mıydı?

Şimdi aslında bu teknik bir soru ama, dilimin döndüğü kadar cevap vermeye çalışacağım. Aslında fiili hizmet zammı uygulamasının kaynağı bu tür işlerde çalışan kişilerin fiziksel olarak etkilenmelerinden kaynaklanıyor. Şimdi tehlikeli işlerle sürekli maruz kalma ile hayat süresini kısaltan işleri birbirine

karıştırmamak lazım. Patlayıcı maddeler tehlikeli olabilir, bu iş kazası yönünden daha fazla prim alınmasını gerektiren ayrıca bir sebep. Ama bu patlayıcı ve parlayıcı maddelerle çalışma eğer gerçekten uzun süre maruz kalındığı zaman insan hayatını olumsuz yönde etkiliyor ise, bunların tabii teknik olarak kanun koyucuya iletilmesi ve bu alanların da kanun kapsamına alınması öne sürülebilir. Ancak böyle bir tıbbi lüzum yok ise, yani bu maddelerle çalışma insan hayatını kısaltmıyorsa, olumsuz bir etkilenme söz konusu değilse, o talep yerine getirilmeyecektir büyük ihtimalle.

Hasan DİLDOĞAN, Kırıkkale İl Özel İdaresi İnsan Kaynakları Eğitim Müdürü. 4857 Sayılı İş Kanununun 81. maddesi işyeri hekimi çalıştırılması ve gerektiğini bildiriyor. Kurum olarak Sağlık İl Müdürlüğünden Hekimler Odasından talep etmemize rağmen işyeri hekimi temin edemedik. 2006 yılında kurumumuza denetime gelen SSK müfettişlerince işyeri hekimi bulundurulmadığından dolayı ceza uygulandı. Sanırım bu SSK müfettişleri deniyor ama, sanırım Çalışma Bakanlığı iş müfettişleridir. Sağlık İl Müdürlüğüne bağlı doktorlar döner sermaye paylarını alamayacağız diye geçici de olsa görev almak istemiyorlar. Sözleşmeli hekim almak istedik, sözleşmeli ücreti Maliye Bakanlığının sınırlarını aşmadığından sözleşmeli olarak çalışmak istemiyorlar. Bu hususta ne yapmamız gerektiğini sormak istiyorum.

HARUN ORDU - Bu daha çok bizimle ilgili bir sorun değil, bu durumun Maliye Bakanlığına iletilmesi lazım. Ya sözleşmeli olarak hekim istihdam etmek için gerekli şartların temin edilmesi ya da her karşı karşıya kalınan cezanın Maliye Bakanlığına iletilip yani bu konuda bir an önce çözüm getirilmesinin talep edilmesi gerekiyor diye düşünüyorum.

Cafer BAHADIR, Yalova İl Özel İdaresi Personel Hizmet İçi Eğitim Sorumlusu arkadaşımız şöyle soruyor: İl Genel Meclisinin 2008 yılında ilimiz köylerine yapmış olduğu yatırımlarla ilgili farkındalık anketinde çalışmak üzere bir ay süre içinde alınan 8 adet anketörden 6'sı ilk defa, diğer ikisi ise ikinci kez işe girmiş olup her iki grubun bildireleri aynı anda İl Sosyal Güvenlik Kurumuna yazıyla bildirilmiştir. Ancak daha önce işe giren ve yeniden işe alınan kişi sayısının birden fazla olması nedeniyle internet ortamından bildirilmesinin gerekli olup olmadığını sormak istiyorum.

Şimdi işçinin yeniden işe girmiş olmasının bir anlamı yok, tebliğde belirtilen sınır aşıldığı zaman tekrar girmesi, yeniden girmesi önemli değil. Yani, işe giriş bildirgesi bildirgedir. Daha önce çalışıyor olması o sayıyı değiştirmiyor.

Dolayısıyla, eğer tebliğde belirtilen kişi sayısı aşıyorsa bu kişilerin, o ortamda gönderilmesi gerekir.

Teşekkürler ediyorum. Benimle ilgili sorular bunlardan ibaret. Ben sözü Vedat YAĞMUR beye veriyorum.

VEDAT YAĞMUR (Sosyal Güvenlik Kurumu Prim Kesenek Şube Müdürü) - Teşekkür ederim Harun bey.

Meral KARS, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden emekliye sevk edilerek Kuruma evrakı gönderilen personelin hizmetinin yetmediği tespit edilenlerin emeklilik onayı iptal edilerek görevine dönecek mi? Yoksa kesenekler toptan ödenip emekli olabilecek mi?

Evet, görevine dönecek. Kesenekler toptan ödenerek emeklilik hakkı tanınma Kanunda yok. Sadece hizmet yetersizliği halinde varsa erkeklerde askerlik borçlanması yaparak, ücretsiz izinde geçmiş keseneklerini yatırmamışsa ve kanunla tanınmış haklardan dolayı borçlanma hakkı vardır. Onun haricinde boşta geçen veyahut da kalan sürelerin keseneklerini ödeyerek emeklilik hakkı kazanma gibi bir durum yoktur.

Ahmet BÜLBÜL, Osmaniye İl Özel İdaresi; Daha önce işyeri tescili yapıldıktan sonara her ayın 15'inde peşin maaş alanlardan kadro karşılığı sözleşmeli çalışanların maaş ödemelerinin her ayın 1'i ile 30'u arasında yapılmaya geçilmesi durumunda işyeri tescilinin yeniden yapılması gerekiyor mu?

5510 sayılı Kanununun 4/c maddesi kapsamında sigortalı çalıştıran kamu işyerlerinde bazı personelin maaş ödeme döneminin değiştirilmesi durumunda ayrıca, işyeri tescili yapılmasına gerek yoktur.

Yani, her maaş dönemi için ayrıca tescil yapılmayıp Kesenek Bilgi Sisteminde aylık prim ve hizmet belgeleri internet ortamında gönderilirken aynı işyeri sicil numarası ile maaş ödeme dönemi seçeneği kullanılarak aylık prim ve hizmet belgelerinin ayrı ayrı gönderilmesi gerekmektedir.

Hasan MEMİŞ, Giresun İl Özel İdaresi Bilgi İşlem Müdürü; 4/c kapsamında ilçelerde çalışmakta olan personelimiz ilçe müdürlükleri vesaire her ilçe için ayrı ayrı işyeri tescili yaptırıp 10. aydan itibaren aylık kesenek bildirimlerini göndermektedirler. Ancak, 2009 yılında il özel idareleri olarak 15

ilçede bulunan yaklaşık 30 personelin maaş ve ödemelerini merkezden yapması kararlaştırılmıştır. Bu durumda İl Özel İdaresi 2009 yılında ilçe personelinin merkezden girerken ne şekilde işlem yapacaktır? Örneğin merkezde halen 58 tescilli personel kaydolup bunların kesenekleri girilmektedir.

Kamu iş yerlerinin tescili tahakkuk birimleri bazında kurumlarca internet ortamından yapılmıştır. Ayrı ayrı tescil edilen İlçe Özel İdare Müdürlüklerinin bildirimlerinin İl Özel İdaresi tarafından toplu olarak yapılmasının istenmesi durumunda Sosyal Güvenlik Kurumuna talepte bulunulması gerekmektedir. Böyle bir talebin yapılması durumunda daha önce tescili yapılmış İlçe Özel İdare Müdürlüklerinin işyeri dosyaları kapatılarak, bundan sonraki bildirimlerin İl Özel İdaresi Müdürlüğünün işyeri dosyası üzerinden yapılması imkanı bulunmaktadır.

Ayşe GENÇAY, Hatay İl Özel İdaresi İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürü; 24 Aralık 2008 - 5 Ocak 2009 tarihinde ilan edilecek ÖSYM kılavuzunda idaremiz adına ataması istenilen kadrolarımız yer alacaktır. Ocak 2009 itibarıyla idarimize ÖSYM’ce yerleştirilen ve uygun olanlardan ataması yapılacaklar için 5510 sayılı kanuna göre yapılacak ilk işlemler nelerdir? Daha önce devlet memuru olarak çalışmış, ancak kendi isteğiyle istifa etmiş bir personel 01.10.2008 tarihinden sonra idaremize açıktan atanarak yeniden göreve başlamıştır, ilgili hangi kanuna tabi olup değerlendirilmelidir?

01/10/2008 ’den sonra ilk defa devlet memuru başlatılması halinde kanun gereği sigortalı tescili yapılması gerekiyor. Her ne kadar kanunda TC Kimlik Numaraları Sosyal Güvenlik Sicil Numarası olarak dikkate alınacak ise de, dosyalama sistemi açısından da emeklilik sicil numaraları uygulamaları devam edeceğinden sigortalının tescili yapılırken Kesenek Bilgi Siteminde ki sigortalı tescil linkinden emeklilik sicil numarasının da alınması gerekmektedir.

01/10/2008 tarihinden sonra açıktan atanan personelin 01/10/2008 tarihinden önce Emekli Sandığına tabi olarak geçen hizmetleri-devlet memuriyeti (vekil imam, vekil öğretmen, vekil memur, yedek subay hizmeti dahil) görevinden ayrıldıktan sonra 01/10/2008 tarihinden sonra tekrar göreve girmeleri halinde bunların emekli kesenek ve kurum karşılıkları 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanuna göre tespit edilecektir.

Ertuğrul CANSEVEN, Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. Genel Müdürlüğü’nden; Özelleştirme kapsamında bir işyerine daha önce yedek subay

hizmeti dışında 5434 sayılı kanuna tabi hizmeti olan bir kişinin 01/10/2008 tarihinden sonra açıktan veya naklen atanması halinde hangi kanuna tabi olacak?

5434 sayılı kanun ek-71'inci maddesi uyarınca yine eskiden olduğu gibi 5434 sayılı Kanunla ilgilendirilecek ve 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti olduğu için 01/10/2008 tarihinden sonrada kesenek ve karşılıkları yönünden 5434 sayılı Kanuna tabi olacaklardır.

Yaşar TAŞKIN, Yozgat İl Özel İdaresi İnsan Kaynakları Müdürü; 28 Mart 2009 ayında kapatılarak köye dönüşecek belediyelerden il özel idarelerine devredilecek 4/c kapsamındaki memur çalışanlar kapanan belediyeden son kez 15 Mart 2009 tarihinde maaş alacaklar. Yapılan bordrolarda peşin ödeme yapılacağından bir aylık ücret ve kesenek işlemi yapılacak, yoksa tüzel kişiliğin sona ereceği 28 Mart 2009 tarihine kadar olan süre 13 günlük maaş ve kesenek işlemi mi yapılacak? 28 Mart 2009 ayında kapatılacak belediyelerden il özel idaresine devredilecek 4/c personelinin tekrar işe giriş işlemleri yapılacağından, ilçe özel idaresinde görev yapacakların işe giriş işlemleri ilçe özel idaresi yerine il özel idaresi merkez işyerinden yapılması mümkün müdür? Yoksa saymanlık işyeri tescilli olan ilçe özel idaresince mi yapılmak zorunludur? Zira ilçede çalışanlar 4/c tüm özlük işlemleri tayin, terfi atama merkezce yapılmaktadır. İlçe özel idareleri sadece maaş yapmakta, kesenekleri ödemektedir.

Emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre tespit olunacak personel açısından; 5434 sayılı 14 üncü maddesinde Aybaşlarından sonra görev girenlerin eksik aylık veya ücretlerinden kesenek alınmayacağı, aybaşlarından sonra görevinden ayrılanların eksik aylık ve ücretlerinden ise tam kesenek kesileceği hükmü bulunduğundan 5434 sayılı Kanuna tabi olanlardan 15 Mart'ta görevde olan ve 13 günlük maaş ödenen (15/03/2008-27/03/2008) belediye personeline ödenecek maaşlardan tam kesenek kesilecektir. İl özel idaresine devir olduğu tarihten sonra Mart ayı için (28/03/2009-14/04/2009) ödenen kıst aylıklardan ise mart ayı için kesenek kesilmeyecektir.

Ayrıca kapanan belediyeden devredilecek personel için İl Özel İdaresi tarafından sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmesi gerekmektedir.

Tahsin AKDUMAN, Bolu Özel İdare Genel Sekreteri; Memur ve BAĞ-KUR emeklileri sigortalı işte çalıştıklarında emekli aylıkları kesiliyor. Eski sigortalı emeklileri sigortalı işte çalışıyorsa ne oluyor mu demek istiyor, onu tam anlayamadım.

NECDET AFŞİN - Sosyal güvenlik destek primiyle ilgili bir uygulama. Biliyorsunuz sosyal güvenlik destek primi uygulaması kimler yönünden devam ediyordu? Bu kanundan önce yürürlükte olan mevzuata göre sigortalı olanlar, kanun yürürlüğe girdikten sonra bir işte çalışmaya başladıkları takdirde SGDP ödenebiliyor, yani sosyal güvenlik destek primine tabi çalışabiliyorlar. Ancak, bu kanun yürürlüğe girdikten sonra ilk defa sigortalı olanlar yönünden sadece 4/b kapsamında bir çalışma durumu söz konusu olursa bunlar SGDP'ye tabi çalışabiliyor, ancak bu kişiler kendi sigortalılık türleriyle ilgili 4/a veya 4/c kapsamında bir işte çalışırlarsa bunların maaşları kesiliyor. Yani, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışma bu kanuna göre ilk defa sigortalı olanlar yönünden, 4/a ve 4/c yönünden söz konusu değil, sadece 4/b yönünden söz konusu.

VEDAT YAĞMUR - Şimdi diğer bir soruya geçiyorum.

Mihrali TAHTACI, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü; Aynı Genel Müdürlük bünyesinde olan, ancak bütçeleri ayrı ve Sosyal Güvenlik Kurumunda ayrı ayrı işyeri tescil bildirgesi vermiş kuruluşlar arasında naklen tayin olan 5510 Sayılı Kanun 4/c kapsamında personel için ayrılan kuruluşun işten ayrılış bildirgesiyle göreve başlatan kuruluşun tekrar işe giriş bildirgesi verilecek mi? Personeli bulunamayan, bu nedenle SGK kapsamında işyeri tescil bildiriminde bulunmayan kuruluşlara naklen ya da açıktan atama ile 5510 sayılı kanunun 4/c kapsamında personel göreve başladığında adı geçen kuruluş azami ne kadar süre içerisinde SGK'ya işyeri tescili için müracaatı gerekir?

Aynı Kamu İdaresi içerisinde nakillerde işten ayrılış bildirgesi verilmesine gerek bulunmamaktadır, ancak Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumundan Bayındırlık Bakanlığına veya başka bir kuruluşa geçmiş ise, bunlar için işten ayrılış bildirgesi verilecektir.

Personeli bulunamayan ve bu nedenle de SGK kapsamında işyeri tescil bildiriminde bulunmayan kuruluşlara naklen ya da açıktan atama ile 5510 sayılı kanunun 4/c kapsamında personel göreve başladığında en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarihe kadar işyeri tescil işlemini yaptırmak zorundadırlar.

Filiz ERTUNA, Bartın İl Özel İdaresi İnsan Kaynakları ve Eğitim Şefi; 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesine göre kadro karşılığı gösterilerek sözleşmeli olarak işe alınan avukat, mühendislerin 4/a, 4/b, 4/c kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği?

Bu tür personel 5510 sayılı Kanunun 4/a maddesi kapsamında değerlendiriliyor. Daha önce Emekli Sandığı uygulamalarında bu tür personel memur olarak düşünölmüş ve emeklilik sicil numaraları verilerek emekli keseneklerini tahsil edilmiştir, ancak daha sonra bunların iştirakçilikleri iptal edilerek işlemleri yapılanların yersiz ödemeleri de iade edilmiştir.

İbrahim DEMİR, Bilecik İl Özel İdaresi İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü; Yeni işe giren bir memurun hangi ödemelerinden emekli keseneğı kesilecek?

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiğı tarihten sonra ilk defa 4/c kapsamında işe giren bir memurun 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince,

1-İlgili kanunları uyarınca aylık gösterge ve ek göstergesi üzerinden ödenen aylık tutarları,

2-Memuriyet taban aylık ve kıdem aylık tutarları

3-Makam temsil ve görev tazminatları ve 657 sayılı Kanunun 152 inci maddesi uyarınca ödenen tazminatlar,

prime esas kazancın tespitinde esas alınacak ve prim kesintisine tabi tutulacaktır.

Mehmet ŞEREF Tüdemsaş Genel Müdürlüğü Personel Dairesi Başkanı; Bilindiğı üzere KİT'lerde personel istihdamı yapılmaktadır. 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre sözleşmeli personelin istihdamını yaparken bunların ücretlerini Yüksek Planlama Kurulu belirler. Yüksek Planlama Kurulu belirlediğı zaman oradaki gruplara göre de o personellerin ücretleri işveren katkı paylarıyla birlikte ödenmektedir. Şimdi oradaki bu yeni çıkan 5510 sayılı kanuna göre ilk defa sözleşmeli olarak atama yapılacak bir personelin kanunun 80. maddesinin 3. fıkrasında açıklığa kavuşturmamakla beraber tabi olduğı hakları ve brütlerle birlikte değerlendirmeye alınır diyor.Buna göre bu personelin brüt sözleşme ücretinin tamamı prime esas kazanç toplamında dikkate alınacak mıdır?

VEDAT YAĞMUR - Hayır, 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre sözleşmeli çalıştırılan personelin prime esas kazançları ödenen sözleşme ücretine göre belirlenmeyip 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesine göre ilk defa 4

üçüncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanların prime esas kazançları;

80 maddenin üçüncü fıkrası gereği gösterge aylığı, ek gösterge aylığı, kıdem aylığı, memuriyet taban aylığı ile makam temsil ve görev tazminatları ve 657 sayılı Kanununun 152 inci maddesi uyarınca ödenen tazminatları esas alınarak prime esas kazançları tespit edilecektir..

NECDET AFSİN - Evet değerli katılımcılar, az önce yapmış olduğumuz soru-cevap değerlendirmesinde bir tane soruyu aslında özellikle işaretlemiştim, Şimdi bu soruyu okuyorum.

Fahrettin ŞENGÖR, MKEK uzmanı arkadaşımız, Şu şekilde bir soru sormuşlar: Daha önce 5434 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan ve 1 Ekim 2008 tarihinden sonra doğan çocuğu için sağlık yardımı SGK mı, yoksa çalıştığı kurum tarafından mı karşılanacak? Öncelikle çocuklar 1 Ekimden sonra dünyaya geldiyse hayırlı uğurlu olmasını diliyoruz. Tabii 1 Ekimden önce doğan çocuklar da hayırlı uğurlu olsun biliyorsunuz burada sigortalılık durumu sigortalının kendisine göre belirlendiği için bu çocuk kurumu tarafından sağlık yardımları karşılanacak diye cevap vermiş olalım.

Sizlere beraberce yaptığımız bu eğitimin faydalı olmasını ve çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

YAŞAR ÖZGÜR SOY (TÜHİS Genel Sekreter Yardımcısı) - Çok değerli misafirlerimiz, bugünkü seminerimiz burada sona ermiştir. Ben bu 2008 yılı eğitim programı kapsamında yaptığımız bu son seminerimize katılmanızdan ve katkı vermenizden dolayı hepinize saygılar sunuyorum, çok teşekkür ediyorum.

Ayrıca hocalarımıza da bize gerçekten çok güzel bilgi verdiler, onlara da, çok teşekkür ediyoruz. İnşallah bundan sonra bu konuyla ilgili yapacağımız faaliyetlerde katkılarını yine bekliyoruz.

Şimdi Sayın Genel Sekreterimi kapanış konuşmasını yapmak üzere kürsüye davet ediyorum ve hepinize saygılar sunuyorum.

ADNAN ÇİÇEK (TÜHİS Genel Sekreteri) - Değerli misafirlerimiz, sabahdan bu yana sabrınızdan dolayı hepinize teşekkür ediyorum. Buraya kadar teşrif ettiniz, seminerimize katıldınız. Hepinize ayrı ayrı teşekkürlerimi sunuyorum.

Bugünkü seminer umarım amacına ulaşmıştır. Burada konuşulanları, sorulara verilen cevapları en kısa zaman içerisinde kitap haline getirip hepinizin ismine göndereceğimizi ifade etmek istiyorum. Bu seminere katılan hepinize değerli Başkan arkadaşına, müfettiş arkadaşına, şube müdürü arkadaşına çok yoğun iş programlarına rağmen işlerini bırakarak buraya gelip bizlerle bilgilerini paylaştıkları için sendikam adına, sizler adına teşekkürlerimi sunuyorum.

Daha sonra başka seminerlerde bir araya gelmek ümidiyle hepinize tekrar sağlıklı, huzurlu, mutlu yeni yıllar, yeni günler diliyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

SEMİNERDEN GÖRÜNÜMLER

Soldan sağa; Vedat YAğMUR (SGK Prim Kesenek Şube M¼¼d¼¼r¼¼), Necdet AFŐŐİN (SGK Sosyal Sigortalar Genel M¼¼d¼¼rl¼¼ę¼¼ Prim Tahsilat Daire BaŐŐkanı), Harun ORDU (SGK M¼¼fettiŐi)

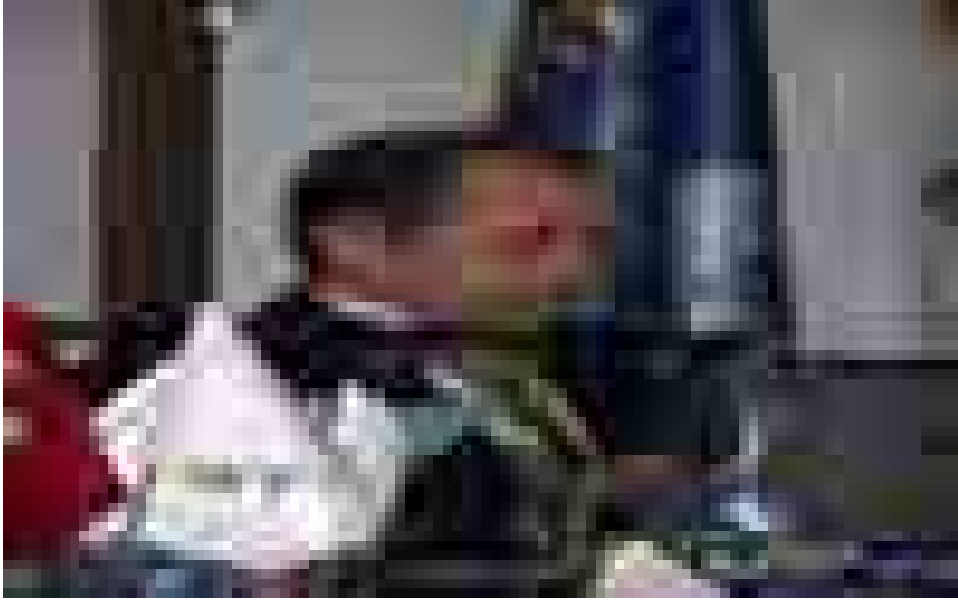
Adnan ŐİŐEK (T¼¼HİS Genel Sekreteri)

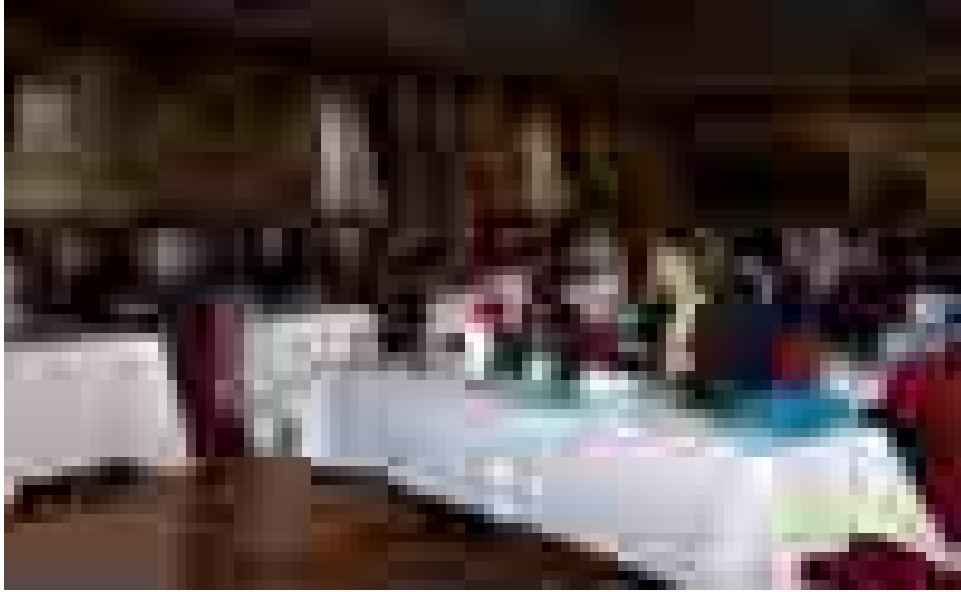
*Necdet AFŞİN (Sosyal Güvenlik Kurumu Sosyal Sigortalar
Genel Müdürlüğü Prim Tahsilat Daire Başkanı)*

Vedat YAĞMUR (Sosyal Güvenlik Kurumu Prim Kesenek Şube Müdürü)

Harun ORDU (Sosyal Güvenlik Kurumu M¼fettiŒi)

Semineri izleyen katılımcılar

